

Uudenkaupungin opiskeluhoitosuunnitelma

Esi- ja perusopetusyksiköt sekä Uudenkaupungin
lukio

Päivitetty 11/2023

Liittyy Uudenkaupungin opetussuunnitelman lukuun 8. Opiskeluhoolto

Sisällys

1. Oppilas- ja opiskeluhoito Uudenkaupungin esi- ja perusopetuksessa sekä lukiossa	4
2. Opiskeluhoitoryhmät	5
2.1. <i>Opiskeluhoollon ohjausryhmä</i>	6
Opiskeluhoollon ohjausryhmän työvaliokunta	1
Lasten ja nuorten moniammatillisen yhteistyön ohjausryhmä	1
2.2. <i>Yksikkökohtaiset yhteisölliset opiskeluhoitoryhmät</i>	1
2.3. <i>Yksilökohtaiset monialaiset asiantuntijaryhmät</i>	1
2.4. <i>Muut opiskeluhooltotyötä tukevat moniammatilliset työryhmät</i>	1
Hyvinvoivat perheet (HYPE) -johtoryhmä	1
Kotoutumistyöryhmä	2
Ennaltaehkäisevän päihdetyön (EPT) työryhmä	2
3. Yhteisöllinen opiskeluhoito	2
3.1. <i>Oppilaiden suojaaminen väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä</i>	3
3.2. <i>Terveellisuuden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin tarkastusten yhteistyö</i>	4
3.3. <i>Terveysneuvonnan ja terveystiedon yhteistyö</i>	5
3.4. <i>Päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen</i>	5
3.5. <i>Poissaolojen seuranta</i>	7
3.6. <i>Kriisisuunnitelmat</i>	9
3.7. <i>Järjestyssäännöt</i>	9
3.8. <i>Opiskeluhoollollinen tuki kurinpitotilanteissa</i>	10
3.9. <i>Oppilaan ohjaus ja muu yhteistyö siirtymävaiheissa opiskeluhooltotyön näkökulmasta</i>	10
3.10. <i>Koulukuljetusten odotusta ja turvallisuutta koskevat ohjeet</i>	10
4. Yksilökohtainen opiskeluhoito	11
4.1. <i>Yksilökohtaisen monialaisen opiskeluhoitoryhmän toiminta</i>	11
4.2. <i>Yksilökohtaisen opiskeluhoollon kirjaaminen - oppilashuoltokertomus</i>	12
5. Tehostettu ja erityinen tuki suhteessa opiskeluhoitoon	14
6. Opiskeluhoollon kokonaistarve ja palvelut	15
6.1. <i>Psykologi- ja kuraattoripalvelut</i>	16
6.2. <i>Terveystieteiden palvelut</i>	17
7. Opiskeluhoollon järjestäminen etäopetustilanteessa	18
8. Opiskeluhoollon moniammatillinen yhteistyö	19
8.1. <i>Perhekeskus</i>	19
8.2. <i>Sosiaalipalvelut - lastensuojelu ja aikuissosiaalityö</i>	19
8.3. <i>Mielenterveys- ja päihdeyksikkö - koulupsykykarit</i>	19

8.4.	<i>Erikoissairaanhoito</i>	19
8.5.	<i>Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut</i>	19
8.6.	<i>Seurakunta</i>	20
8.7.	<i>Lastensuojelujärjestöt</i>	21
9.	Tiedottaminen ja mahdollisuus osallistua opiskeluhoitotyön suunnitteluun	21
10.	Oppilashuoltorekisteri ja tietojen tallettaminen	22
11.	Tietojen luovuttaminen ja salassapito	22
12.	Opiskeluhoitotyön seuranta, arviointi ja kehittämistyö	23
12.1.	<i>Omavalvonta</i>	23
13.	Toimintaympäristöjen kuvaukset yksiköittäin	23
13.1.	<i>Hakametsän esiopetus</i>	23
13.2.	<i>Hakametsän koulu</i>	25
13.3.	<i>Kalannin esiopetus</i>	27
13.4.	<i>Kalannin yhtenäiskoulu</i>	28
13.5.	<i>Kaunisrannan esiopetus</i>	30
13.6.	<i>Lokalahden koulu</i>	32
13.7.	<i>Lokki Joonatanin esiopetus</i>	33
13.8.	<i>Myllymäen päiväkodin esiopetus</i>	35
13.9.	<i>Pisaran esiopetus</i>	36
13.10.	<i>Pyhämaan koulu ja esiopetus</i>	37
13.11.	<i>Saarniston koulu</i>	39
13.12.	<i>Satulinnan esiopetus</i>	41
13.13.	<i>Seikowin esiopetus</i>	42
13.14.	<i>Tiitiäisen esiopetus</i>	44
13.15.	<i>Tilkkutäkin esiopetus</i>	46
13.16.	<i>Uudenkaupungin lukio</i>	47
13.17.	<i>Uudenkaupungin yhtenäiskoulu</i>	48

1. Oppilas- ja opiskeluhoolto Uudenkaupungin esi- ja perusopetuksessa sekä lukiossa

Lakisääteinen opiskeluhoolto on osa esi- ja perusopetuksen sekä lukion yksiköiden toimintaa. Opiskeluhoollon monialaista yhteistyötä määrittelee oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (1287/2013). Opiskeluhooltoon sisältyvät esi- ja perusopetuksessa opetuksen järjestäjän hyväksymä opetussuunnitelman mukainen opiskeluhoolto sekä opiskeluhoollon palvelut, jotka ovat terveydenhuoltolaissa määritelty kouluterveydenhuolto sekä lastensuojelulaissa määritelty koulunkäynnin tukeminen. Toisella asteella oppilas- ja opiskelijahuoltolaki sekä terveydenhuoltolaki määrittävät opiskeluhoolltoa yhdessä opetushallituksen määräyksen (285–2018) kanssa.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki on astunut esi- ja perusopetuksessa perusopetuslain ja toisella asteella lukiolain rinnalle. Arjen toiminnassa on tärkeää ottaa huomioon, milloin toimitaan opetuksen järjestämistä määrittelevän lain mukaan ja milloin opiskeluhoollollisen lain mukaan. Suurinta osaa esi- ja perusopetuksen toimintaa säätelee edelleen perusopetuslaki, toisella asteella lukiolaki. Tämä opiskeluhoolltosuunnitelma on perusopetuksen paikallisen opetussuunnitelman luku 8. Tätä suunnitelmaa sovelletaan esiopetuksesta toiselle asteelle saakka oppilaiden yhdenvertaisuuden ja kaikille yhteisen toimintakulttuurin mahdollistamiseksi.

Suunnitelman lähteinä on käytetty oppilas- ja opiskelijahuoltolakia, perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita, lukion opetussuunnitelman perusteita sekä opetushallituksen määräystä opiskeluhoollon keskeisistä periaatteista ja tavoitteista. Suunnitelma pyritään aina laatimaan yhteistyössä paikallisten kasvatusta ja opetustoimen sekä sosiaali- ja terveystoimen asiantuntijoiden kesken. Opiskeluhoolltosuunnitelman päivitykset lähetetään aina tarkistettavaksi asiantuntijoille, jotka edustavat riittävää monialaisuutta opiskeluhoollollisesta näkökulmasta.

Selkeyden vuoksi suunnitelmassa käytössä olevia käsitteitä on yhtenäistetty. Tässä suunnitelmassa kaikista eri asteen kouluista ja oppilaitoksista käytetään termejä oppilaitos ja yksikkö, ja kaikista oppilaista ja opiskelijoista termiä oppilas. Kaikesta oppilas- ja opiskeluhoollosta käytetään käsitettä opiskeluhoolto. Käsitteellä yhteisöllinen opiskeluhoolltoryhmä tarkoitetaan kaikkia niitä yksiköissä toimivia ryhmiä, jotka tekevät yhteisöllistä hyvinvointityötä.

Uudenkaupungin kuntatasoiseen opiskeluhoolltosuunnitelmaan on sisällytetty yksiköiden toimintakuvaukset. Näitä tulee tehdä yhteistyössä henkilöstön, oppilaiden ja huoltajien kanssa siten, että kaikki osapuolet tulevat suunnittelutyössä kuulluksi ja otetuksi huomioon parhaalla mahdollisella tavalla. Tärkeää on, että yksiköiden omissa suunnitelmaosuuksissa näkyy yksikön oma opiskeluhoollollinen järjestäytyminen ja yhteisön hyvinvointiin liittyvä (kehittämisi-)työ tavoitteineen. Suunnittelutyö voi tapahtua esimerkiksi yhteisöllisessä opiskeluhoolltoryhmässä. Suunnitelmat pidetään mahdollisuuksien mukaan jatkuvasti ajan tasalla ja tarkastetaan vuosittain.

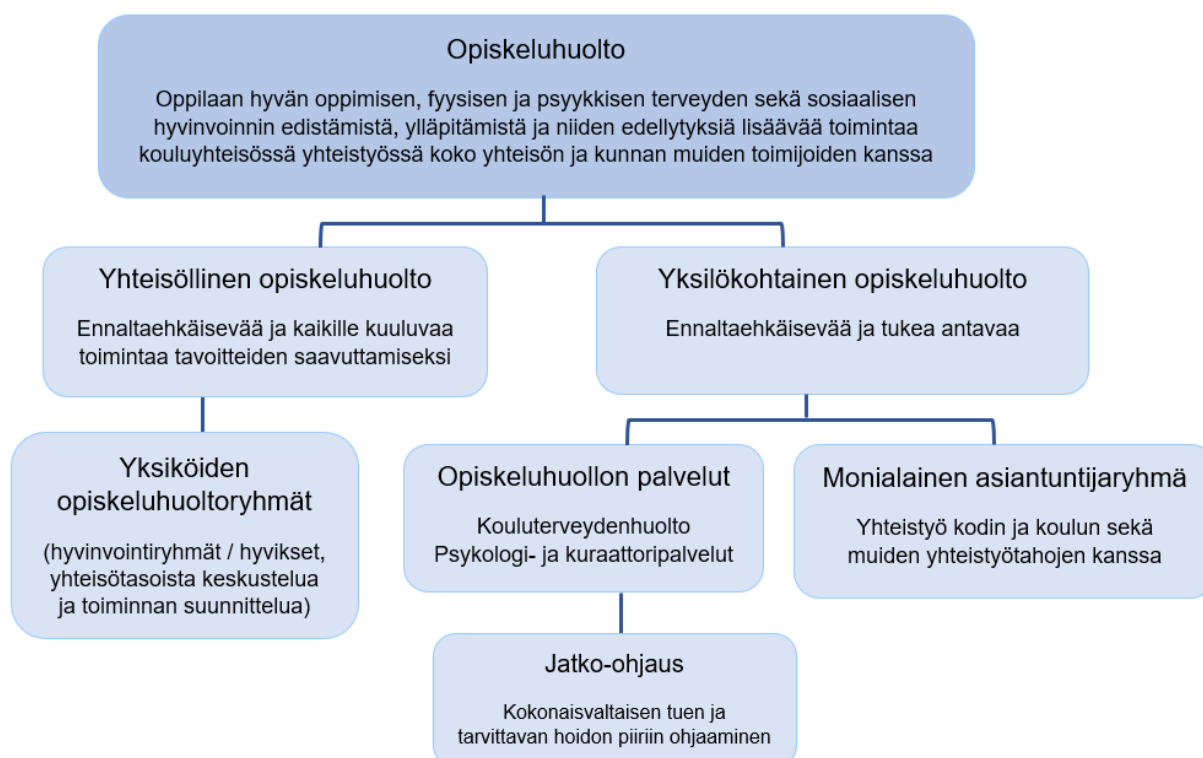
Oppilas on esiopetuksesta toiselle asteelle saakka oikeutettu maksuttomaan opiskeluhoolltoon, jolla tuetaan ja edistetään hänen psyykkistä, fyysistä ja sosiaalista hyvinvointiaan esiopetus- ja oppilaitosyhteisössä. Opiskeluhoollollinen työ ja arjen huolenpito ei kuulu vain opiskeluhoollon toimijoille ja siitä vastaaville viranomaisille, vaan se kuuluu kaikille esiopetus- ja oppilaitosyhteisössä työskenteleville. Opiskeluhoolltoa esiopetuksessa ja oppilaitoksissa tehdään yhteisöllisenä ja yksilökohtaisena työnä, jossa tärkeimpinä tavoitteina ovat oppilaan yleiseen hyvinvointiin liittyvä ennaltaehkäisevä toiminta sekä varhainen puuttuminen. Työn pääpaino tulee olla yhteisöllisessä työssä ja sitä tehdään monialaisessa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Työtä tehdään opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen kesken ja sen keskiössä on aina oppilas sekä hänen perheensä. Opiskeluhoolltotyössä toimitaan luottamuksella oppilasta ja hänen huoltajiaan kunnioittaen sekä heidän osallisuuttaan tukien. Opiskeluhoollollista työtä ohjaavat tiedonsaantia ja salassapitoa määrittävät lakisäädökset.

Uudenkaupungin esiopetusyksiköissä ja oppilaitoksissa opiskeluhoolto ja siihen liittyvät palvelut kuuluvat tärkeänä osana arjen toimintaan. Opiskeluhoitopalveluiden on oltava helposti saatavilla. Tavoitteet nivoutuvat yhteen opetussuunnitelman ja tutkinnon perusteiden määrittelemien tavoitteiden kanssa siten, että tärkeimpänä on aina luoda oppilaalle terve ja turvallinen oppimisympäristö sekä edistää hänen yleistä hyvinvointiaan, jotta hänellä on parhaat mahdolliset edellytykset kasvamiselle, kehittymiselle ja oppimiselle. Liikkeelle lähdetään oppilaan tarpeista ja toimitaan hänestä huolehtien sekä häntä arvostaen ja kuunnellen. Tavoitteena on myös opettajien opiskeluhoollolliseen havainnointiin liittyvien valmiuksien lisääminen ja selkeiden mallien luominen pienienkin huolien eteenpäin viemiseksi. Työaikaa tulee käyttää vähintään yhtä paljon ennaltaehkäisevään, yhteisölliseen toimintaan kuin ongelmien ratkaisemiseenkin.

Uudessakaupungissa pyritään tuen saatavuuden ja toimintatapojen yhdenmukaisuuteen sekä kaupungin sisäisen yhteistyön kehittämiseen, jotta tiedonkulku ja töiden jakaminen toteutuisi lain puitteissa parhaalla mahdollisella tavalla. Vuoden 2023 alusta opiskeluhoitopalveluita järjestävä toimija on ollut Varsinais-Suomen hyvinvointialue. Varhan sisällä Uusikaupunki kuuluu sote-1-alueeseen. Hyvinvointialueen opiskeluhoitosuunnitelma tulee päivittyessään ohjaamaan myös kuntakohtaisten opiskeluhoitosuunnitelmien sisältöä.

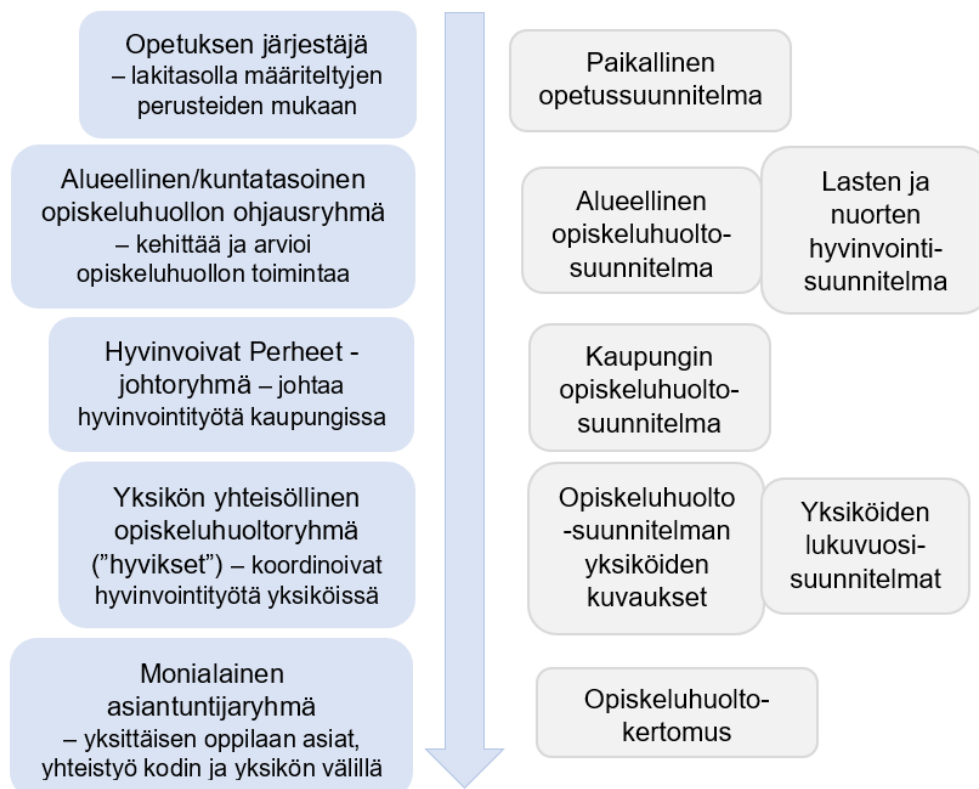
2. Opiskeluhooltoryhmät

Opiskeluhooltotyötä Uudenkaupungin esi- ja perusopetuksessa ja toisella asteella tehdään hyvinvointialueen johdolla, kunnallisesti, yksikkökohtaisesti ja yksilökohtaisesti. Laki edellyttää erinäisten opiskeluhoollollisten ryhmien toimintaa (OHL 14§) ja ne sijoittuvat opiskeluhoollon kenttään seuraavalla tavalla:

Kuvio mukailen teoksesta *Yhteisestä työstä hyvinvointia – opiskeluhooltoryhmä perusopetuksessa* (2018). Kuvattu opiskeluhooltotyön rakennetta kouluissa.

Uudessakaupungissa toimii useita työryhmiä, jotka osallistuvat opiskeluhooldotyöhön ja sen toteutukseen sekä valvontaan. Opiskeluhoollon ohjauksen rakenne Uudessakaupungissa on kuvattu alla olevassa kaaviossa. Kaaviossa näkyvät vastuutahot ja asiakirjat, joita työskentelyn tukena käytetään. Työryhmiä, niiden toimijoita ja vastuualueita on selitetty kohdissa 2.1.-2.4. sekä luvuissa kolme ja neljä.

Kuvio mukailen teoksesta *Yhteisestä työstä hyvinvointia – opiskeluhoolloryhmä perusopetuksessa* (2018). Kuvattuna kouluissa tehtävän opiskeluhoollotyön ohjauksen rakennetta ohjaavia dokumentteja.

2.1. Opiskeluhoollon ohjausryhmä

Opiskeluhoollon toimintaa ohjaa ja koordinoi monialainen ohjausryhmä vastaten esi- ja perusopetuksen sekä lukion opiskeluhoollollisen työn yleisestä suunnittelusta, toimintatapojen määrittelystä ja kehitystyöstä (OHL 14§). Ryhmässä kartoitetaan kaupungin lasten ja nuorten elinoloja, yhteensovitetaan palveluita ja edistetään niiden vaikuttavuutta, luodaan ja tehostetaan yhteisiä menettelytapoja sekä pyritään edistämään tietojen vaihdon sujuvuutta. Ryhmällä on myös tärkeä tehtävä opiskeluhoollollisen toiminnan arvioijana, arviointiin liittyvien tietojen ja tulosten kerääjänä sekä niistä tiedottajana. Lisäksi ryhmä kartoittaa henkilöstön koulutustarvetta ja järjestää koulutusta. Ohjausryhmä kokoontuu tarpeen mukaan, vähintään kaksi tai kolme kertaa vuodessa. Ryhmään kuuluvat seuraavat tahot, kunnes hyvinvointialue tarkentaa osallistujia omien toimialojensa osalta:

- opetustoimenjohtaja
- sosiaalityönjohtaja
- hyvinvointijohtaja
- varhaiskasvatusjohtaja
- koulu- ja opiskeluterveydenhuollon edustaja
- opiskeluhoollon (kuraattori/psykologi) edustaja
- nuorisopalveluiden vastaava
- perusopetuksen rehtori
- lukion rehtori
- seurakunnan edustaja
- opetus- ja kasvatustieteiden edustaja

Opiskeluhuollon ohjausryhmän työvaliokunta

Opiskeluhuollon ohjausryhmän työtä suunnittelee ja koordinoi ohjausryhmän työvaliokunta, jonka muodostavat opetustoimenjohtaja, sosiaalityönjohtaja, hyvinvointijohtaja sekä nuorisopalveluiden vastaava. Valiokunta koordinoi ohjausryhmän toimintaa ja vastaa ohjausryhmän käsittelyyn tulevien asioiden valmistelusta. Työvaliokunnan jäsenet jakavat vuorotellen puheenjohtajan ja sihteerin tehtävät.

Lasten ja nuorten moniammatillisen yhteistyön ohjausryhmä

Kaksi kertaa vuodessa kokoontuu nuorten palveluverkosto. Työryhmän nimenä on tuolloin Lasten ja nuorten moniammatillisen yhteistyön ohjausryhmä. Ryhmään osallistuvat tällöin opiskeluhuollon sekä kasvun ja oppimisen palveluiden edustajien lisäksi myös seuraavat toimijat:

- nuorten työpajan edustaja
- maahanmuuttajien edustaja
- etsivä nuorisotyöntekijä
- hyvinvointi- ja vapaa-aikalautakunnan edustaja
- kaksi nuorten edustajaa
- poliisin edustaja
- puolustusvoimien edustaja
- työllisyyspalveluiden edustaja

2.2. Yksikkökohtaiset yhteisölliset opiskeluhoitoryhmät

Yhteisöllisillä opiskeluhoitoryhmillä tarkoitetaan yksiköissä toimivia ryhmiä, jotka koordinoivat yksikössä toteutettavaa yhteisöllistä hyvinvointityötä. Yksikkö on voinut nimetä ryhmän haluamallaan tavalla ja siitä voidaan käyttää esimerkiksi nimityksiä hyvinvointityöryhmä, hyvis, opiskeluhoitoryhmä tai yhteisöllinen työryhmä. Ryhmien toimintaperiaatteita on avattu tarkemmin luvussa 3.

2.3. Yksilökohtaiset monialaiset asiantuntijaryhmät

Yksittäisen oppilaan tueksi koottavassa yksilöllisessä opiskeluhoitoryhmässä eli monialaisessa asiantuntijaryhmässä kokoonpano perustuu huoltajan tai oppilaan suostumukseen, ja he ovat tärkeä osa ryhmää. Monialaisen asiantuntijaryhmän tavoitteena on yhteistyöllä löytää ja tarvittaessa muokata oppilaalle parhaat mahdolliset tukitoimenpiteet koulunkäyntiin liittyvissä asioissa. Toimintaa on kuvattu tarkemmin luvussa 4.

2.4. Muut opiskeluhoitotyötä tukevat moniammatilliset työryhmät

HYPE (Hyvinvoivat Perheet) -johtoryhmä koordinoi kaupungin työryhmien nimeämistä ja toimintaa, jotta välttyttäisiin päällekkäiseltä työltä ja säästettäisiin työaika kohtaisiin oppilaiden ja muiden asiakkaiden kanssa. Kaupungissa toimivat opiskeluhoitoryhmien lisäksi oppilaitoksien hyvinvointiin vaikuttavina työryhminä seuraavat moniammatilliset työryhmät:

Hyvinvoivat perheet (HYPE) -johtoryhmä

Kaupungin HYPE-johtoryhmä johtaa kaupungin moniammatillista yhteistyötä. Johtoryhmän muodostavat Varhan, hyvinvointi- ja vapaa-aikapalveluiden sekä kasvun ja oppimisen palveluiden johtavat viranhaltijat. HYPE-johtoryhmän tehtävänä on johtaa ja koordinoida kaupungin lasten ja nuorten palveluiden kehittämistä sekä rakentaa kokonaiskuvaa lasten, nuorten ja perheiden palveluiden

järjestämisestä. Lisäksi johtoryhmä koordinoi kaupunkitason moniammatillisten työryhmien nimeämistä ja erilaisten suunnitelmien tekemistä, arvioi maahanmuuttajaperheiden palveluita ja toiminnan ohjausta sekä valvoo toiminnan tehokkuutta.

HYPE-johtoryhmän vastuulla on koota yhteen olemassa olevaa tietoa ja tutkimustuloksia, arvioida niitä ja tehdä tuloksista johtopäätöksiä. Johtoryhmä johtaa, arvioi ja seuraa lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointipalveluista tiedottamista.

Kotoutumistyöryhmä

Uudessakaupungissa pidetään tärkeänä yhteenkuuluvuuden tunnetta ja siksi kaupungilla on myös suunnitelma Uuteenkaupunkiin muuttaneiden tueksi. Tiedostosta [Ukilaistuminen](#) voi lukea aiheesta tarkemmin.

Ennaltaehkäisevän päihdetyön (EPT) työryhmä

Ehkäisevästä päihdetyöstä Uudessakaupungissa vastaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä, jossa on edustajat kaikilta toimialoilta ja jonka puheenjohtajana toimii hyvinvointijohtaja. Hyvinvointityöryhmän alatyöryhmänä toimii ehkäisevän päihdetyön yhteistyöryhmä, joka vastaa ehkäisevän päihdetyön suunnitelman päivittämisestä ja toimeenpanosta, ja jonka koollekutsuja on nuorisopalveluiden vastaava. Ehkäisevän päihdetyön työryhmässä on edustajia useilta opiskeluhuollollista yhteistyötä tekeviltä tahoilta.

Ehkäisevän päihdetyön toimenpidesuunnitelma kattaa kaiken ikäiset uusikaupunkilaiset. Opiskeluhoitotyöhön liittyen ehkäisevän päihdetyön työryhmä tarjoaa esimerkiksi päihdepelissäännöt, joiden tavoitteena on vähentää päihteiden käyttöä, suojella lapsia ja nuoria päihteiltä sekä puuttua varhain päihteiden ongelmakäyttöön. Työskentely aloitetaan jo neuvoloissa esimerkiksi terveysneuvonnalla ja jatkuu kaikissa opiskeluyhteisöissä. Ehkäisevän päihdetyön toimenpideohjelma korostaa myös, että kaikilla oppilaitoksilla, nuorisotiloilla, seurakunnan tilaisuuksissa ja harrastuspiireissä on oltava omat päivitettyt toimintaohjeensa päihteiden käyttöön puuttumiseksi.

3. Yhteisöllinen opiskeluhoito

Oppilaitosten ja päiväkotien kaiken toiminnan tulee lähteä hyvinvointityön näkökulmasta. Oppilaiden ja henkilökunnan kohtaamisen laatuun sekä tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettamiseen kiinnitetään erityistä huomiota. Laaja-alaisissa osaamisalueissa painotetaan tunne- ja vuorovaikutustaitoja. Yksikkökohtaista opiskeluhoitotyötä suunnitellaan ja arvioidaan yhteisöllisissä opiskeluhoitoryhmissä yhteisöllisen hyvinvointityön vuosikellon mukaisesti. Opiskeluhoitoryhmät kokoontuvat suunnittelemaan oppimisympäristön terveellisyttä, turvallisuutta, sosiaalista vastuullisuutta ja saavutettavuutta. Työhön kuuluu koko yhteisön, yksittäisten luokkien ja ryhmien hyvinvoinnin kehittäminen, seuraaminen ja arviointi (OHL 14§). Yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä ei käsittele yksittäisen oppilaan asioita vaan keskittyy ryhmä- ja yhteisötason hyvinvointityöhön. Uudenkaupungin [hyvinvointityön vuosikello](#) on tämän suunnitelman liitteenä. Yksiköt toteuttavat hyvinvointityötä vuosikellon ja koulukohtaisten tarkenteidensa sekä suunnitelmiansa avulla. Hyvä tiedottaminen sekä vaikuttamismahdollisuuksien ja osallistumisen tukeminen luovat perustan sellaiselle yhteisölliselle opiskeluhoitokäytännölle, jota tehdään hyvässä yhteistyössä oppilaiden, kotien ja yhteistyötahojen kanssa.

Uudessakaupungissa yhteisöllisessä opiskeluhoitotyössä on tavoitteena mm. tukea ammattitaitoa lisäävää koulutusta, kehittää oppilaskuntatyötä ja oppilaiden osallisuutta, parantaa kouluviihtyvyyttä, ylläpitää ajantasaisia opiskeluhoitokäytännöitä ja suunnitelmia ja päättää sekä tiedottaa yhteisistä toimintaohjeista oman yksikön henkilöstölle. Yhteisön ilmapiiri, työrauha, kiusaaminen, terveystottumukset sekä ajankohtaiset ilmiöt kuuluvat yhteisölliseen opiskeluhoitotyöhön. Yksikkökohtaisessa työskentelyssä tulee ideoida

yhteisöllistä hyvinvointia lisäävää toimintaa huomioiden yksikön omat tarpeet. Tällaista toimintaa voivat olla esimerkiksi opettajavetoiset hyvinvointituokiot, rehtorintunnit sekä vuosittaiset hyvinvointiin liittyvät teemat. Opiskeluhuollossa on tärkeää kehittää tapoja, joiden kautta mahdollistetaan oppilaiden sekä huoltajien osallistuminen yhteisön hyvinvointia tukevaan ja arvioivaan toimintaan. Yhteistyön oppilaskunnan kanssa tulee olla tiivistä, kehittämishenkistä ja ulottua laajemmallekin kuin yhteistyöhön oppilaskunnan hallituksen kanssa. Hyvinvointia kartoitetaan ja arvioidaan osallistumalla kuntakohtaisesti määrättyihin kyselyihin ja tarpeen vaatiessa yksiköiden itse toteuttamin arviointimenetelmin.

Yksikkökohtaista yhteisöllistä opiskeluhoitoa sekä opiskeluhoitoryhmää johtaa yksikön rehtori/johtaja. Perustellusta syystä opetustoimenjohtajan päätöksellä työtä voi johtaa joku muu erikseen määrätty henkilö. Jokaisella yksiköllä on oma ryhmänsä ja ne kokoontuvat vähintään kuukausittain, tai tarpeen vaatiessa, käsittelemään yksikkönsä yhteisiä asioita vuosikellonsa mukaisesti. Yksiköiden hyvinvoinnin ylläpitäminen ja kehittäminen vaatii säännöllistä työskentelyä ja riittävää ajallista resurssia, jotta siitä tulee työmuoto, joka ei toimi vain näennäisesti vaan oikeasti yksikön toimintaa hyödyttäen. Kokoonpanoon kuuluvat esiopetuksessa päiväkodin johtaja, yksikön varaesimies, varhaiskasvatuksen erityisopettaja, esiopettaja, neuvolan terveydenhoitaja, kuraattori, psykologi ja vanhempainyhdistyksen edustaja. Oppilaitoksilla kokoonpanoon kuuluvat rehtorin lisäksi ainakin kouluterveydenhoitaja, koulukuraattori, koulupsykologi, erityisopettaja ja jos oppilaitoksessa on, myös opinto-ohjaaja. Opiskeluhoitoryhmiin voidaan myös kutsua muita asiantuntijoita tai yhteistyötahoja. Ryhmä voi kokoontua eri kokoonpanoilla riippuen asiasta, jota ryhmässä käsitellään. Oppilaitoskohtaisissa suunnitelmissa voidaan tarkentaa opiskeluhoitoryhmien osallistumisrakennetta, mutta vähintään kerran lukukaudessa ryhmään on kutsuttava oppilaiden ja huoltajien edustajat. Yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän kokoontumiset ovat hyvissä ajoin suunniteltuja ja niistä lähetetään kutsu kaikille jäsenille. Ryhmän kokouksista pidetään vapaamuotoista muistiota ja sen tulee olla näkyvillä myös oppilaille ja huoltajille. Kiireellisissä opiskeluhoollollisissa asioissa, jolloin ei ole mahdollista kutsua koko opiskeluhoitoryhmää koolle, rehtori päättää, miten toimitaan.

Yleisiä asioita opiskeluhoitoryhmän käsiteltäväksi voi tuoda yksikön henkilökunta, oppilas tai hänen huoltajansa tai joku muu yhteistyötaho ottamalla yhteyttä opiskeluhoitoryhmään kuuluvaan henkilöön. Ryhmään voidaan myös tarvittaessa kutsua eri alojen asiantuntijoita alustamaan ajankohtaisia aiheita, esimerkiksi nuorisotoimen edustaja, lasten ja/tai nuorten psykiatrian edustaja tai poliisi.

3.1. Oppilaiden suojaaminen väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Koulukiusaamisella tarkoitetaan esiopetuksessa tai oppilaitoksessa tapahtuvaa henkistä tai fyysistä väkivaltaa, jossa tarkoituksellisesti pyritään vahingoittamaan toista osapuolta. Se poikkeaa leikistä tai tasavertaisesta nahistelusta ja kohdistuu yleensä toistuvasti samaan oppilaaseen, joka on alistetussa asemassa. Kiusaaminen voi olla yksilöiden välistä tai yhteisöllistä toimintaa, johon usein kuuluu sanallista (uhkaamista ja pilkkaamista), fyysistä (tönimistä) tai sosiaalista (välinpitämättömyyttä, eristämistä, yksin jättämistä) kiusantekoa. Kiusaamista tapahtuu oppilaiden välillä niin oppilaitoksissa, vapaa-ajalla kuin sosiaalisessa mediassakin ajasta ja paikasta riippumatta. Väkivallalta voi olla niin fyysistä kuin henkistäkin vahingoittamista. Väkivallasta ja väkivaltatilanteista puhuessa ja niihin puuttuessa tulee huomioida myös rikoslain näkökulma. Kiusaaminen voi täyttää rikosten tunnusmerkistöä ja henkilökunnan on aina arvioitava, onko tarpeen ilmoittaa tapahtuneesta poliisille. Poliisia voi myös konsultoida epäselvissä tapauksissa.

Lapsen tai nuoren seksuaalinen häirintä puolestaan määritellään altistamiseksi sellaiselle seksuaaliselle sisällölle, joka on hänen ikätasolleen sopimatonta tai ei-toivottua – joko fyysistä, sanallista tai esimerkiksi visuaalista sisältöä. Seksuaalinen häirintä loukkaa uhrin koskemattomuutta, usein toistuvasti. Yksittäiseenkin tekoon on silti puuttettava, sillä kokemuksen voimakkuus on yksilöllistä ja häirinnän

muotoja on erilaisia. Myös seksuaalinen häirintä voi täyttää rikoksen tunnusmerkistää, joten myös häirintätapauksissa tulee harkita ilmoituksen tekoa ja voi tarvittaessa konsultoida poliisia.

Kiusaamiseen, väkivaltaan ja häirintään on välittömästi puututtava. Henkilökunnan havaitessa kiusaamista tai häirintää oppilaitoksessa tai koulumatkalla tulee välittömästi ilmoittaa siitä osallisten huoltajille. Huoltajan tulee myös ilmoittaa lapsensa kiusaamisesta tai häirinnästä oppilaitokselle, jotta asiaan voidaan tarpeen mukaisin keinoin puuttua. Uudessakaupungissa kiusaamiseen puututaan opiskeluhuoltosuunnitelman *Konflikteihin puuttuminen -liitteen* mukaisilla toimenpiteillä. Lisäksi kiusaamisen vastaista työtä kehitetään jatkuvasti. *Seksuaaliseen häirintään puuttumisen* tukena on ilmiötä selittävä ja puuttumiseen ohjeita antava *toimintamalli*, joka löytyy myös opiskeluhuoltosuunnitelman liitteistä.

Jos oppilaitoksessa ilmenee, että oppilaaseen kohdistuu kotona tai vapaa-ajallaan väkivaltaa, tai hän joutuu sellaista lähiympäristössään muuten näkemään tai kohtaamaan, asiasta pitää välittömästi keskustella huoltajan kanssa ja antaa asia tarvittaessa sosiaalipalveluiden edustajan tai koulukuraattorin hoidettavaksi. Mikäli oppilas on välittömässä vaarassa tai asiasta keskusteleminen huoltajan kanssa voisi aiheuttaa vaaratilanteen oppilaille, on tilanteen mukaan ilmoitettava poliisille ja usein alaikäisen kohdalla tehtävä lastensuojeluilmoitus. Ilmoituksen tekee se aikuinen, joka tilanteen ensimmäisenä havaitsee. Samalla tavalla toimitaan, mikäli on kysymyksessä oppilaan altistuminen perheenjäsenen tai lähiomaisen mielenterveysongelmille. Seksuaalista hyväksikäyttöä, pahoinpitelyä tai sitä vakavampaa henkeen ja terveyteen kohdistuvaa rikosta epäiltäessä ilmoitus on tehtävä sosiaaliviranomaisten lisäksi myös suoraan poliisille. Salassapidon estämättä henkilöstöllä on myös oikeus ilmoittaa poliisille oppilaan henkeen tai terveyteen kohdistuvan uhkan arviointia ja uhkaavan teon estämistä varten välttämättömät tiedot. Lisää ohjeistusta löytyy kriisisuunnitelmasta (opetussuunnitelman liitteenä). Yksiköt huolehtivat kriisisuunnitelmien päivittämisestä vuosittain.

Oppilaitosten velvollisuuksiin kuuluvat myös tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen sekä näiden periaatteiden noudattaminen toiminnassaan. Tällä tarkoitetaan sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia ominaisuuksistaan tai taustastaan riippumatta. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma tukevat toisiaan ja Opetushallitus on tehnyt ohjeet niiden laatimiseksi. Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/1986) ja yhdenvertaisuuslaki (1325/2014) velvoittavat kaikkia oppilaitoksia vastaamaan oppilaitoskohtaisten toiminnallisten tasa-arvosuunnitelmien laatimisesta vähintään kolmen vuoden välein. Toimintaa arvioidaan ja kehitetään vuosittain. Tasa-arvoa edistetään koulutuksessa ja opetuksessa esimerkiksi niin, että lasten ikä ja kehitys otetaan huomioon ja kaikki oppilaat kohdataan yksilöinä.

Yhdenvertaisuuslain mukaan oppilaitokset ovat velvollisia laatimaan myös yhdenvertaisuussuunnitelman, joka tukee yhdenvertaisuuden edistämistä kaikessa oppilaitoksen toiminnassa. Yhdenvertaisuuslain tarkoitus on turvata yhdenvertainen kohtelu ja estää syrjintä kaikenlaisilla perusteilla. Yhdenvertaisuuslaissa syrjintäperusteita ovat mm. ikä, alkuperä, kansalaisuus, kieli, uskonto, vakaumus, mielipide, ay-liikkeessä toimiminen, politiikka, vammaisuus, seksuaalinen suuntautuminen tai muu henkilöön liittyvä syy. Yksiköillä on käytössään yhtenäinen pohja yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman kirjaamiseen.

3.2. Terveellisuuden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin tarkastusten yhteistyö

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon tehtävänä on oppilaitosympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin edistäminen ja seuranta. Tehtävää toteutetaan tarkastamalla yksiköt kolmen vuoden välein (terveydenhuoltolaki 1326/2010). Tarkastus tehdään yhteistyössä yksikön johtajan, oppilaiden, terveydenhuollon asiantuntijan, terveystarkastajan, henkilöstön työterveyshuollon, työsuojeluhenkilöstön ja muiden tarpeelliseksi katsottujen asiantuntijoiden, kuten kiinteistöhuollon edustajien kesken. Todettujen puutteiden ja epäkohtien korjaamista on seurattava vuosittain.

Esiopetusyksiköt ja oppilaitokset osallistuvat myös erilaisiin tutkimuksiin ja kartoituksiin koskien oppilaiden ja henkilöstön hyvinvointia. Tuloksia on hyvä hyödyntää opiskeluhuollollisen toiminnan suunnittelussa ja arvioimisessa.

3.3. Terveysneuvonnan ja terveystiedon yhteistyö

Valtioneuvoston asetuksessa koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta (338/2011) määritellään, että terveysneuvontaa on toteutettava yksilöllisen tarpeen ja kehitysvaiheen mukaisesti. Oppilaan terveysneuvonnan on tuettava ja edistettävä itsenäistymistä, opiskelukykyä, terveellisiä elämäntapoja sekä hyvää fyysistä toimintakykyä ja mielenterveyttä sekä ehkäistävä koulukiusaamista.

Terveysneuvontaan liittyviä tuen ja hyvinvoinnin edistämisen osa-alueita, jotka läheisesti sivuavat terveystiedon opetusta ovat mm. kasvu sekä psykososiaalinen ja fyysinen kehitys, ihmissuhteet, lepo ja vapaa-aika, median merkitys, ergonomia, ravitsemus, liikunta, painonhallinta, suun terveys, seksuaaliterveys mukaan lukien raskauden ehkäisy, ehkäisevä päihdetyö sekä väkivallan ja tapaturmien ehkäiseminen. Terveysneuvonnan on sisällettävä näyttöön perustuvaa tietoa. Terveysneuvonta voidaan toteuttaa yksilöllisesti ja yhteisöllisesti.

Terveyskasvatusta ohjaavat opetussuunnitelmat ja kouluterveydenhuollon laatusuosituksot. Yhteistyö opettajien ja terveydenhoitajien välillä saattaa ehkäistä päällekkäisen työn tekemistä sekä toimia tehokeinona ja yhteistyötä ja toivottuja kehityssuuntia vahvistavana. Kouluterveydenhoitaja osallistuu opettajan tukena terveystiedon opetussuunnitelman laatimiseen oppilaan ikä ja kehitystaso huomioiden.

3.4. Päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

Ehkäisevä päihdetyö on oppilaitosten arjessa toteutettavaa suunnitelmallista työtä, jota toteuttaa oppilaitoksen henkilökunta yhteistyössä oppilaiden sekä huoltajien kanssa. Tämän lisäksi oppilaitosten ulkopuolisia toimijoita voidaan hyödyntää opetuksen täydentäjinä. Pääpaino tulee olla oppilaitoksen oman toiminnan varassa. Ehkäisevä päihdetyö pohjautuu tietoon oppilaiden ja yhteisön hyvinvoinnista. Tietoa kerätään säännöllisesti muun muassa kouluterveyskyselyn, TEA-tiedonkeruun, laajojen terveystarkastusten yhteenvedojen, oppilaitosten terveellisyyden ja turvallisuuden tarkastusten, oppilaitosten teettämien omien kyselyiden, yhteistyötahojen näkemyksen, henkilökunnalta, huoltajilta ja oppilailta saatavan tiedon avulla.

Vaikka varsinainen päihdekasvatus oppilaitoksissa mielletään usein aloitettavaksi oppilaan ollessa keskimäärin kolmannella luokalla, pohjatyötä päihteidenkäytön ehkäisemiseksi tehdään siitä hetkestä alkaen, kun lapsi ensimmäisen kerran on osana ryhmää. Työ jatkuu aina toiselle asteella saakka. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen turva- ja tunnetaitokasvatus, sosiaalisten taitojen opettelu sekä terveiden elintapojen käsittely ikätasoisesti tukevat oppilaan tervettä kasvua ja itsetuntoa. Kaikenikäisille oppilaille ryhmään kuulumisella ja hyväksytyksi tulemisella ikätovereiden joukossa on suuri merkitys. Tunne- ja vuorovaikutustaitojen opettelu kehittää oppilaiden kykyä toimia toisten ja oman itsensä kanssa. Nämä taidot ovat perusedellytys sosiaalisille suhteille ja ryhmässä pärjäämiselle. Hyvät tunne- ja vuorovaikutustaidot ovat myös yksi päihteiden käytöltä myöhemmin suojaava tekijä.

Nykytiedon mukaan päihteiden vaaroista valistamisen sijaan toimiva päihdekasvatus sisältää mm. seuraavia tavoitteita ja teemoja:

- tiedon tarjoaminen ikätasoisesti päihteistä ja niiden vaikutuksista
- tiedon tarjoaminen riippuvuuden kehittymisestä (myös toiminnalliset riippuvuudet)
- elämäntaitoja ja arvoja käsittelevä keskustelu

- terveen kasvun ja kehityksen tukeminen
- kieltäytymisen ja sosiaalisen paineensietokyvyn opetteleminen
- päihteettömien toimintatapojen esille nostaminen ja niiden lisääminen
- suojaavien tekijöiden vahvistaminen ja riskitekijöiden ehkäiseminen (ks. Päihde- ja pelikasvatus oppilaitoksissa -opas, s. 27).
- vertaistoiminta ja osallisuus

Yksittäisillä oppilaitoksilla ja opettajilla on vapaus toteuttaa ehkäisevää päihdetyötä parhaaksi katsomallaan tavalla. Aluehallintoviraston julkaisun 85/2020 Päihde- ja pelikasvatus oppilaitoksissa -opas suunnitelmien tekoon ja varhaiseen tunnistamiseen tuella oppilaitosten on mahdollista suunnitella omaan yksikköönsä soveltuva kokonaisuus ehkäisevään päihdetyöhön eri luokka-asteille sekä oppiaineisiin. Oppaassa määritellään päihteiden käytön ja pelihaittojen ehkäisyn tavoitteet eri luokka-asteille sekä käytännön toteutus (s. 31-35). Päihdekasvatuksen vaikuttavuutta lisäävät toisto, riittävä kesto, intensiivisyys ja vuorovaikutteisuus. Yhdensuuntaisen esitelmöinnin sijaan opetuksen keskusteleva tyyli ja oppilaiden osallistaminen toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen ovat osoittautuneet hyviksi toimintatavoiksi.

Jos oppilaitoksen henkilökunnalla tai esimerkiksi huoltajalla herää huoli oppilaasta, on tunne hyvä ottaa aina tosissaan. Useinkaan huoli ei synny ilman todellista syytä. Huoli kannattaa ottaa esille ja puheeksi mahdollisimman varhaisessa vaiheessa niin oppilaan kuin alaikäisen kohdalla myös huoltajien kanssa. Ennen huolen puheeksi ottamista on mahdollista myös konsultoida asiassa oppilaitoksen opiskeluhuoltohenkilöstöä. Puheeksi ottamisen tarkoituksena on avun ja tuen tarjoaminen. Myös oppilaita tulee kannustaa kertomaan aikuiselle mahdollisesta huolesta kaverin päihteiden käyttöön tai liialliseen pelaamiseen liittyen, jotta asiaan voidaan puuttua mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Perusopetuslaki 29 § sekä lukiolaki 40 § määrittelevät oppilaan oikeuden turvalliseen opiskeluympäristöön. Oppilaitokseen ei saa tuoda eikä työpäivän aikana pitää hallussa sellaista esinettä tai ainetta, jonka hallussapito on muussa laissa kielletty tai jolla voidaan vaarantaa omaa tai toisen turvallisuutta taikka joka erityisesti soveltuu omaisuuden vahingoittamiseen, ja jonka hallussa pidolle ei ole hyväksyttävää syytä. Pykälä velvoittaa myös laatimaan oppilaitoksille järjestyssäännöt.

Lainsäädäntö määrittelee rehtorin ja opettajan oikeuksista ja velvollisuuksista tilanteissa, joissa epäillään oppilaalla olevan jokin esine tai aine, joiden hallussapitoon ei ole hyväksyttävää syytä. Perusopetuslain 36 d §:ssä sekä lukiolain 45§:ssä määritellään rehtorin ja opettajan oikeuksista ottaa haltuun kiellettyjä esineitä tai aineita. Oikeus tarkastaa oppilaan tavarat sekä haltuun ottamisen ja tarkistamisen periaatteet on määritelty tarkemmin perusopetuslain pykälissä 36e ja 36f sekä lukiolain pykälissä 46 ja 47. Haltuun otettujen esineiden tai aineiden luovuttamisesta ja hävittämisestä säädetään em. lakien pykälissä 36g ja 48.

Jos oppilaan hoidon ja huolenpidon tarve, kehitystä vaarantavat olosuhteet tai oma käyttäytyminen edellyttävät lastensuojelun tarpeen selvittämistä, velvoittaa lastensuojelulain 25§ kaikkia opetustoimen, sosiaali- ja terveydenhuollon, nuorisotoimen ja seurakunnan työntekijöitä tekemään viipymättä ja salassapitosäännösten estämättä lastensuojeluilmoituksen kunnan sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle. Ennen lastensuojeluilmoituksen tekemistä on mahdollista konsultoida lastensuojeluilmoituksen aiheellisuudesta oppilaan nimeä mainitsematta lastensuojelun sosiaalityöntekijää. Vastuuta lastensuojeluilmoituksen tekemisestä ei voi delegoida.

Laissa on täydellinen huumausaineita koskeva kieltö. Jos epäillään huumeidenkäyttöä, otetaan aina yhteyttä poliisiin ja alaikäisen kohdalla myös lastensuojeluun. Täysi-ikäinen oppilas ei kuulu lastensuojelutoimenpiteiden alaisuuteen. Oppilaan täysi-ikäisyys ei kuitenkaan vapauta esimerkiksi

oppilaitosta ja opiskeluhoitoa vastuusta työskennellä oppilaan terveyttä edistävästi. Kun epäillään, että joku oppilaitoksissa on myynyt/välittänyt päihteitä tai nikotiinituotteita alaikäiselle, otetaan yhteyttä poliisiin. Poliisin tehtävänä on tutkia, onko asiassa tapahtunut rikosta.

Liitteissä on aluehallintaviraston päihdekasvatussuunnitelma kokonaisuudessaan: *Päihde- ja pelikasvatus oppilaitoksissa - opas suunnitelmien tekoon ja varhaiseen tunnistamiseen*

3.5. Poissaolojen seuranta

Poissaolojen seuranta on yksi tärkeimmistä oppilaan hyvinvointia kuvaavista tekijöistä. Läsnäolo ja osallistumisen mahdollisuus ovat tärkeitä oppilaan hyvinvoinnin kannalta esiopetuksesta toiselle asteelle saakka. Jo esiopetukseen osallistutaan säännöllisesti. Näin tuetaan esiopetuksen tavoitteiden saavuttamista. Esiopetuksen henkilöstö seuraa oppilaan poissaoloja ja käy tarvittaessa keskustelua huoltajan ja muiden yhteistyötahojen kanssa oppilaan ja perheen tukemiseksi.

Oppivelvollinen oppilas on velvoitettu osallistumaan opetukseen. Poissaoloja seurataan päivittäin Wilma-ohjelmaa käyttäen. Runsaat poissaolot vaikuttavat oppilaan koulumenestykseen ja usein myös sosiaalisiin suhteisiin. Huoltajan tehtävä on huolehtia siitä, että oppivelvollisuus tulee suoritettua parhaalla mahdollisella tavalla. Opettajan tehtäviin kuuluu poissaolojen ja myöhästymisten kirjaaminen ja niistä koteihin tiedottaminen. Hän ottaa myös yhteyttä kotiin saman päivän aikana, jos kotoa ei ole tullut ilmoitusta oppilaan poissaolosta oppilaitoksen käytäntöjen mukaan. Aktiivisella seurannalla ennaltaehkäistään poissaolojen lisääntymistä ja tuetaan oppilaan koulunkäyntiä.

Myös toisen asteen opinnoissa poissaoloilla voi olla vaikutuksia koulumenestykseen ja sosiaalisiin suhteisiin. Oppilaiden poissaoloja merkitään Wilmaan, vastuopettaja ja oppilasta opettavat opettajat seuraavat niitä ja oppilasta tulee tukea heti, kun poissaolot alkavat vaikuttaa opintoihin. Jos oppilas on toisella asteella yhtäjaksoisesti kuukauden poissa ilmoittamatta, hänet voidaan katsoa eronneeksi. Alaikäisen kohdalla oppilaitos ilmoittaa asiasta oppilaan kotikuntaan.

Luvattomiin poissaoloihin puututaan välittömästi, alaikäisten kohdalla yhteistyössä kodin kanssa. Mikäli luvattomat poissaolot jatkuvat sen jälkeenkin, kun oppilaan ja alaikäisen huoltajan kanssa on keskusteltu, opettaja kutsuu koolle monialaisen asiantuntijaryhmän (katso yksilökohtainen opiskeluhoito). Ryhmä miettii sopivia toimenpiteitä oppilaan koulunkäynnin tukemiseksi ja turvaamiseksi sekä seuraa tilannetta aktiivisesti. Alaikäisen kohdalla, mikäli yhteistyö oppilaan ja huoltajan kanssa sekä suunnitellut toimenpiteet eivät tuota tulosta, se oppilaitoksen edustaja, jolla huoli herää, tekee lastensuojeluilmoituksen. Oppilaan ja huoltajan tulee esimerkiksi lomamatkaa varten vapaata anoessaan huolehtia, että oppilas suorittaa poissaolonsa aikana opettajan hänelle määräämät tehtävät ja huolehtii siitä, ettei poissaolonsa vuoksi jää opetuksesta jälkeen. Vapaaehtoisien poissaolon paikkaamiseksi ei yleensä anneta tukiopetusta.

Esimerkiksi opettajan keskusteluilla oppilaan kanssa, tukiopetuksella ja opiskeluhoitohenkilöstön tuella pyritään mahdollistamaan opintojen jatkuminen ja oppilaan hyvinvoinnin tukeminen kaikilla opintoasteilla. Puuttamalla poissaoloihin turvataan oppilaan eteneminen opinnoissaan perusopetuksessa ja toisella asteella sekä tuetaan oppimisen lisäksi myös oppilaan hyvinvointia. Tarkemmin oppilaitoksen ja kodin yhteistyöstä voit lukea *Uudenkaupungin poissaoloihin puuttumisen mallista*, joka on opiskeluhoitosuunnitelman liitteenä. Alla olevassa kuviossa on esitetty toimintamallin vaiheiden pääperiaatteet.

Kaikki käytetyt tukitoimet tulee kirjata oppilaan Wilmaan: *Tuki-välilehti – Toimenpiteet – Tukitoimet – Tukimuodot – Poissaoloihin puuttuminen* – auki kirjatut tukitoimet, yhteydenoton ajankohta ja sovitut jatkotoimenpiteet. Oppilas osallistetaan mukaan kaikkeen keskusteluun ja tukitoimista päättämiseen ikä- ja kehitystaso huomioiden. Sovittuja tukitoimia on myös seurattava ja muokattava tarpeen mukaan. Oppikokonaisuuksina etenevissä opinnoissa tuntirajat voidaan määritellä oppilaitoskohtaisesti, mutta toimintaperiaate on sama.

Koulupoissaoloihin puuttuminen Uudessakaupungissa

Huoli tulee ottaa puheeksi heti kun opettajalla / huoltajalla on huoli oppilaan poissaoloista. Ensimmäisenä tukitoimena on vastuuopettajan ja oppilaan / huoltajan välinen yhteydenotto ja selvitys poissaolojen syistä ja vaikutuksista sekä mahdollisista tukitoimista. Tuntimäärien mukaan jaoteltuihin toimiin voidaan alkaa jo ennen rajojen täyttymistä, jos opettaja, huoltaja tai opiskeluhoillon edustaja perustelevat sen tarpeelliseksi. **Luvattomista poissaoloista ollaan yhteydessä oppilaaseen / huoltajaan joka kerta.**

30h

Vastuuopettajan yhteydenotto oppilaaseen ja alaikäisen kohdalla huoltajaan. Sovitaan tukitoimista ja seurannasta. Merkitään yhteydenotto Wilman Tuki-välilehdelle.

Tarve nopean reagointiin on esimerkiksi silloin, jos muutos on äkillinen, epäselvyyksiä on paljon tai poissaolojen vaikutus oppilaan suoriutumiseen on merkittävä.

Tarvittaessa opettaja kirjaa tuen tarpeen myös pedagogisiin asiakirjoihin (oppimissuunnitelma). Tarvittaessa konsultaatio opiskelu-/terveydenhuollon kanssa - esimerkiksi jos poissaolojen syissä on epäselvyyttä tai tarvetta terveydenhuollon tuelle.

50h

Ellei ole ilmeisen tarpeetonta*, kutsutaan koolle yhteistyössä huoltajien ja oppilaan kanssa monialainen asiantuntijaryhmä, josta tehdään Wilmaan oppilashuoltokertomus. **Kokouksessa sovitaan yhdessä jatkotoimenpiteistä ja niiden seurannasta sekä määritellään oppilaitoksen vastuuhenkilö oppilaan asioiden seurannan tueksi.**

100h

Ellei ole ilmeisen tarpeetonta*, konsultoidaan lapsiperhepalveluita ja arvioidaan, onko tarvetta esimerkiksi lastensuojeluilmoituksen tekoon. **Tähän mennessä oppilaitoksessa on käytetty lukuisia tukitoimia, ne on kirjattu ja niitä on seurattu ja muokattu asianmukaisesti.**

Kokoukseen voivat osallistua oppilaan ja huoltajan lisäksi vastuuopettaja, opiskelu-/terveydenhuollon edustaja tai muita sovitteja yhteistyötahoja (esim. erityisopettaja, rehtori).

Koollekutsujan tai esimerkiksi opiskeluhoillon edustajan kannattaa konsultoida lapsiperhepalveluita ja pyytää mukaan kokoukseen kokonaisvaltaisen tuen tarpeen arvioimiseksi.

*) Poissaolojen syy on selkeä (esimerkiksi perheen matka tai muualla hoitoa vaativa sairaus), opinnot on korvattu hallitusti, korvaavilla suoritustavoilla ei ole ollut merkittävää vaikutusta suoriutumiseen ja paluu arkeen sujuu muilla tukitoimilla.

3.6. Kriisisuunnitelmat

Kaikissa Uudenkaupungin opetusyksiköissä tulee toimia yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä ja/tai muu erikseen nimetty kriisiryhmä, jonka yksikön johtaja tai rehtori kutsuu koolle kriisitilanteissa. Jokaisessa yksikössä tulee olla omat yksikkökohtaiset kriisisuunnitelmat. Kriisisuunnitelma tarkoittaa etukäteen valmisteltua toimintamallia, jonka avulla voidaan vakavan kriisitilanteen sattuessa toimia.

Opetushallitus on määrittänyt yksikön kriisiryhmän tehtäviksi esimerkiksi seuraavat asiat:

1. Huolehtia toimintansa suunnittelusta ja suunnitelman laadinnasta
2. Kirjata ryhmän sisäinen työnjako ja vastuuketju
3. Selvittää etukäteen kriisitilanteissa tärkeät paikallisesti/alueellisesti toimivat yhteistyötahot ja sopia yhteistyön periaatteista ja käytännöistä - *esimerkiksi kaupungin kriisiryhmä*
4. Perehdyttää oppilaitoksen muuta henkilöstöä suunnitelmaan järjestämällä koulutusta ja hankkimalla kirjallisuutta
5. Huolehtia siitä, että kaikki oppilaitoksen aikuiset, oppilaat ja huoltajat tietävät, miten toimia erilaisissa tilanteissa ja miten tilanteesta tiedotetaan kriisin eri vaiheissa
6. Organisoida toimintaa kriisitilanteissa
7. Huolehtia välittömästä henkisen tuen tarpeesta sekä mahdollisista jatkotoimista
8. Arvioida kriisitilanteissa toteutettuja toimia ja tehdä kriisisuunnitelmaan tarvittavat muutokset

Ennalta arvaamattomissa kriisitilanteissa koetut tunteet voivat olla yllättäviä; hämmennystä, avuttomuutta, pelkoa tai paniikkia. Asiallinen tieto ja oikea toiminta rauhoittavat niin oppilaita kuin henkilökuntaakin. Tavoitteena on, että yllättävän tapahtuman jälkeen oppilaiden ja oppilaitoksen henkilökunnan toimintakyky säilyy ja elämä oppilaitosyhteisössä palautuu normaaliksi.

Kriisitilanteiden (oppilaan tai oppilaitoksen työntekijän kuolema, itsemurha, vakava onnettomuus, vakava väkivalta tai fyysisen vahingoittumisen uhka) hallinta edellyttää etukäteen sovittua toimintamallia. Ilman asianmukaista käsittelyä kriisitilanteet voivat haitata oppilaitosyhteisön toimintakykyä pitkään.

Oppilaitokset huolehtivat omien kriisisuunnitelmien päivittämisestä vuosittain. Lisää ohjeistusta kunnan opetussuunnitelman liitteessä Kriisisuunnitelma.

3.7. Järjestyssäännöt

Perusopetuslain 29§:n ja lukiolain 40§:n mukaisesti esiopetuksessa ja oppilaitoksilla tulee olla järjestyssäännöt tai sellaiset järjestysmääräykset, joilla edistetään oppilaitoksen sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä oppilaitosyhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä. Järjestyssäännöissä voidaan määrittää oppilaitoksen turvallisuuden ja viihtyisyyden kannalta tarpeellisia määräyksiä esim. järjestelyistä, käyttäytymisestä, esineiden/aineiden käytöstä, käsittelystä ja säilytyksestä. Järjestyssäännöillä voidaan myös määritellä kiinteistön ja ympäristön siisteydestä huolehtimista sekä oleskelua/liikkumista oppilaitoksessa ja sen alueella. Järjestyssäännöt ovat voimassa sen ajan, kun oppilas osallistuu opetussuunnitelman tai tutkinnon perusteiden mukaiseen opetukseen tai toimintaan. Opetushallitus on julkaissut ohjeet järjestyssääntöjen laatimiseksi.

Uudenkaupungin esiopetussuunnitelmat ja oppilaitokset tekevät ja päivittävät järjestyssäännöt opiskeluhoollollisena yhteistyönä yhteisöllisessä opiskeluhoitoryhmässä, yhteistyössä oppilaskunnan kanssa.

3.8. Opiskeluhuollollinen tuki kurinpitotilanteissa

Kurinpidosta määritellään perusopetuslaissa, lukiolaissa ja laissa ammatillisesta koulutuksesta. Kurinpidolliset tilanteet vaativat välittömiä toimia, mutta usein myös pitkäjänteisemmän tuen järjestämistä. Opiskeluhuollollista tukea voi tarvita kurinpidollisen toimenpiteen kohteeksi joutuva oppilas tai ne oppilaat, joille kyseinen oppilas on aiheuttanut vaaratilanteen tai huolta. Rehtorin tai yksikön johtajan tehtävä on yhdessä opiskeluhuollon henkilön kanssa arvioida kurinpitotilanteissa opiskeluhuollollisen tuen järjestämisen tarve.

3.9. Oppilaan ohjaus ja muu yhteistyö siirtymävaiheissa opiskeluhoitotyön näkökulmasta

Opinto-ohjaajat voivat osallistua suunnittelutyöhön yhteisöllisessä opiskeluhoitoryhmässä ja heidät voidaan kutsua myös yksilökohtaiseen opiskeluhoitoryhmään asiantuntijoiksi (katso yksilökohtainen opiskeluhoito). Opiskeluhuollollisena yhteistyönä opinto-ohjaajien kanssa suunnitellaan oppilaiden opintokokonaisuuksia siten, että he myös psyykkisistä ja fyysisistä rajoitteista huolimatta selviytyvät oppivelvollisuudestaan. Oppilaan siirtymävaiheissa tärkeää on opinto-ohjaajien ja opiskeluhoitohenkilöstön yhteistyö oppilaan tukemiseksi. Opiskeluhuollollisen tuen tarpeessa olevan oppilaan jatko-opiskeluita suunniteltaessa, tulee tehdä yhteistyötä opinto-ohjaajan kanssa, jotta oppilaan tuen tarve tulee otetuksi huomioon arvioitaessa oppilaan soveltuvuuttaan tietylle alalle.

Opiskeluhuollollisissa tehtävissä toimivat henkilöt tekevät yhteistyötä nivelvaiheissa tarpeen mukaan. Saman opetuksen järjestäjän yksiköiden välillä opiskeluhuollon järjestämisen kannalta välttämätön tieto voi siirtyä ilman suostumusta opiskeluhuollosta vastaavien henkilöiden kesken. Muun kuin välttämättömän tiedon siirtämiseen tarvitaan oppilaan tai huoltajan lupa. Huoltajalle voi kertoa oppilaan edun olevan, että tarvittava opiskeluhuollolliseen tukeen liittyvä tieto kulkee uuteen yksikköön. Siten oppilaan tarvitsema opiskeluhoito pystytään järjestämään asianmukaisesti. Erityisen tärkeää yhteistyö on siirryttäessä esikoulusta alakouluun, alakoulusta yläkouluun ja yläkoulusta toiselle asteelle. Oppilaan siirtyessä toisen opetuksen järjestäjän yksikköön tai oppilaitokseen, opiskeluhuollollisen tiedon siirtämiseen tarvitaan aina oppilaan tai huoltajan suostumus. Perusopetuslain 40§ 4 mom. mukaan opetuksen järjestämisen kannalta välttämätön tieto kulkee nivelvaiheissa pedagogisten asiakirjojen muodossa, eikä niiden siirtämiseen tarvita lupaa. Tiedonsiirrossa tärkeässä roolissa erityisesti perusopetuksesta toiselle asteelle on kaupungin valpas-rekisterin valvoja. Valvoja huolehtii moniammatillisen verkoston kanssa oppivelvollisuusikäisten opintoihin hakeutumisesta, jos opinnot keskeytyvät tai eivät ala perusopetuksen jälkeen.

3.10. Koulukuljetusten odotusta ja turvallisuutta koskevat ohjeet

Perusopetuslain 32 §:n mukaan oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen, jos oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pidempi tai matka on oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen liian vaikea, rasittava tai vaarallinen. Alle 13-vuotiaan koulumatka saa odotuksineen kestää korkeintaan kaksi ja puoli tuntia ja 13 vuotta täyttäneen enintään kolme tuntia. Kuljetusta odottavalle oppilaalle on lain mukaan järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.

Toisen asteen oppilas voi olla oikeutettu koulumatkatukeen tai maksuttomiin koulumatkoihin. Tarkempaa tietoa koulumatkatuen ehdoista saa esimerkiksi Kelan nettisivuilta.

Uudenkaupungin koulukuljetusohjeistus on opetussuunnitelman liitteenä.

4. Yksilökohtainen opiskeluhoolto

Yksilökohtaisella opiskeluhoollolla tarkoitetaan oppilaalle annettavia kouluterveydenhuollon palveluja, opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalveluja sekä yksittäistä oppilasta koskevaa monialaista opiskeluhoitoa (OHL 5§). Yksilökohtaisen opiskeluhoollon tavoitteena on seurata ja edistää oppilaan kokonaisvaltaista kehitystä, terveyttä, hyvinvointia ja oppimista. Tärkeää on myös varhaisen tuen turvaaminen ja ongelmien ennaltaehkäisy. Oppilaiden yksilölliset edellytykset, voimavarat ja tarpeet tulee ottaa huomioon sekä opiskeluhoollollisen tuen rakentamisessa että oppilaitoksen arjessa.

Jos oppilaitoksen tai opiskeluhoollon työntekijä arvioi, että oppilaan opiskeluvaikeuksien tai sosiaalisten tai psyykkisten vaikeuksien ehkäisemiseksi tai poistamiseksi tarvitaan opiskeluhoollon psykologi- tai kuraattoripalveluja, hänen on otettava viipymättä yhteyttä opiskeluhoollon psykologiin tai kuraattoriin yhdessä oppilaan kanssa, ja annettava tiedossaan olevat tiedot tuen tarpeen arvioimiseksi (OHL 16§).

Yksilökohtainen opiskeluhoolto perustuu aina oppilaan sekä tarpeen niin vaatiessa huoltajan suostumukseen. Oppilaan osallisuus, omat toivomukset ja mielipiteet otetaan huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä, kehitystasonsa ja muiden henkilökohtaisten edellytystensä mukaisesti. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä opiskeluhoollon palveluja. (OHL 18§). Vuorovaikutuksen tulee olla avointa, kunnioittavaa ja luottamuksellista. Yksilökohtainen työ tulee pyrkiä järjestämään niin, että oppilas kokee kohtaamistilanteen kiireettömänä ja että hän tulee kuulluksi.

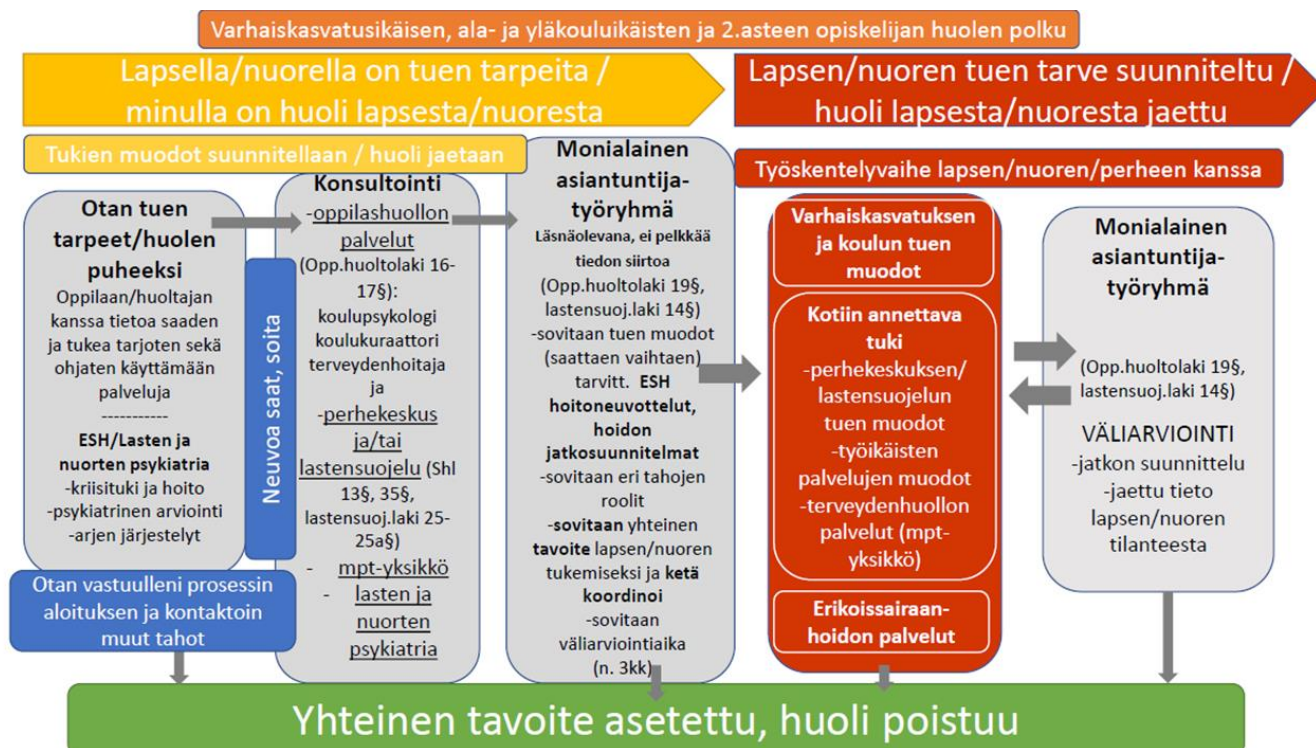
4.1. Yksilökohtaisen monialaisen opiskeluhooltoryhmän toiminta

Yksittäisen oppilaan tueksi koottavassa yksilöllisessä opiskeluhooltoryhmässä (monialaisessa asiantuntijaryhmässä) kokoonpano perustuu huoltajan tai oppilaan suostumukseen. Ryhmän kutsuu koolle se, jolla on huoli herännyt oppilaan asioista. Suostumus asiantuntijaryhmän koollekutsumiseksi toimitetaan asianomaisille paperisena tai oppilashallintojärjestelmä Wilman kautta. Oppilaan tai huoltajan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella asian käsittelyyn voi osallistua tarvittavia opiskeluhoollon yhteistyötahoja tai oppilaan läheisiä. Lähtökohtana asiantuntijaryhmän kokoontumisessa on se, että huoltaja on läsnä hänen lapsensa asioita käsiteltäessä. Ryhmän jäsenillä on lisäksi oikeus pyytää neuvoa oppilaan asiassa tarpeelliseksi katsomiltaan asiantuntijoita (OHL 19§).

Oppilaan yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada toisiltaan ja luovuttaa toisilleen sekä opiskeluhoollosta vastaavalle viranomaiselle sellaiset tiedot, jotka ovat välttämättömiä yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi (OHL 23§). Lisäksi heillä on oikeus saada ja luovuttaa toisilleen sekä oppilaan opettajalle, rehtorille ja opetuksen järjestäjälle oppilaan opetuksen asianmukaisen järjestämisen edellyttämät välttämättömät tiedot (PoL 40§). Tiedon luovuttaja joutuu harkitsemaan sitä, onko kysymys sellaisesta tiedosta, joka on välttämätön oppilaan kannalta. Vaikka tiedon luovuttamiselle olisikin edellä todettu lain tarkoittama peruste, yhteistyön ja luottamuksen turvaamiseksi pyritään aina ensisijaisesti hankkimaan oppilaan tai huoltajan suostumus salassa pidettävän tiedon luovuttamiseen.

Mikäli oppilas tai oppilaan ikä- ja kehitystaso huomioiden huoltaja kieltää monialaisen ryhmän koolle kutsumisen ja asian käsittelyn monialaisessa opiskeluhooltoryhmässä, asiasta konsultoidaan lastensuojelua tai muita lapsiperhepalveluita palvelutarpeen arvioimiseksi. Yksilökohtaisen opiskeluhoollon tärkein tavoite on auttaa oppilasta hänen pulmissaan eikä oppilasta saa koskaan jättää yksin huolien kanssa. Viimeistään lastensuojelun tuella lasta päästään auttamaan, vaikka huoltaja kieltäisikin oppilaitoksen yksilökohtaisen opiskeluhoollotyön. Täysi-ikäisen oppilaan kohdalla otetaan tarvittaessa yhteys aikuissosiaalityöhön tai ohjataan oppilas muun tarkoituksenmukaisen tuen piiriin.

Monialaista yksilökohtaista työtä esiopetuksessa ja oppilaitoksissa tehdään myös oppilaan oppimiseen liittyvään tuen tarpeen määrittelyssä ja arvioinnissa. Tätä työtä ei määrittele oppilas- ja opiskelijahuoltolaki vaan perusopetuslaki tai lukiolaki. Voit lukea lisää luvusta 5.

Moniammatillisen yhteistyön prosessi yksilökohtaisessa opiskeluhuollossa. Kaavio vuodelta 2021.

4.2. Yksilökohtaisen opiskeluhuollon kirjaaminen - oppilashuoltokertomus

Yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelystä monialaisessa asiantuntijaryhmässä laaditaan oppilashuoltokertomus oppilashallintojärjestelmään Wilmaan oppilas- ja opiskeluhuoltolain mukaisesti (OHL 20§). Ryhmän kokoonkutsuja vastaa, että yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi välttämättömät tiedot kirjataan oppilashuoltokertomukseen. Myös muut asiantuntijaryhmän jäsenet voivat kirjata kertomukseen tietoonsa tulleita, ryhmän kannalta olennaisia tietoja. Oppilashuoltokertomuksessa ryhmän koollekutsuja pyytää asian käsittelemiseen kyseisellä kokoonpanolla oppilaalta ja/tai huoltajalta suostumuksen ensin suullisesti ja ryhmän kokoontuessa hän pyytää sen vielä kirjallisesti. Kokoonpanon vaihtuessa sovituista syistä, suostumusta ei tarvitse välttämättä pyytää uudelleen, jos asiasta on yhteisesti oppilaan ja/tai huoltajan kanssa asiantuntijapalaverissa sovittu ja asia on kirjattu kertomukseen. Suostumus voidaan kuitenkin antaa vain ryhmässä kulloinkin jäsenenä olevalle henkilölle eikä sitä voi automaattisesti siirtää seuraavalle samaa tehtävää hoitavalle henkilölle. Pitkissä opiskeluhuollollisissa prosesseissa, suostumus tulee pyytää uudestaan vähintään vuosittain.

Opetuksen järjestämiseen ja toteuttamiseen liittyvät asiat kirjataan puolestaan perusopetuslain määrittämällä tavalla. Opettajan tulee ottaa työssään huomioon, kumman lain puitteissa hän toimii. Tämä tarkoittaa käytännön työssä opiskeluhuollollisten asioiden erottamista opetuksellisista asioista.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukainen kirjaamisvelvoite koskee monialaisen asiantuntijaryhmän toimintaa ja ryhmässä päätettyjen yksilöön kohdistuvien tukitoimien tarpeen kartoittamista, suunnittelua ja toteuttamista. Kirjaamisen tulee olla lyhyttä ja selkeästi asiapitoista, eikä kirjaamisessa kuulu olla

kirjaajan omia tulkintoja. Arkaluonteisten¹ asioiden käsitteleminen ja kirjaaminen opiskeluhollossa vaatii nimenomaista suostumusta.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki edellyttää, että oppilashuoltokertomukseen kirjataan seuraavat asiat: (OHL 5 § 2 mom. sekä 20 § 1-6 mom.).

- yksittäisen oppilaan nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä alaikäisen oppilaan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot
- kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa
- kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa
- asian aihe ja vireille panija
- oppilaan tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet kuten arviot, tutkimukset ja selvitykset
- toteutetut toimenpiteet kuten yhteistyö eri tahojen kanssa sekä aiemmat ja nykyiset tukitoimet
- tiedot asian käsittelystä ryhmän kokouksessa, tehdyt päätökset ja niiden toteuttamissuunnitelma toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot

Kuraattorit, koulupsykologit ja terveydenhoitajat kirjaavat yksilökohtaista opiskeluholtoa koskevat asiat oman työnsä lainsäädännön mukaisesti.

Jokainen asiantuntija yksilöllisessä opiskeluhollossa voi tehdä omia muistiinpanojaan. Ne muuttuvat asiakirjaksi, mikäli ne liitetään opiskeluholtokertomukseen tai niihin viitataan opiskeluholtokertomuksissa. Itseään koskevia asiakirjoja oppilaalla ja huoltajalla on oikeus pyytää nähtäväkseen.

Kirjaaminen

Laki	Oppilas ja opiskelijahuoltolaki	Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki	Oman alan lait	Perusopetuslaki Lukiolaki
Toiminta	Yhteisöllinen opiskeluholto-ryhmä	Monialainen asiantuntijaryhmä	Terveydenhoitajat, psykologit ja kuraattorit	Oppimisen tuen ryhmät
Mihin kirjataan?	Vapaamuotoinen muistio	Oppilashuoltokertomus	Oma rekisteri/ asiakirjat	Pedagogiset asiakirjat

Jos sivulliselle annetaan opiskeluholtokertomukseen sisältyviä tietoja, asiakirjaan on lisäksi merkittävä mitä tietoja, kenelle sivulliselle ja millä perusteella tietoja on luovutettu (OHL 20§).

Opiskeluholtokertomukset sekä muut opiskeluholton tehtävissä laaditut tai saadut yksittäistä oppilasta koskevat asiakirjat tallennetaan oppilashuoltorekisteriin. Opetuksen järjestäjä vastaa henkilötietojen käsittelystä ja ylläpitää edellä mainittua rekisteriä. Oppilashuoltorekisteriin tallennetut tiedot, jotka

¹ Arkaluonteisuudella tarkoitetaan rotua tai etnistä alkuperää, henkilön yhteiskunnallista, poliittista tai uskonnollista vakaumusta tai ammattiliittoon kuulumista, rikollista tekoa, rangaistusta tai muuta rikoksen seuraamusta, henkilön terveydentilaa, sairautta tai vammaisuutta tai häneen kohdistettuja hoitotoimenpiteitä tai niihin verrattavia toimia, henkilön seksuaalista suuntautumista tai käyttäytymistä tai henkilön sosiaalihuollon tarvetta tai hänen saamiaan sosiaalihuollon palveluja, tukitoimia ja muita sosiaalihuollon etuuksia.

koskevat yksittäistä oppilasta taikka muuta yksityistä henkilöä, ovat salassa pidettäviä (OHL 21-22§). Opiskeluhoitokertomuksen asiakirjat tulostetaan ja arkistoidaan prosessin päätyttyä paperisina kopioina.

Oppilaan siirtyessä toisen opetuksen tai koulutuksen järjestäjän opetukseen tai koulutukseen, aikaisemman opetuksen järjestäjän on pyydettävä oppilaan tai tarvittaessa hänen huoltajansa suostumus siihen, että uudelle opetuksenjärjestäjälle voidaan siirtää opiskeluhoillon asiakasrekisteristä sellaiset salassa pidettävät tiedot, jotka ovat tarpeellisia opiskeluhoillon jatkuvuuden kannalta (OHL 23§). Sen sijaan opetuksen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot toimitetaan salassapidon estämättä viipymättä toiselle opetuksen järjestäjälle tai lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen järjestäjälle. Vastaavat tiedot voidaan antaa myös uuden opetuksen tai koulutuksen järjestäjän pyynnöstä (Pol 40, 4 mom.).

5. Tehostettu ja erityinen tuki suhteessa opiskeluhooltoon

Oppilaiden opetuksellinen tuen tarve kulkee usein käsi kädessä opiskeluhoollollisen tuen tarpeen kanssa, vaikka niitä säätelevätkin eri lait. Kuten aiemmassa kappaleessa todettu opetuksellinen tuki, esimerkiksi tehostettu tai erityinen tuki, kuuluu perusopetuslain, lukiolain tai lain ammatillisesta koulutuksesta alaisuuteen, kun taas opiskeluhoollollista tukea säätelee oppilas- ja opiskelijahuoltolaki. Molemmissa edellytetään monialaista yhteistyötä opiskeluhoollollisen ammattihenkilöiden kanssa. Käytännön työn selkeyttämiseksi on em. mainittujen asioiden käsitteleminen jaettu yksinkertaistetusti seuraavalla tavalla:

Oppimisen tuki	Yksilöllinen oppilashuolto / monialainen asiantuntijaryhmä
<ul style="list-style-type: none"> • Kun käsitellään lakien (perusopetuslaki, lukiolaki, laki ammatillisesta koulutuksesta) mukaista oppimiseen liittyvää tukea • Ei pohjaudu vapaaehtoisuuteen • Yhteistyössä huoltajan kanssa, mutta suostumusta ei tarvita • Tuen aloittaminen, jatkaminen tai lopettaminen kirjataan pedagogisiin asiakirjoihin, joihin ei tule kirjata oppilashuollollista sisältöä • Tuen suunnittelu, erityisesti pedagogisen arvion ja selvityksen yhteydessä, edellyttää moniammatillista työskentelyä • Asiat/asiakirjat ovat salassa pidettäviä • Pedagogiset asiakirjat ovat opetuksen kannalta välttämätöntä tietoa ja ne saa/pitää siirtää yksikön ja opetuksen järjestäjien välillä 	<ul style="list-style-type: none"> • Kun käsitellään oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaista opiskeluhoollollista tukea • Pohjautuu vapaaehtoisuuteen • Kokoonpanon tulee olla monialainen • Opiskeluhoollollisten asioiden käsittelyyn ja asiantuntijoiden läsnäoloon pyydetään oppilaan/huoltajan suostumus • Kirjataan opiskeluhoitokertomukseen • Oikeus konsultoida muita asiantuntijoita • Asiat/asiakirjat ovat salassa pidettäviä ja niitä/niiden sisältämää tietoa välitetään pääasiallisesti vain suostumuksella. Opetuksen järjestämistä koskeva välttämätön tieto saa siirtyä. Opiskeluhoittoa koskeva välttämätön tieto saa välittyä asiaa hoitavien tahojen kesken

Kaaviossa esitely oppimisen tuen ja yksilökohtaisen opiskeluhoitotyön järjestämisen eroja.

Tehostetun ja erityisen tuen, tai muita oppimisen tuen, asioita käsitellään siis oppimisen tuen ryhmässä tai ryhmää vastaavalla tavalla. Perusopetuksessa tunnetaan sekä yleisen, tehostetun että erityisen tuen käsitteet, kun taas esimerkiksi ammatillisessa koulutuksessa ei käytetä tehostettua tukea erillisenä tuen portaana. Eriävistä käsitteistä huolimatta tuella tarkoitetaan oppilaan yksilöllisiin tarpeisiin, tavoitteisiin ja valmiuksiin perustuvaa suunnitelmallista pedagogista tukea sekä opetus- ja opiskelujärjestelyjä. Vaativan erityisen tuen tehtävän saaneen koulutuksen järjestäjän tehtävänä on järjestää koulutusta opiskelijoille, joilla on vaikeita oppimisvaikeuksia, vaikea vamma tai sairaus, tai muita syitä, joiden vuoksi oppilas tarvitsee yksilöllistä, laaja-alaista ja monipuolista erityistä tukea. Uudessakaupungissa perusopetuksen jälkeen ammattiopisto Spesialla on lupa järjestää koulutusta vaativaa erityistä tukea tarvitseville oppilaille. Novida on yleisoppilaitos, eikä sillä ole tehtävänä järjestää vaativaa erityistä tukea.

Tukeen liittyvät asiat kirjataan pedagogisiin asiakirjoihin. Kirjaaminen on opetuksen suunnitteluun ja järjestämiseen liittyvien asioiden kirjaamista. Joskus oppimisen tuen palaverissa voi nousta esille selkeästi opiskeluhuollollista asiaa. Silloin voidaan sopia erikseen pidettävästä yksilöllisen opiskeluhuollon palaverista tai käsitellä asia oppimisen tuen ryhmässä, mutta huolehtia lain edellyttämällä tavalla luvan saamisesta ja asian kirjaamisesta oppilashuoltokertomukseen. Työskentelyssä on huomioitava, ettei opiskeluhuollollista asiasisältöä kirjata pedagogisiin asiakirjoihin. Niissä voi vain olla merkintä siitä, että oppilas on ohjattu saamaan opiskeluhuollollista tukea. Pedagogisiin asiakirjoihin kirjatun asian tulee olla opetuksen järjestämisen kannalta välttämätöntä tietoa, jotta tieto voi siirtyä perusopetuslain (40§) edellyttämällä tavalla oppilaitokselta tai opetuksen järjestäjältä toiselle. Epäselvissä tilanteissa kirjaamisesta sovitaan huoltajan kanssa. Eri kirjaamispaikoista huolimatta erilaisiin tuen tarpeisiin tulee vastata oppilaan kokonaistilanne huomioiden ja järkevää kokonaisuutta silmällä pitäen.

Tehostetun ja erityisen tuen antaminen edellyttää yhteistyötä opiskeluhuollon ammattihenkilöiden kanssa vain, kun käsitellään tehostetun tuen aloittamista/lopettamista tai kun ollaan tekemässä selvitystä oppilaan saamasta tehostetusta tuesta ja oppilaan kokonaistilanteesta erityisen tuen päätöstä varten. Ko. työhön osallistuvat ammattihenkilöt harkitaan tapauskohtaisesti ja työhön voivat osallistua vain ne asiantuntijat, joiden työtehtäviin oppilaan tuen suunnittelu tai toteuttaminen kulloinkin kuuluu. Yhteistyö voidaan toteuttaa esimerkiksi konsultoimalla opiskeluhuollon asiantuntijaa eikä hänen tarvitse välttämättä olla paikalla asiaan liittyvien palaverien kokoontuessa. Konsultointitapauksissa konsultaation antajat kirjaavat konsultaation omaan potilas- tai asiakasrekisteriinsä.

Tehostetun ja erityisen tuen sekä muun opetuksellisen tuen antaminen tai siihen liittyvien asioiden käsitteleminen ja kirjaaminen eivät edellytä oppilaan tai huoltajan suostumusta. Yksittäisen oppilaan asioita käsittelevän monialaisen asiantuntijaryhmien toiminta vaatii sen sijaan aina oppilaan tai huoltajan kirjallisen suostumuksen.

Aiheesta voi lukea lisää opetushallituksen laatimasta oppimisen tuen ja opiskeluhuollollisen tuen yhteensovittamisesta [ohjausartikkelista](#).

6. Opiskeluhuollon kokonaistarve ja palvelut

Opiskeluhuoltoa suunniteltaessa on pyritty mahdollisimman hyvin toteuttamaan ajatusta palveluiden yhdenvertaisesta saatavuudesta kaikille oppilaille. Lähtökohtana tasapuolisuuden lisäksi on myös se, että palveluita pystyttäisiin joustavasti kohdentamaan sinne, missä tarve on suurin. Opiskeluhuollon ohjausryhmä ja yhteisölliset opiskeluhuoltoryhmät seuraavat säännöllisesti tilannetta ja pyrkivät reagoimaan oppilaitoksen tarpeisiin. Opiskeluhuollon kokonaistarvetta ja käytettävissä olevia opiskeluhuoltopalveluita tulee jokaisen yksikön arvioida opiskeluhuoltosuunnitelman yksikkökohtaisissa kuvauksissa, sekä miettiä, miten ja missä määrin resursseja panostetaan yhteisölliseen ja yksilökohtaiseen opiskeluhuoltotyöhön sekä monialaiseen yhteistyöhön. Työtä suunniteltaessa on siis hyvä huomioida

voimavarana oppilaat, huoltajat sekä yhteistyökumppanit sekä asettaa työn ensisijaiseksi tavoitteeksi yhteisöllinen opiskeluhoito. Yksiköiden omissa suunnitelmissa hyödynnetään seurantatietoa oppilaiden terveyteen, hyvinvointiin ja elinoloihin liittyen ja pohditaan opiskeluhoitoa tarvetta huomioiden oman oppimisympäristön ja asuinalueen erityispiirteet sekä tehostetun ja erityisen tuen oppilaiden määrä yksikössä. Opiskeluhoitoa ja sen palveluiden tarvetta arvioitaessa oppilaitosten on huolehdittava siitä, että opiskeluhoitoa kokonaisuutena arvioidaan monipuolisesti vuosittain ja että oppilaitosympäristössä toimivien lasten ja aikuisten on mahdollista antaa mielipiteensä yleisestä hyvinvoinnista toimintaympäristössään. Palautteen pohjalta yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä miettii opiskeluhoitoa työn- ja vastuunjakoja ja huolehtii näiden kirjaamisesta yksikön kuvauksiin opiskeluhoitosuunnitelmassa.

6.1. Psykologi- ja kuraattoripalvelut

Psykologi- ja kuraattoripalveluilla tarkoitetaan oppilas- ja opiskelijahuoltolain tarkoittamaa opiskeluhoitoa psykologin ja kuraattorin antamaa oppimisen ja koulunkäynnin tukea ja ohjausta, joilla

- 1) edistetään esiopetus- ja oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä yhteistyötä oppilaiden perheiden ja muiden läheisten kanssa
- 2) tuetaan oppilaiden oppimista ja hyvinvointia sekä sosiaalisia ja psyykkisiä valmiuksia.

Koulupsykologiin ja kuraattoriin voivat ottaa yhteyttä oppilas itse, huoltaja tai muu henkilö. Yhteistyö on aina luottamuksellista. Oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus keskustella opiskeluhoitoa psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä pyynnöstä. Kiireellisissä tapauksissa tämä mahdollisuus on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä. Psykologin tai kuraattorin on yhteydenoton perusteella arvioitava, onko asia kiireellinen. Arvio kiireellisyydestä voidaan tehdä puhelimitse. Mikäli oppilaan tai läheisen yhteydenotto on puhtaasti neuvonpidollinen, ohjauksellinen tai keskustelun järjestäminen katsotaan muuten tarpeettomaksi, sitä ei ole välttämätöntä järjestää. Psykologi tai kuraattori arvioi, millaista tukea ja/tai ohjausta oppilas tarvitsee ja ohjaa hänet tarpeen mukaan saamaan muita palveluita tai hoitoa.

Kaupunkikohtaiset resurssit kuraattorien ja psykologien osalta tarkennetaan tähän, kun tiedot hyvinvointialueelta saadaan ajantasaisina.

Opiskeluhoito työskentelee oppilaitoksilla oppilaan psyykkisen hyvinvoinnin, kasvun ja kehityksen sekä koulunkäynnin ja oppimisen edistämiseksi ja tukemiseksi yhteistyössä vanhempien, oppilaitosyhteisön ja yhteistyötahojen kanssa. Yhteyttä voi ottaa esimerkiksi silloin, kun oppilaan koulunkäyntiin, oppimiseen, tunne-elämään, mielenterveyteen tai ihmissuhteisiin liittyvät asiat mietittyvät tai huolestuttavat. Työskentelymuotoja ovat mm. asiakastyö (kuten keskustelutuki), vanhempien ohjaus ja neuvonta lapsen kasvuun ja kehitykseen liittyen, oppilaan oppimisen tuen arviointi ja mahdolliset psykologiset tutkimukset. Opiskeluhoitoa työntekijöiden tehtäviin kuuluvat myös yhteisöllinen opiskeluhoitotyö oppilaitoksilla, opetushenkilöstön konsultointi, yhteydenpito yhteistyötahojen kanssa sekä tarvittaessa oppilaan ja hänen perheensä ohjaus muiden tutkimus- ja hoitotahojen palveluiden piiriin. Koulupsykologit kuuluvat myös kaupungin kriisiryhmään.

Sekä koulupsykologit että koulukuraattorit tekevät oppimisyhteisöön ja yhteistyöhön liittyvää työtä. He tuovat oman asiantuntemuksensa esimerkiksi pohdittaessa yhteisön ja ympäristön turvallisuutta ja hyvinvointia, opiskeluhoitoa toimintamallien kehittämistä, kiusaamisen vastaista tai kriisien hoitamista koskevien suunnitelmien tekemistä sekä kodin ja oppilaitoksen välistä tai nivelvaiheeseen sijoittuvaa yhteistyötä järjestettäessä. He ovat tärkeä osa opiskeluhoitotyön monialaista asiantuntijuutta ja siinä tehtävässä heidän jatkuva oman ammattitaitonsa päivittäminen on oleellinen osa heidän työtään.

Opiskeluhoolto kuuluu koko oppilaitoksen henkilökunnalle ja heidän havaitessaan psykologille tai kuraattoreille kuuluvia oppimisvaikeuksia tai sosiaalisia tai psyykkisiä vaikeuksia, ovat he velvollisia ottamaan yhteyttä koulupsykologiin tai kuraattoriin yhdessä oppilaan kanssa ja ilmoittamaan tästä yhteydenotosta huoltajalle. Tiedon oppilaan avun tarpeesta tulee kulkea mahdollisimman nopeasti, jotta hän saa tarvitsemansa tuen ennen tilanteen muuttumista vakavammaksi. Huolen ja vaikeuksien ilmetessä yhteydenotto koulupsykologiin tai kuraattoriin on tehtävä, vaikka oppilas ei olisi siihen suostuvainen. Silloinkin oppilasta ja hänen huoltajiaan on tiedotettava yhteydenotosta ja antaa yllä säädetyssä määräajassa mahdollisuus keskustella yhteydenoton syistä. Yhteydenottajan on annettava hallussaan olevat tarvittavat tiedot oppilaan tilanteesta, jotta tuen tarve voidaan arvioida (OHL 16§). Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki ei erikseen ole määritellyt yhteydenottoa terveydenhoitajiin, mutta tarkoituksenmukaista on, että oppilaan terveyttä koskevissa asioissa viipymättömän yhteydenoton kohteena voi olla myös kouluterveydenhoitaja.

6.2. Terveydenhuoltopalvelut

Kouluterveydenhuollolla tarkoitetaan terveydenhuoltolain (1326/2010) 16§:n mukaista kouluterveydenhuoltoa sekä opiskeluterveydenhuollolla oppilas- ja opiskelijahuoltolain 17§:n mukaista opiskeluterveydenhuoltoa, joita oppilaitoksissa toteuttavat terveydenhoitaja ja lääkäri. Esiopetuksessa terveydenhoitopalvelut järjestetään terveydenhuoltolain mukaisina ikäryhmälle suunnattuina neuvolapalveluina.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palveluilla

1. edistetään ja seurataan oppilaitosyhteisön hyvinvointia sekä oppimisympäristön terveellisyttä ja turvallisuutta
2. edistetään ja seurataan oppilaiden tervettä kasvua ja kehitystä, hyvinvointia ja oppimiskykyä
3. tunnistetaan oppilaiden varhaisen tuen tarpeet ja järjestetään tarvittava tuki sekä ohjataan hoitoon ja tutkimuksiin.

Lisäksi kouluterveydenhuollossa tuetaan huoltajien hyvinvointia ja kasvatustyötä (OHL 8§).

Kaupunkikohtaiset resurssit koulu- ja opiskeluterveydenhuollon sekä esiopetuksen neuvolapalveluiden osalta tarkennetaan tähän, kun tiedot hyvinvointialueelta saadaan ajantasaisina.

Rungon kouluterveydenhuollolle muodostavat määräämääräiset terveystarkastukset, jotka tehdään perusopetuksen oppilaille vuosittain ja toisella asteella kerran. Laajat terveystarkastukset tehdään ensimmäisellä, viidennellä ja kahdeksannella luokalla. Käytössä ovat Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen lomakkeet. Lomakkeiden avulla vastuupettaja osallistuu laajaan terveystarkastukseen antamalla oman arvionsa oppilaan selviytymisestä. Tuloksista annetaan luokkakohtainen palaute. Huoltajan suostumuksella opettajalle voidaan antaa myös oppilaskohtaista palautetta terveystarkastuksista. Liikunnan opettaja toimittaa move-testien tulokset oppilaan huoltajan luvalla kouluterveydenhuoltoon ja ne käsitellään laajan terveystarkastuksen yhteydessä.

Lukiassa ja toisen asteen ammatillisessa koulutuksessa järjestetään terveydenhoitajan tarkastus ensimmäisenä vuonna. Lääkärin tarkastus tehdään ensimmäisenä tai toisena opiskeluvuonna, jollei sitä ole tehty opiskelijaksi hyväksymisen yhteydessä. Lääkärintarkastus järjestetään aina ensimmäisenä opiskeluvuonna heille, jotka ovat erityisopetuksessa tai jonka terveydentilan ja opiskelukyvyn selvittäminen on tarpeellinen opiskelualan tai tulevan ammatin vuoksi. (VNA 338/2011.) Toisella asteella terveystarkastus on keskustelujen, tutkimusten ja terveysohjauksen muodostama kokonaisuus. Opiskelijan oma näkemys voinnistaan, opiskelusta ja elämäntilanteestaan on tarkastuksen keskiössä. Keskustelun ja tutkimusten avulla saadaan kokonaiskäsitys hänen terveydestään ja hyvinvoinnistaan.

Koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa Uudessakaupungissa on tavoitteena sujuva moniammatillinen yhteistyö oppilaiden hyväksi. Terveydenhuollon asiantuntemuksen sekä terveyden edistämisen näkökulman tuominen opiskeluhuollolliseen työskentelyyn on oleellista. Terveydenhoitajien työ koostuu suureksi osaksi henkilökohtaisista kontakteista oppilaiden kanssa lakisääteisten terveystarkastusten merkeissä, mutta myös yhteisöllinen työ on merkittävä osa opiskeluhuoltoa. Terveydenhoitajilla on laaja tuntemus koko perusopetuksen ja toisen asteen oppilasainekseen.

Terveydenhoitajan vastaanotolle on mahdollisuus päästä ilman ajanvarausta, mikäli terveydenhoitaja on paikalla eikä ole kiinni muissa ennalta sovitussa tehtävissä. Oppilaalla tulee olla mahdollisuus saada arkipäivisin välittömästi yhteys terveydenhuoltoon (OHL 17§). Terveydenhoitajat ovat pääsääntöisesti virka-aikaan tavoitettavissa puhelimitse tai Wilman välityksellä, mutta kiireellisissä tapauksissa otetaan yhteyttä terveystakeskukseen tai päivystykseen. Paikalla ollessaan terveydenhoitaja voi auttaa pienissä ensiapua vaativissa tilanteissa. Käytännössä avun järjestää kuitenkin lähinnä oleva aikuinen, yleensä opettaja. Avun saamisen tulee olla helppoa silloin, kun huoli on vielä mahdollisimman pieni ja kynnyksensä matala. Oppilaan lääkityksen järjestäminen hoidetaan oppilaitoksen ja oppilaan huoltajien yhteistyöllä, jota on kuvattu tarkemmin Kasvun ja oppimisen palveluiden lääkehoitosuunnitelmassa. Erityisruokavalioon liittyvät asiat esi- ja perusopetuksessa hoidetaan kouluterveydenhuollon kautta.

Esiopetuksen terveydenhuoltopalveluista vastaa lastenneuvola. Neuvolan vastaanotolle vaaditaan ajanvaraus. Lastenneuvolan tehtävänä on huolehtia lapsen terveydestä, sairauksien ennaltaehkäisystä ja mahdollisimman varhaisesta toteamisesta sekä huomioida perhe kokonaisvaltaisesti, tunnistaa erityisen tuen tarve ja järjestää tarpeellinen tuki viiveettä. Oppilaan kouluuntulotarkastus tehdään kouluterveydenhoitajan toimesta ennen koulun aloittamista tai mahdollisimman pian koulun alettua.

Suun määräämät terveystarkastukset järjestetään terveydenhuoltolain 51§:n mukaisesti esikouluikässä, ensimmäisellä, viidennellä ja kahdeksannella luokalla. Näiden lisäksi tarkastuksia tehdään yksilöllisen tarpeen mukaan. Uudessakaupungissa suun sairauksia ehkäistään, suun terveyttä ylläpidetään ja edistetään yksilöllisesti, ryhmiin ja yhteisöihin kohdistuvalla terveystarkastuksella ja itsehoitoon ohjauksella sekä suun terveyden kohdistuvilla ennaltaehkäisevillä toimenpiteillä.

7. Opiskeluhuollon järjestäminen etäopetustilanteessa

Myös etäopetusaikana oppilailla oikeus opiskeluhuollon palveluihin, kuten keskustelukäynteihin ja jatko-ohjaukseen. Opiskeluhuollon kuraattorit ja psykologit sekä terveydenhoitajat ovat tavoitettavissa esimerkiksi konsultaatioon myös vanhemmille ja opettajille etäopetustilanteessakin. Kuraattorit, psykologit ja terveydenhoitajat jatkavat työtään myös etäopetusaikana (elleivät siirry väliaikaisesti kriittisiin tehtäviin terveydenhuollossa) ja heihin saa yhteyden yksikön ilmoittamalla tavoilla. Tilanteen mukaan oppilaitos, opetuksen järjestäjä tai tartuntatautiviranomainen määrittää, voidaanko opiskeluhuoltoa tarjota lähitapaamisina vai onko syytä hyödyntää ensisijaisesti etäyhteydenmahdollisuuksia.

Oppilaiden, perheiden ja työntekijöiden kohtaaminen päivittäisessä arjessa on opiskeluhuoltotyön ytimessä. Etäopetustilanteessa suurin osa tästä kohtaamisesta jää valitettavasti tapahtumatta. Seurauksena opiskeluhuoltotyö ja -henkilöstö voidaan kokea vaikeammin lähestyttäväksi. On huomioitava, että tällöin ongelmat saattavat ehtiä kasautua. Vaikka opiskeluhuoltotyö muuttaisi hetkellisesti muotoaan etäopetustilanteessa, tukea on silti saatavilla ja sitä on tärkeää myös pyytää ajoissa. Etäopetusaikana korostuu tarve luotettavaan ja tehokkaaseen tiedottamiseen oppilaiden ja perheiden toimintamahdollisuuksista. Lisäksi opiskeluhuoltotyön vaikuttavuutta pyritään lisäämään monialaisen verkostoyhteistyön avulla koko kunnan toimijoiden kesken.

8. Opiskeluhuollon moniammatillinen yhteistyö

Huoltajat ovat oppilaiden ohella tärkein opiskeluhuollon yhteistyökumppani. Alaikäisten oppilaiden kohdalla kodin kanssa pyritään luottamukselliseen ja rakentavaan opiskeluhuollolliseen yhteistyöhön. Huoltaja on vastuussa lapsensa kasvatuksesta ja oppilaitosten tehtävä on tukea tätä tehtävää kasvuun ja oppimiseen liittyen. Yhteistyön tavoitteena on sujuvuus, avoimuus, sitoutuneisuus sekä molemminpuolinen huomioonottaminen. Parhaiten yhteistyö toimii, kun yhteyttä pidetään säännöllisesti ja uskalletaan ajoissa ottaa huolet puheeksi. Myös positiivisten asioiden esille tuominen yhdessä on tärkeää. Yhteistyön muotoja ovat esimerkiksi viestintä puhelimitse, sähköpostitse tai Wilman kautta, vanhempaintapaamiset, tiedotteet, kotisivut, vanhempainillat ja juhla- ja teemapäivät. Oppilaat ja heidän huoltajansa tulee ottaa mukaan opiskeluhuollolliseen suunnitteluun ja kehittämiseen. Perheiden lisäksi tiivistä yhteistyötä tehdään sekä yhteisöllisessä että yksilökohtaisessa opiskeluhoitotyössä useiden eri toimijoiden kanssa.

Yksityiskohtaisemmat tiedot käytössä olevista, Varsinais-Suomen hyvinvointialueen järjestämistä palveluista (8.1.-8.4.) täydennetään opiskeluhoitosuunnitelmaan sen jälkeen, kun Varsinais-Suomen hyvinvointialueelta tiedot on saatu.

8.1. Perhekeskus

8.2. Sosiaalipalvelut - lastensuojelu ja aikuissosiaalityö

8.3. Mielenterveys- ja päihdeyksikkö - koulupsykkarit

8.4. Erikoissairaanhoito

8.5. Hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut

Oppilaitokset tekevät aktiivisesti yhteistyötä nuoriso- ja liikuntapalveluiden kanssa. He järjestävät oppilaille vapaa-ajan toimintaa koulupäivien jälkeen sekä loma-aikoina ja osallistuvat oppilaitosten toimintaan koulupäivän aikana.

Etsivä nuorisotyö

Etsivän nuorisotyö tarjoaa tukea alle 29-vuotiaille nuorille. Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa häntä sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan, itsenäistymistään, osallisuuttaan yhteiskuntaan ja muuta elämänhallintaansa sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille (Nuorisolaki 1285/2016).

Etsivän nuorisotyöntekijän antama tuki perustuu ensisijaisesti vapaaehtoisuuteen ja tukea annetaan ensisijaisesti asioihin, jotka nuori määrittelee tarpeelliseksi. Etsivä nuorisotyö voidaan aloittaa nuoren omasta pyynnöstä tai muun tahon luovuttamien tietojen perusteella. Etsivällä nuorisotyöllä on käytössä yhteysetsivaan.fi-sivusto, jonka kautta apua tarvitseva nuori on helppo ilmoittaa alueen etsivälle nuorisotyöntekijälle.

Etsivän nuorisotyöntekijän kanssa voi miettiä esimerkiksi:

- ihan tavallisia arjen tilanteita ja tekemisiä
- ihmissuhteita, sosiaalista elämää, vapaa-aikaa ja harrastuksia

- terveyttä, jaksamista ja mielen hyvinvointia
- opiskelupaikkoja ja työpaikkoja tai mahdollisuuksia kuntoutukseen
- raha-asioita, toimeentuloa, tukien ja etuuksien (esim. Kela) hakemista
- työttömäksi ilmoittautumista, TE-toimiston tai työllisyyspalvelujen kanssa asiointia

Ilmoitusvelvollisuus etsivään nuorisotyöhön

Koulutuksen järjestäjän on luovutettava tiedot yli 18-vuotiaasta nuoresta, joka keskeyttää opinnot ammatillisessa koulutuksessa tai lukiokoulutuksessa

Puolustusvoimien ja siviilipalveluskeskuksen on luovutettava tiedot nuoresta, joka vapautetaan varusmies- tai siviilipalveluksesta palveluskelpoisuuden puuttumisen takia tai joka keskeyttää palveluksen

Lisäksi opetuksen järjestäjä voi luovuttaa tiedot perusopetuksen päättäneestä oppivelvollisesta nuoresta, joka ei ole sijoittunut perusopetuksen jälkeisiin opintoihin. Samaten koulutuksen järjestäjä voi luovuttaa tiedot opinnot keskeyttävästä oppivelvollisesta nuoresta.

Ryhmäytyspäivät

Nuorisopalvelut järjestävät yhteistyössä seurakunnan kanssa ryhmäytyspäivät syyslukukauden alussa Uudenkaupungin yhtenäiskoulussa uusille 7.-luokkalaisille ja Kalannin koulussa 7.-9-luokkalaisille. Päivän tavoitteena on heti kouluvuoden aluksi rakentaa luokkahenkeä. Tarvittaessa koululuokat voivat pyytää nuorisopalveluilta jatkoryhmäytyspäivää luokalle.

Muu toiminta kouluilla ja oppilaitoksissa

Nuorisopalvelut tekevät koulunuorisotyötä pääasiassa yläkouluilla sekä 2. asteella, kuitenkin tarpeen mukaisesti resurssien kohdentamista koko ajan arvioiden. Koulunuorisotyön tavoitteena on muun muassa nuorten hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden lisääminen, ehkäisevä päihdetyö sekä syrjäytymisen ehkäisy. Menetelmät räätälöidään aina koulukohtaisesti ja nuorten tarpeiden mukaisesti.

Yläkoulujen kanssa järjestetään välkkätoimintaa, jossa nuorisotyöntekijät ovat läsnä koulujen arjessa ja järjestämässä pitkille välitunneille ohjattua toimintaa. Lisäksi nuorisopalvelut osallistuvat molempien yläkoulujen yhteisölliseen oppilashuoltoryhmään, jossa myös suunnitellaan vuoden aikana erilaisia hyvinvointia lisääviä asioita kouluarkeen.

Uudenkaupungin Lukion ja Uudenkaupungin ammattiopisto Novidan kanssa yhteistyö on tiivistä ja toimivia yhteistyön tapoja on monia. Nuorisopalvelut osallistuvat mm. koulujen alkaessa ryhmäytysviikkoon ja erilaisiin vuoden aikana tapahtuviin teemapäiviin. Etsivät ovat läsnä monissa verkostopalaverissa 2.asteella. Etsivät nuorisotyöntekijät käyvät lukiossa ja Novidassa kerran viikossa pidemmän, ruokailuihin osuvan välitunnin ajan.

Liikuntapalvelut

Liikuntapalveluiden kanssa oppilaitokset tekevät yhteistyötä muun koulun liikuntasalien käytön ja hankintojen puitteissa. #UkiLiikkuu-liikunnan edistämisen työryhmän alaryhmänä toimii oppilaitosten ja liikuntapalveluiden oma liikkumisen edistämisen työryhmä #KoulutLiikkuu. Tämän yhteistyöryhmän tavoitteena on lisätä oppilaitosten ja liikuntapalveluiden sekä kolmannen sektorin välistä yhteistyötä ja sitä kautta edistää lasten ja nuorten liikkumista niin koulupäivän aikana kuin vapaa-ajallakin.

8.6. Seurakunta

Seurakunta osallistuu esi- ja perusopetuksen toimintaan aamunavauksien, työntekijävierailujen, kirkkovierailujen, kirkkovuoden mukaisten tapahtumien ja ryhmäytysten muodossa. Seurakunta ja kaupunki ovat tarjonneet koululaisten kesähoitoa kesäkuussa ensisijaisesti 1-2-luokkien oppilaille.

Seurakunta on tarvittaessa myös yhtenä koululaisten kerhotoiminnan järjestäjänä. Kaupungin nuorisotoimen kanssa tehdään myös tiivistä yhteistyötä. Seurakunnan toiminnan järjestämisessä on huomioitu myös se, että kouluilla on useiden uskontokuntien edustajia.

8.7. Lastensuojelujärjestöt

Uudenkaupungin yhteisöllisessä opiskeluhuollossa tehdään tiivistä yhteistyötä lastensuojelujärjestöjen kanssa. Varsinais-Suomen Lastensuojelujärjestöt ry:n kautta tavoitetaan lähes 40 lastensuojelujärjestöä, -säätiötä tai yhteisöä, jotka edistävät lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointia. Yhteistyötä tehdään esimerkiksi erilaisten hankkeiden kautta.

Jatkuvaa yhteistyötä tehdään seuraavien järjestöjen kanssa:

- Mannerheimin Lastensuojeluliiton Varsinais-Suomen piiri ja MLL:n paikallisyhdistys tuottavat laajasti toimintaa Uudessakaupungissa. MLL:n tukihenkilötoiminta on ammatillisesti ohjattua, tavoitteellista ja ehkäisevää vapaaehtoistyötä, jota tehdään varhaisen tuen näkökulmasta. MLL:n tukioppilastoiminta on aktiivista yläkoulussa. Sen tavoitteena on edistää toiset huomioivaa käyttäytymistä, luoda oppilaitoksen yhteishenkeä, torjua yksinäisyyttä ja lisätä nuorten osallisuutta oppilaitoksissa. MLL välittää perheille lastenhoitoapua tilapäiseen ja lyhytaikaiseen tarpeeseen esimerkiksi silloin, kun vanhemmilla on työ- tai opiskelukiireitä tai kun vanhemmat haluavat viettää vapaa-aikaa yhdessä. Avoin kohtaamispaikka Ipana-Messi kokoaa yhteen eri-ikäisten lasten perheet viettämään aikaa yhdessä. Tarjolla on monipuolisesti vertaistoimintaa. MLL:n lasten ja nuorten puhelimeen voivat lapset ja nuoret soittaa maksutta koko maassa joka päivä.
- Perhekuntoutuskeskus Lausteella on oma toimipiste Uudessakaupungissa. Lauste tuottaa mm. seuraavia palveluita: erityinen huolenpito, koulupalvelut, perheiden arviointi ja kuntoutus, perhehoito, avopalvelut, sijaishuolto ja kiireelliset sijoitukset.
- Turun Ensi- ja Turvakoti ry:n Pilari-toiminta tarjoaa lähisuhteessaan väkivaltaa tai sen uhkaa käyttäneille aikuisille ja lapsille tukea muutokseen ja väkivallan lopettamiseen tukemalla asiakasta löytämään väkivallattomia ongelmanratkaisukeinoja, kokeneille aikuisille ja lapsille tukea kokemuksen käsittelyyn ja keinoja turvallisuuden lisäämiseen tai väkivallalle altistuneille lapsille mahdollisuuden työstää kokemuksiaan turvallisesti ikätasoon sopivin menetelmin ja lapsen omia rakentavia selviytymiskeinoja vahvistaen

9. Tiedottaminen ja mahdollisuus osallistua opiskeluhooltotyön suunnitteluun

Opiskeluhooltotyötä toteutetaan yhteistyössä oppilaan ja alaikäisen kohdalla huoltajan kanssa. Oppilaan omat toivomukset ja mielipiteet on otettava huomioon häntä koskevissa toimenpiteissä ja ratkaisuissa (OHL 18§). Kodin ja yksikön välillä pyritään hyvään yhteistyöhön sekä yhteisöllisessä että yksilöllisessä opiskeluhooltotyössä.

Opettajan tulee tiedottaa ja keskusteluttaa oppilaita opiskeluhooltosuunnitelman sisällöstä heidän ikäänsä sopivalla tavalla. Koko henkilökunnan tehtävänä on ottaa vastaan palautetta opiskeluhooltoon liittyen ja välittää sitä eteenpäin yhteisölliselle opiskeluhooltoryhmälle. Oppilaiden kuuluu saada tietoa yksilöllisestä opiskeluhoollosta, opiskeluhoollon palveluista sekä mahdollisuudesta vaikuttaa opiskeluhooltoon kuuluvien suunnitelmien arvioimiseen ja sisältöön. Oppilaitoksissa osallistetaan oppilaat yhteisölliseen opiskeluhooltotyöhön. Oppilaskunnalle annetaan myös mahdollisuus kommentoida opiskeluhooltosuunnitelmaan liitettäviä toimintaympäristöjen kuvauksia.

Huoltajaa on myös tiedotettava opiskeluhoollon palveluista (OHL 11§). Vastuu tiedottamisesta on yksiköillä. Tiedottaminen voi tapahtua vanhempainiltojen yhteydessä, Wilmassa, kotisivuilla tai erillisessä tiedostuslehtisessä. Huoltajilla tulisi olla myös vaikuttamismahdollisuus opiskeluhoollon sisällölliseen suunnittelu- ja arviointityöhön (OHL 13§). Vanhempainyhdistyksille tulee antaa mahdollisuus lähettää edustajansa mukaan yhteisöllisen opiskeluhoollon kokouksiin. Niissä yksiköissä, joissa ei toimi vanhempainyhdistystä, kokouksista ja käsiteltävistä asioista tulee laittaa tieto huoltajille esimerkiksi yksikön kotisivujen kautta. Yhteisöllisissä opiskeluhoolloryhmissä voidaan myös miettiä tiedottamisen sisältöä, tiedotustapojen käyttämistä ja huoltajien osallistamisen keinoja. Opiskeluhoollotyössä tulee kehittää menetelmiä, joiden kautta oppilaat ja huoltajat voivat antaa kätevästi palautetta opiskeluhooltoon liittyen.

10. Oppilashuoltorekisteri ja tietojen tallettaminen

Yksilökohtaisen opiskeluhooltoon liittyvät opiskeluhoollukertomukset sekä muut salassa pidettävät yksittäistä oppilasta koskevat asiakirjat talletetaan yksiköiden suojattuihin, paloturvallisiin arkistoihin, joiden ylläpitäjä on opetuksen järjestäjä. Rekisterin vastuuhenkilöksi on nimetty yksikön johtaja/rehtori, joka siten vastaa tietojen asianmukaisesta talletuksesta ja luovuttamisesta niitä pyydettyä. Opiskeluhoollukertomukset ja muut salassa pidettävät yksilöä koskevat opiskeluhoollolliset asiakirjat säilytetään oppilaskohtaisissa kansioissa, joiden kanteen määrittellen selkeästi lukuoikeudet. Lukuoikeus perustuu oppilaan tai huoltajan antamaan suostumukseen asiaa käsittelevän asiantuntijaryhmän kokoonpanosta. Oppilashuoltorekisteri kannattaa pitää erillään muista opetuksen asiakirjoista, jotta salassapito ei vaarannu.

11. Tietojen luovuttaminen ja salassapito

Yhteisöllistä opiskeluhoolltoa koskevat suunnitelmat ja dokumentit ovat julkisia tietoja. Yksiköt tiedottavat hyvinvointityöstään esimerkiksi Wilman kautta. Yksittäistä oppilasta koskevat oppilashuoltorekisteriin tallennetut tiedot ovat puolestaan salassa pidettäviä. (OHL 22§) Vaitiolovelvollisuus koskee salassa pidettäviä ja vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia asioita. Vaitiolovelvollisia ovat kaikki opetustoimen palveluksessa olevat henkilöt harjoittelijoita myöten.

Yksilöllisen opiskeluhoollon salassa pidettäviin asiakirjoihin on merkitty lukuoikeus, jonka toteutumisesta vastaa yksikön johtaja/rehtori. Kaikilla opiskeluhoolltohenkilöstöön kuuluvilla ei ole automaattista oikeutta käydä tutustumassa kaikkiin yksilöllisen opiskeluhoollon dokumentteihin. Asiantuntijaryhmissä määrittellen lukuoikeus yksilöä koskeville dokumenteille ja muille kuin lukuoikeutetuille johtaja/rehtori voi luovuttaa tietoja vain suostumuksella tai tiedon luovuttamiseen oikeuttavan lain säädöksen perusteella. Yksikön johtajalla tai rehtorilla ei ole automaattista lukuoikeutta opiskeluhoollon asiakirjoihin. Oppilaan yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestämiseen ja toteuttamiseen osallistuvilla on kuitenkin oikeus saada ja luovuttaa toisilleen sekä opiskeluhoollosta vastaavalle viranomaiselle välttämättömät tiedot opiskeluhoollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi (OHL 23§). Nämä tiedot saavat siis siirtyä saman opetuksen järjestäjän yksiköiden opiskeluhoolltohenkilöstön välillä, jotta opiskeluhoollto pystytään järjestämään asianmukaisella tavalla tulevassakin oppilaitoksessa. Mikäli yksittäistä oppilasta koskevissa palaverissa tulee ilmi opetuksen järjestämiseen liittyvää välttämätöntä tietoa, pitää siitä aina tiedottaa yksikön johtajaa/oppilaitoksen rehtoria. Tässä tilanteessa tulee aina miettiä, että välttämätön tieto on eri kuin tarpeellinen tieto. Salassapito ja luottamus ovat ehdoton edellytys opiskeluhoollon onnistumiselle.

Toiselle opetuksen tai koulutuksen järjestäjälle opiskeluhoollon jatkuvuuden kannalta tarpeellisia tietoja annetaan vain oppilaan tai huoltajan kirjallisella suostumuksella. Perusopetuslain mukaan opetuksen järjestämisen kannalta välttämätön tieto saa ja pitää siirtyä opetuksen järjestäjältä toiselle ilman

suostumusta, mutta oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaan opiskeluhuollollisen tiedon siirtämiseen tarvitaan aina suostumus. (OHL 23§).

12. Opiskeluhuoltotyön seuranta, arviointi ja kehittämistyö

Opiskeluhuollon ja sen palveluiden toteutumista pitää säännöllisesti seurata ja arvioida yhdessä yhteistyössä kunnan opetustoimen ja sosiaali- ja terveystoimen kanssa sekä osallistuttava ulkopuoliseen opiskeluhuoltoon koskevaan arviointiin. Keskeiset tulokset on myös julkaistava (OHL 25§).

Opiskeluhuoltotyötä seuraavat opiskeluhuollon ohjausryhmä, HYPE-johtoryhmä sekä yksiköiden yhteisölliset opiskeluhuoltoryhmät. Kunkin tehtävänä on vuosittain kerätä tietoa opiskeluhuollon toimivuudesta kunnassa ja yksiköittäin esim. kouluterveyskyselyn, TEA-viisarin, laajojen terveystarkastusten koosteiden, nuorisotoimen tekemän hyvinvointikyselyn tai itse tehtyjen kyselyjen kautta ja suunniteltava toiminnan kehittämistä. Työryhmät voivat asettaa toiminnalleen tavoitteita, joiden toteutumista on mahdollista arvioida.

Osallisuuden ajatus on olennainen osa arviointia ja siten arvioinnin yhteydessä on tärkeää kerätä tietoa sekä oppilaiden, huoltajien että henkilöstön näkökulmasta. Arviointi on hyödytöntä ilman kehittämisenäkökulmaa. Ohjausryhmän ja yksikkökohtaisten opiskeluhuoltoryhmien tulee aina kirjata tarpeelliset, suunnitellut kehittämistoimet, jotta niiden etenemistä voidaan seurata. Arviointi ja toiminnan kehittäminen on huomioitu myös yhteisöllisen työskentelyn vuosikellossa.

Yhteisöllisissä opiskeluhuoltoryhmissä on edustettuna monialaisesti opiskeluhuollon toimijoita, jotka välittävät tiedon arvioinnista ja tuloksista omiin yksikköihinsä. Oppilaskunnat ja vanhempainyhdistykset huolehtivat omalta osaltaan ko. tietojen viemisestä edustamilleen tahoille. Opiskeluhuoltoryhmä päättää arvioinnin ja tulosten tiedottamisesta muille tarpeellisille yhteistyötahoille asiakohteisesti.

Ohjausryhmässä päätetään opiskeluhuollon yleisistä asioista tiedottamisesta kuntalaisille ja lehdistölle.

12.1. Omavalvonta

Viime kädessä opiskeluhuollon ohjausryhmä valvoo, että jokaisessa yksikössä kaikilla koulutusasteilla toimitaan opiskeluhuoltosuunnitelman mukaisesti. Tätä valvontaa suoritetaan aktiivisella keskustelu- ja verkostoyhteistyöllä sekä esimerkiksi omavalvontasuunnitelmien avulla. Myös edellä mainitut toiminnan seuranta ja arviointi ovat osa opiskeluhuollollista omavalvontaa. Jokainen yksikkö suorittaa omavalvontaa myös itse määrittämillään tavoilla ja tarvittavien työryhmien ja suunnitelmien avulla.

13. Toimintaympäristöjen kuvaukset yksiköittäin

Jokaisen yksikön tehtävänä on päivittää alla oleva toimintaympäristön kuvaus lukuvuosittain. Esiopetuksen osalta yksiköiden kuvaukset

13.1. Hakametsän esiopetus

Käytettävissä olevat oppilashuollolliset palvelut sekä palveluiden kokonaistarve

Hakametsän päiväkodissa on 13 esikoululaista, joista yhdellä 11 vuotinen oppivelvollisuus (jatkossa *oppilas*) ja 2 kasvattajaa.

Oppilaiden tukena yksikön käytettävissä on lisäksi

- Ryhmä-avustaja (osa-aikainen)
- S2 opettaja(hanke)

- Varhaiskasvatuksen erityisopettaja
- lastenneuvolan terveydenhoitaja: tarvittaessa moniammatillisissa palavereissa sekä yhteisöllisessä oppilashuollon työryhmässä
- koulukuraattori: tarvittaessa, yhteisöllisessä työryhmässä sekä tarvittaessa moniammatillisessa palaverissa

Yksikkömme erityispiirteitä: Hakametsän päiväkodissa toimii 13 lapsen esiopetusryhmä. Ryhmässä esiopettaja, lastenhoitaja ja osa-aikaisesti ryhmäavustaja. Lisäksi ryhmässä S2 opettaja.

Ryhmässä S2 oppilaita on 10, joista valmo-statuksella 3.

Erityisen tuen tarve:1

Tehostetun tuen tarve:4

Yhteisöllisen oppilashuollon toimintatavat

Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä kokoontunut 2x vuodessa:27.2.2023 ja 10.10.2023

Ryhmään kuuluvat :

Päiväkodinjohtaja, esiopettaja, veo, terveydenhoitaja, koulukuraattori, koulupsykologi(ei ole tänä vuonna ollut käytettävissä) ja vanhempien edustaja. Koollekutsujana toimii Päiväkodin johtaja. Kokousmuistiot ovat julkisia ja nähtävillä työntekijöille, oppilaille ja huoltajille : läsnäolijoille sähköpostitse, muille ilmoitustaululla.

Ryhmän yleisistä toimintatavoista ja tavoitteista voi lukea kaupungin yhteisöllisen hyvinvointityön vuosikellosta. Näiden teemojen lisäksi yksikössämme erityisen tärkeitä toistuvia tapoja ja teemoja ovat pienryhmätoiminta, tunnetaitojen harjoittelu yhdessä. Erilaisiin kieliin ja kulttuureihin tutustuminen ja erilaisuuden hyväksyminen.

Yhteisöllistä oppilashuoltoa ja hyvinvointia edistävää työtä tehdään yksikkömme arjessa jatkuvasti. Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän toiminnan lisäksi hyvinvointityötä tukevat yksikkömme yhteisesti sovitut säännöt ja toimintamallit. Alla lueteltu näistä tärkeimpiä.

- Järjestyssäännöt /toimintaperiaatteet ovat luettavissa yksikön toimintasuunnitelmassa ja tiimikirjassa ja niitä päivittävät päiväkodin johtaja ja erityisopettaja ja opettaja.
- Koulukuljetuksiin liittyvä ohjeistuksemme on luettavissa nettisivuilla; esi- ja perusopetuksen koulukuljetuksen opas
- Poissaoloihin puuttuminen: näistä periaatteet löytyvät Kikka-hankkeen käsikirjasta .
- Kiusaamiseen, häirintään ja väkivaltaan puutemme Esiopetuksen kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelman mukaisesti
- Tapaturmia ennaltaehkäisemme terveellisyden ja turvallisuuden tarkastusten lisäksi yksikön pelastus- ja turvallisuussuunnitelman mukaisesti (esim. poistumisharjoitukset kerran vuodessa.) Ohjeet kriisi- ja vaaratilanteiden varalta löytyvät Pelastussuunnitelmasta. Ensi sijassa turvallisuudesta yksikössä vastaa päiväkodin johtaja ja hänen ollessaan estynyt vastuuopettaja.

Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen

Yksilökohtaisen opiskeluhoollon yleiset periaatteet on esitelty opiskeluhoollasuunnitelman luvussa neljä sekä Kikka-hankkeen käsikirjassa. Yksikön toimintatapoja tarkennetaan myös Uudenkaupungin esiopetussuunnitelmassa kohdassa yksilökohtainen oppilashuolto (luvussa 5.6) ja tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa.

Monialainen yhteistyö yhteisöllisessä ja yksilökohtaisessa oppilashuollossa

Yksikkömme oman henkilökunnan ja oppilaiden lisäksi yhteisöllisessä ja yksilökohtaisessa oppilashuoltotyössä on paljon tärkeitä toimijoita. Tärkein yhteistyötaho ovat oppilaiden kotiväki.

Yhteisistä toimintatavoista keskustellaan huoltajien kanssa päivittäin tuonti- ja hakutilanteissa, lapsen yksilöllistä oppimissuunnitelmaa tehtäessä (LEOPS-keskustelut) vanhempainilloissa ja vanhempainyhdistyksien kokouksissa.

Käytössämme on Wilma-ohjelma.

Kotien lisäksi yhteistyötä tehdään esimerkiksi kaupungin omien palveluiden sekä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalveluiden kanssa. Tärkeimpiä toimijoita on esitelty opiskeluhoitosuunnitelman luvussa kahdeksan. Omassa yksikössämme tärkeimpiä yhteistyötahoja ovat luvussa 8 mainitut.

Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhoitoon yksikkökohtainen toteutus, kehittämistyö ja seuranta

Yksikön yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä auttaa lukuvuosittain päiväkodin johtajaa arvioimaan toimintatapoja sekä antaa kehitysehdotuksia toiminnan kehittämiseksi. Tähän työhön osallistetaan myös koko työyhteisö, oppilaat ja huoltajat.

Yksiköiden tukena kehittämistyössä ovat yhteistyötahojen lisäksi seurannasta vastaavat toimijat kasvun ja oppimisen palveluiden hallinnossa (ensisijassa varhaiskasvatusjohtaja ja opetustoimenjohtaja) sekä päättäjissä (kuten kasvun ja oppimisen lautakunta).

13.2. Hakametsän koulu

Käytettävissä olevat oppilashuollolliset palvelut sekä palveluiden kokonaistarve

Hakametsän koulussa on 138 oppilasta ja 14 kasvattajaa. Oppilaiden tukena yksikön käytettävissä on lisäksi

- kouluterveydenhoitaja joka viikon torstai
- koululääkäri kerran kuukaudessa
- koulukuraattori joka viikon torstai
- koulupsykologi ostopalveluna tarvittaessa
- koulupsykykkäri on nimetty. Tulee tarvittaessa paikalle.

Yksikkömme erityispiirteitä ovat joustava alkuopetus 1-2, joka sisältää luokkien 1 ja 2, sekä pienryhmän ja valmon oppilaita. Koulussamme on 15 erityisen tuen oppilasta, joista 13 on 3-6 luokkalaista, joko erityisluokassa tai integroituna yleisopetuksen luokkaan ikätasonsa mukaan. Tehostetun tuen oppilaita on kaikkiaan 21. Alkuopetuksessa integraatio menee oppimistason mukaan. Koulussamme on lisäksi laaja-alainen erityisopettaja, joka vastaa 1-6 luokkien tehostetun tuen oppilaiden opetuksesta eri oppiaineissa. Valmoluokassa opiskelee nyt 12 oppilasta. Koulussa on kaikkiaan 40 S2 oppilasta, joista 4:llä ei ole tarvetta S2-opetukseen.

Yhteisöllisen oppilashuollon toimintatavat

Koulukohtainen yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä/hyvis kokoontuu kerran kuukaudessa. Ryhmään kuuluvat rehtori, vararehtori, erityisluokanopettaja, kuraattori, terveydenhoitaja, vanhempainyhdistyksen jäsen ja oppilaskunnan edustaja (tarvittaessa). Koollekutsujana toimii vararehtori. Kokousmuistiot ovat julkisia ja nähtävillä työntekijöille, oppilaille ja huoltajille Wilmassa.

Ryhmän yleisistä toimintatavoista ja tavoitteista voi lukea kaupungin yhteisöllisen hyvinvointityön vuosikellosta. Näiden teemojen lisäksi yksikössämme erityisen tärkeitä toistuvia tapoja ja teemoja ovat suvaitsevaisuus ja toisen kunnioittaminen

Yhteisöllistä oppilashuoltoa ja hyvinvointia edistävää työtä tehdään yksikkömme arjessa jatkuvasti. Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän/hyviksen toiminnan lisäksi hyvinvointityötä tukevat yksikkömme yhteisesti sovitut säännöt ja toimintamallit. Alla lueteltu näistä tärkeimpiä.

- Järjestyssäännöt ovat luettavissa Wilmassa ja niitä päivittävät oppilaskunta opettajan johdolla joka lukuvuoden alussa.
- Koulukuljetuksiin liittyvä ohjeistuksemme on luettavissa Wilmassa ja opettajanhuoneessa.
- Poissaoloihin puutemme yhteisillä Uudessakaupungissa sovituin säännöin.
- Päihteiden (tupakkatuotteet, alkoholi, huumaavat aineet) käyttöön puuttumisesta ja käytön ennaltaehkäisystä olemme sopineet seuraavaa: Toimimme yhteisen ohjeistuksen mukaisesti, joka löytyy Wilmasta.
- Kiusaamiseen, häirintään ja väkivaltaan puutemme selvittelymallin mukaisesti ensin tapahtuman nähneen opettajan kanssa ja tarvittaessa selvittelyryhmän kanssa.
- Tapaturmia ennaltaehkäisemme terveellisyden ja turvallisuuden tarkastusten lisäksi poistumisharjoituksilla sekä opettajien omilla eri oppiaineiden sisään rakennetuilla teematunneilla. Ohjeet kriisi- ja vaaratilanteiden varalta löytyvät opettajanhuoneesta, sen käytävältä sekä kaikissa luokissa on poistumiskartta, oppilasluettelo ja ohjeet tapaturman varalle. Ensi sijassa turvallisuudesta yksikössä vastaa rehtori ja hänen ollessaan estynyt vararehtori.

Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen

Yksilökohtaisen opiskeluhuollon yleiset periaatteet on esitelty opiskeluhuoltosuunnitelman luvussa neljä. Yksikössämme on sovittu näiden toimintatapojen tarkentamiseksi, että toimintaohjeet löytyvät opettajanhuoneen ilmoitustaululta, lupalaput löytyvät Wilmasta sekä rehtorin kansliasta, jossa myös kaikki täytetyt kertomukset ja lupalaput säilytetään paloturvallisessa lukitussa kaapissa. Rehtorin kautta oppilaalla ja huoltajalla on mahdollisuus saada tarvittaessa itseään koskevat tiedot.

Monialainen yhteistyö yhteisöllisessä ja yksilökohtaisessa oppilashuollossa

Yksikkömme oman henkilökunnan ja oppilaiden lisäksi yhteisöllisessä ja yksilökohtaisessa oppilashuoltotyössä on paljon tärkeitä toimijoita. Tärkein yhteistyötaho ovat oppilaiden kotiväki. Yhteisistä toimintatavoista keskustellaan kotien kanssa yhteisöllisessä oppilashuoltopalaverissa, vanhempainilloissa (kerran lukuvuodessa), vanhempainvarteissa sekä aina tarvittaessa esim. Wilman välityksellä lähetettävillä kyselyillä. Wilma on käytössä viestinvälitys ja yhteydenottoalustana. Sen avulla viestitellään päivittäiseen koulunkäyntiin liittyviä viestejä ja ilmoituksia poissaloista, unohduksista, positiivisista tapahtumista ja tekemisistä. yms.

Kotien lisäksi yhteistyötä tehdään esimerkiksi kaupungin omien palveluiden sekä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalveluiden kanssa. Tärkeimpiä toimijoita on esitelty opiskeluhuoltosuunnitelman luvussa kahdeksan. Omassa yksikössämme tärkeimpiä yhteistyötahoja ovat esimerkiksi perhekeskus, sosiaalipalvelut (lastensuojelu), mielenterveys- ja päihdeyksikkö, erikoissairaanhoido, hyvinvointi- ja vapaa-aikapalvelut, seurakunta ja lastensuojelujärjestöt.

Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhuollon koulukohtainen toteutus, kehittämistyö ja seuranta

Yksikön yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä/hyvis auttaa lukuvuosittain rehtoria arvioimaan toimintatapoja sekä antaa kehitysehdotuksia toiminnan kehittämiseksi. Tähän työhön osallistetaan myös koko työyhteisö, oppilaat ja huoltajat yhteisillä hyviksen kokouksilla ja erillisillä yhteydenotoilla esim. vanhempainyhdistyksen kanssa lähinnä Wilman kautta.

Yksiköiden tukena kehittämistyössä ovat yhteistyötahojen lisäksi seurannasta vastaavat toimijat kasvun ja oppimisen palveluiden hallinnossa (ensi sijassa opetustoimenjohtaja) sekä päättäjissä (kuten kasvun ja oppimisen lautakunta).

13.3. Kalannin esiopetus

Käytettävissä olevat oppilashuollolliset palvelut sekä palveluiden kokonaistarve

Kalannin päiväkodin esiopetuksessa on 22 esikoululaista (jatkossa *oppilas*) ja 5 kasvattajaa: 2 varhaiskasvatuksenopettajaa, 2 lastenhoitajaa ja ryhmäavustaja.

Oppilaiden tukena yksikön käytettävissä on lisäksi

- kouluterveydenhoitaja tarvittaessa moniammatillisissa palavereissa, yhteisöllisessä työryhmässä
- koululääkäri
- koulukuraattori tarvittaessa ja yhteisöllisessä työryhmässä
- koulupsykologi

Yksikkömme erityispiirteitä ovat Esiopetus ryhmät toimivat Kalannin koulun moduuleissa. Meillä on kaksi esiopetusryhmää, joissa on tällä hetkellä 11 esioppilasta molemmissa ryhmissä. Tehostetun tuen oppilaita heistä on 4.

Yhteisöllisen oppilashuollon toimintatavat

Koulukohtainen yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä/hyvis kokoontuu 2x vuodessa Ryhmään kuuluvat Päiväkodin johtaja, esiopettajat, veo, terveydenhoitaja, koulukuraattori, koulupsykologi ja vanhempien edustaja Koollekutsujana toimii Päiväkodin johtaja. Kokousmuistiot ovat julkisia ja nähtävillä työntekijöille, oppilaille ja huoltajille: läsnäolijoille sähköpostitse, muille ilmoitustaululla.

Ryhmän yleisistä toimintatavoista ja tavoitteista voi lukea kaupungin yhteisöllisen hyvinvointityön vuosikellosta.

Yhteisöllistä oppilashuoltoa ja hyvinvointia edistävää työtä tehdään yksikkömme arjessa jatkuvasti. Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän/hyviksen toiminnan lisäksi hyvinvointityötä tukevat yksikkömme yhteisesti sovitut säännöt ja toimintamallit. Alla lueteltu näistä tärkeimpiä.

- Koulukuljetuksiin liittyvä ohjeistuksemme on luettavissa nettisivuilla; esi- ja perusopetuksen koulukuljetuksen opas
- Poissaoloihin puutemme ottamalla yhteyttä vanhempiin, esiopettaja.
- Päihteiden (tupakkatuotteet, alkoholi, huumaavat aineet) käyttöön puuttumisesta ja käytön ennaltaehkäisystä olemme sopineet seuraavaa:
- Kiusaamiseen, häirintään ja väkivaltaan puutemme Esiopetuksen kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelman mukaisesti
- Tapaturmia ennaltaehkäisemme terveellisyden ja turvallisuuden tarkastusten lisäksi yksikön pelastus ja turvallisuussuunnitelman mukaisesti (esim. poistumisharjoitukset, ym.). Ohjeet kriisi- ja vaaratilanteiden varalta löytyvät Pelastussuunnitelmasta. Ensi sijassa turvallisuudesta yksikössä vastaa päiväkodin johtaja ja hänen ollessaan estynyt vastuuopettaja.

Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen

Yksilökohtaisen opiskeluhuollon yleiset periaatteet on esitelty opiskeluhuoltosuunnitelman luvussa neljä sekä Kikka hankkeen käsikirjassa. Yksikön toimintatapoja tarkennetaan Uudenkaupungin esiopetussuunnitelmassa kohdassa yksilökohtainen oppilashuolto (luvussa 5.6)

Monialainen yhteistyö yhteisöllisessä ja yksilökohtaisessa oppilashuollossa

Yksikkömme oman henkilökunnan ja oppilaiden lisäksi yhteisöllisessä ja yksilökohtaisessa oppilashuoltotyössä on paljon tärkeitä toimijoita. Tärkein yhteistyötaho ovat oppilaiden kotiväki. Yhteisistä toimintatavoista keskustellaan huoltajien kanssa päivittäin tuonti- ja hakutilanteissa, lapsen yksilöllistä oppimissuunnitelmaa tehtäessä (LEOPS-keskustelut) vanhempainilloissa, vanhempainyhdistyksien kokouksissa. Käytössämme on Wilma-ohjelma.

Kotien lisäksi yhteistyötä tehdään esimerkiksi kaupungin omien palveluiden sekä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalveluiden kanssa. Tärkeimpiä toimijoita on esitelty opiskeluhuoltosuunnitelman luvussa kahdeksan. Omassa yksikössämme tärkeimpiä yhteistyötahoja ovat luvussa 8 mainitut.

Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhuollon yksikkökohtainen toteutus, kehittämistyö ja seuranta

Yksikön yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä auttaa lukuvuosittain päiväkodin johtajaa arvioimaan toimintatapoja sekä antaa kehitysehdotuksia toiminnan kehittämiseksi. Tähän työhön osallistetaan myös koko työyhteisö, oppilaat ja huoltajat .

Yksiköiden tukena kehittämistyössä ovat yhteistyötahojen lisäksi seurannasta vastaavat toimijat kasvun ja oppimisen palveluiden hallinnossa (ensisijassa opetustoimenjohtaja) sekä päättäjissä (kuten kasvun ja oppimisen lautakunta).

13.4. Kalannin yhtenäiskoulu

Käytettävissä olevat oppilashuollolliset palvelut sekä palveluiden kokonaistarve

Kalannin koulussa on 321 opiskelijaa/oppilasta/esikoululaista (jatkossa *oppilas*) ja 33 kasvattajaa (opettajat, koulunkäynninohjaajat). Oppilaiden tukena yksikön käytettävissä on lisäksi

- kouluterveydenhoitaja 4 päivää viikossa
- koululääkäri terveystarkastuksissa
- koulukuraattori kolme päivää viikossa
- koulupsykologia ei ole
- koulupsykykari 1-2 päivää viikossa, koulunuorisotyöntekijä kaksi kertaa viikossa hankkeen jatkumisen ajan, yhteisöllinen hyvinvointityön kuraattori kaksi kertaa viikossa hankkeen jatkumisen ajan

Yksikkömme erityispiirteitä ovat

Erityisluokkia on kaksi, 4.-6. lk ja 7.-9. lk. Tehostetun tuen oppilaita on 17, erityisen tuen oppilaita on 23 ja valmo-oppilaita on kolme. Huono-osaisuuskertoimet ovat olleet sellaiset, että koulu on saanut tasa-arvohankerahaa ja pystynyt palkkaamaan lukuvuodeksi 23-24 luokanopettajan. Luokanopettajan palkkaamisella on voitu jakaa 2. luokkalaiset (46 oppilasta) kolmeen opetusryhmään. Alkuopetuksessa ei ole erityisluokkaa, joten kaikki opiskelevat ns. tavallisilla luokilla. 2. luokissa on kokeiltu ja kehitetty joustavan alkuopetuksen mallia ja tämä on ollut mahdollista ainoastaan siksi, että hankerahalla on voitu palkata yksi opettaja lisää.

Yhteisöllisen oppilashuollon toimintatavat

Koulukohtainen yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä/hyvis kokoontuu maanantaisin klo 8-9, joka toinen viikko. Ryhmään kuuluvat vararehtori, koulukuraattori, erityisopettaja, kouluterveydenhoitaja, koulupsyykkari, 2 aineenopettajaa, hyvinvointityön kuraattori, KO -koordinaattori. Ryhmässä vierailee lukuvuoden aikana oppilaiden edustajia. Koollekutsujana toimii vararehtori. Kokousmuistiot ovat julkisia ja nähtävillä työntekijöille, oppilaille ja huoltajille Wilman tiedotteissa.

Ryhmän yleisistä toimintatavoista ja tavoitteista voi lukea kaupungin yhteisöllisen hyvinvointityön vuosikellosta. Näiden teemojen lisäksi yksikössämme erityisen tärkeitä toistuvia tapoja ja teemoja ovat hyvinvoinnin teemojen näkyväksi tuominen yhteistyössä oppilaiden kanssa. Hyvinvointiin liittyviä teemoja jalkautetaan oppilaiden ja henkilökunnan arkeen. Hyvis toteuttaa tätä erilaisten kampanjoiden avulla ja ideoi toimintatapoja luokkien omille hyvinvointitunneille. Pyritään aloittamaan ns. meidän luokka -tunnit, joita pidetään kerran kuukaudessa ja joissa harjoitellaan esim. kaveritaitoja.

Yhteisöllistä oppilashuoltoa ja hyvinvointia edistävää työtä tehdään yksikkömme arjessa jatkuvasti. Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän/hyviksen toiminnan lisäksi hyvinvointityötä tukevat yksikkömme yhteisesti sovitut säännöt ja toimintamallit. Alla lueteltu näistä tärkeimpiä.

- Järjestyssäännöt ovat luettavissa Wilman tiedotteissa ja niitä päivittävät opettajat säännöllisesti lukuvuosittain. Järjestyssäännöt on päivitetty yhteisissä kokouksissa keväällä 2023.
- Koulukuljetuksiin liittyvä ohjeistuksemme on luettavissa Uudenkaupungin nettisivuilta.
- Poissaoloihin puutemme 30-50-100 -toimintamallin mukaan. Malli käydään läpi viikkopalaverissa ja se löytyy Driven kansioista. Luokanvalvoja/ -opettaja puuttuu poissaoloihin yhdessä koulukuraattorin kanssa. Tarpeen vaatiessa toimintaan otetaan mukaan muita tahoja, esim. koulupsyykkari tai sosiaalitoimen tukimuodot.
- Päihteiden (tupakkatuotteet, alkoholi, huumaavat aineet) käyttöön puuttumisesta ja käytön ennaltaehkäisystä olemme sopineet seuraavaa: järjestyssäännöissä on hallussapidosta ja käytöstä koulupäivänä määrättävät rangaistukset ja toimenpiteet, ennaltaehkäisevästi pidämme valistustunteja
- Kiusaamiseen, häirintään ja väkivaltaan puutemme koulun toimintamallin mukaan. Selvittelytiimeihin kuuluvat erityisopettajat ja rehtori, seurannasta vastaa koulukuraattori. Selvittelytiimi kuulee konfliktin kaikki osapuolet, kiusaaja pyytää kiusatulta anteeksi, tehdään tarvittavat kirjaukset Wilman tuki -välilehdelle ja soitetaan kaikkien osapuolten koteihin. Seuranta tapahtuu 1-2 viikon kuluessa ja jatkuu niin kauan kuin tarpeellista. Vakavissa tapauksissa, kun tapahtuu esimerkiksi väkivaltaa tai postaus someen, konsultoidaan Ankkuri-poliisia ja toimitaan sieltä saatujen ohjeiden mukaan, esimerkiksi tehdään rikosilmoitus tai lastensuojeluilmoitus. Kiusaamiseen puuttumisen tukena on myös Someturva -palvelu, jonka yhteyshenkilöinä koulussa on 2 erityisopettajaa.
- Tapaturmia ennaltaehkäisemme terveellisuuden ja turvallisuuden tarkastusten lisäksi poistumisharjoituksilla lukukausittain ja turvakävelyillä lukuvuoden aluksi. Ohjeet kriisi- ja vaaratilanteiden varalta löytyvät opettajanhuoneista. Ensisijassa turvallisuudesta yksikössä vastaa rehtori ja hänen ollessaan estynyt turvallisuusvastaava ja vararehtori.

Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen

Yksilökohtaisen opiskeluhuollon yleiset periaatteet on esitelty opiskeluhuoltosuunnitelman luvussa neljä. Yksikössämme on sovittu näiden toimintatapojen tarkentamiseksi, että toimintaohjeet yksilökohtaisen oppilashuoltoryhmän kokoamiseen löytyy opettajanhuoneesta ja siellä on myös lupalomakkeita. Lupalomakkeet ovat sähköisinä Kalannin koulun Drive -kansiossa. Täytetyt oppilashuoltokertomukset ja lupalomakkeet ovat kassakaapissa. Huoltajat ja oppilaat saavat itseään koskevat tiedot pyynnöstä.

Monialainen yhteistyö yhteisöllisessä ja yksilökohtaisessa oppilashuollossa

Yksikkömme oman henkilökunnan ja oppilaiden lisäksi yhteisöllisessä ja yksilökohtaisessa oppilashuoltotyössä on paljon tärkeitä toimijoita. Tärkein yhteistyötaho ovat oppilaiden kotiväki. Yhteisistä toimintatavoista keskustellaan kotien kanssa vanhempainilloissa, OHO -palaverissa ja yksilökohtaisessa oppilashuoltotyössä. Wilman välityksellä tiedotetaan esimerkiksi Hyviksen toiminnasta. Tiedonvaihto viestein ja tiedottein tapahtuu Wilman välityksellä. Koulussa toimii vanhempainkerho Hymike, joka järjestää tapahtumia ja tukee koulun toimintaa.

Kotien lisäksi yhteistyötä tehdään esimerkiksi kaupungin omien palveluiden sekä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystyöryhmien kanssa. Tärkeimpiä toimijoita on esitelty opiskeluhoitosuunnitelman luvussa kahdeksan. Omassa yksikössä tärkeimpiä yhteistyötahoja ovat esimerkiksi Soihtu -tiimin palvelut.

Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhoiton koulukohtainen toteutus, kehittäminen ja seuranta

Yksikön yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä/hyvis auttaa lukuvuosittain rehtoria arvioimaan toimintatapoja sekä antaa kehitysehdotuksia toiminnan kehittämiseksi. Tähän työhön osallistetaan myös koko työyhteisö, oppilaat ja huoltajat. Hyviksen ideoimia toimintatapoja tehdään osaksi koulun arkea. Esimerkiksi hyvinvointityön vuosikellon aiheet ja harjoitteet ovat kaikkien opettajien helposti saatavilla opehuoneissa. Yksiköiden tukena kehittämisessä ovat yhteistyötahojen lisäksi seurannasta vastaavat toimijat kasvun ja oppimisen palveluiden hallinnossa (ensisijassa opetustoimenjohtaja) sekä päättäjissä (kuten kasvun ja oppimisen lautakunta).

13.5. Kaunisrannan esiopetus

Käytettävissä olevat oppilashuollolliset palvelut sekä palveluiden kokonaistarve

Päiväkoti Kaunisrannassa on 7esikoululaista pienennetyssä erityisryhmässä, joista 2 on pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä (jatkossa *oppilas*) ja 4 kasvattajaa. (Ryhmässä myös lisäksi 3-5vuotiaita lapsia)

5) Oppilaiden tukena yksikön käytettävissä on lisäksi

- lastenneuvolan terveydenhoitaja: tarvittaessa moniammatillisissa palaverissa sekä yhteisöllisessä oppilashuollon työryhmässä
- koulukuraattori: tarvittaessa, yhteisöllisessä työryhmässä sekä tarvittaessa moniammatillisessa palaverissa

Yksikkömme erityispiirteitä: Päiväkoti Kaunisrannassa toimii 12 lapsen pienennetty erityisryhmä, jossa tarvittaessa annetaan myös esiopetusta. Ryhmässä varhaiskasvatuksen erityisopettaja, esiopettaja, lastenhoitaja, ryhmäavustaja.

Yhteisöllisen oppilashuollon toimintatavat

Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä kokoontui 2x vuodessa: 27.2.2023 ja 10.10.2023

Ryhmään kuuluvat:

Päiväkodinjohtaja, esiopettaja, veo, terveydenhoitaja, koulukuraattori, koulupsykologi (tänä vuonna ei ole ollut käytettävissä) ja vanhempien edustaja. Koollekutsujana toimii Päiväkodin johtaja. Kokousmuistiot ovat julkisia ja nähtävillä työntekijöille, oppilaille ja huoltajille: läsnäolijoille sähköpostitse, muille ilmoitustaululla.

Ryhmän yleisistä toimintatavoista ja tavoitteista voi lukea kaupungin yhteisöllisen hyvinvointityön vuosikellosta. Näiden teemojen lisäksi yksikössä erityisen tärkeitä toistuvia tapoja ja teemoja ovat pienryhmätoiminta, tunnetaitojen harjoittelu yhdessä, sosiaalisten taitojen ja kaveritaitojen

harjoittelu, vuorovaikutustaitojen harjaaminen. Toiminnallisuus ja leikki painottuvat päivittäisessä toiminnassamme. Yhteisopettajuus ja koko tiimin havainnoiminen.

Yhteisöllistä oppilashuoltoa ja hyvinvointia edistävää työtä tehdään yksikkömme arjessa jatkuvasti. Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän toiminnan lisäksi hyvinvointityötä tukevat yksikkömme yhteisesti sovitut säännöt ja toimintamallit. Alla lueteltu näistä tärkeimpiä.

- Järjestyssäännöt /toimintaperiaatteet ovat luettavissa yksikön toimintasuunnitelmassa ja tiimikirjoissa ja niitä päivittävät päiväkodin johtaja ja erityisopettaja ja opettaja.
- Koulukuljetuksiin liittyvä ohjeistuksemme on luettavissa nettisivuilla; Esi- ja perusopetuksen koulukuljetuksen opas
- Poissaoloihin puutemme ottamalla yhteyttä vanhempiin Wilmalla, puhelimitse tai sähköpostilla: esiopettaja ja erityisopettaja
- Kiusaamiseen, häirintään ja väkivaltaan puutemme Esiopetuksen kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelman mukaisesti
- Tapaturmia ennaltaehkäisemme terveellisyden ja turvallisuuden tarkastusten lisäksi yksikön pelastus- ja turvallisuussuunnitelman mukaisesti (esim. poistumisharjoitukset kerran vuodessa. Ohjeet kriisi- ja vaaratilanteiden varalta löytyvät Pelastussuunnitelmasta. Ensi sijassa turvallisuudesta yksikössä vastaa päiväkodin johtaja ja hänen ollessaan estynyt vastuuopettaja.

Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen

Yksilökohtaisen opiskeluhoollon yleiset periaatteet on esitelty opiskeluhoollasuunnitelman luvussa neljä sekä Kikka-hankkeen käsikirjassa. Yksikön toimintatapoja tarkennetaan myös Uudenkaupungin esiopetussuunnitelmassa kohdassa yksilökohtainen oppilashuolto(luvussa 5.6)

Monialainen yhteistyö yhteisöllisessä ja yksilökohtaisessa oppilashuollossa

Yksikkömme oman henkilökunnan ja oppilaiden lisäksi yhteisöllisessä ja yksilökohtaisessa oppilashuoltotyössä on paljon tärkeitä toimijoita. Tärkein yhteistyötaho ovat oppilaiden kotiväki. Yhteisistä toimintatavoista keskustellaan huoltajien kanssa päivittäin tuonti- ja hakutilanteissa, lapsen yksilöllistä oppimissuunnitelmaa tehtäessä (LEOPS-keskustelut) vanhempainilloissa ja vanhempainyhdistyksien kokouksissa.

Käytössämme on Wilma-ohjelma.

Kotien lisäksi yhteistyötä tehdään esimerkiksi kaupungin omien palveluiden sekä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalveluiden kanssa. Tärkeimpiä toimijoita on esitelty opiskeluhoollasuunnitelman luvussa kahdeksan. Omassa yksikössämme tärkeimpiä yhteistyötahoja ovat luvussa 8 mainitut.

Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhoollon yksikkökohtainen toteutus, kehittämistyö ja seuranta

Yksikön yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä auttaa lukuvuosittain päiväkodin johtajaa arvioimaan toimintatapoja sekä antaa kehitysehdotuksia toiminnan kehittämiseksi. Tähän työhön osallistetaan myös koko työyhteisö, oppilaat ja huoltajat

Yksiköiden tukena kehittämistyössä ovat yhteistyötahojen lisäksi seurannasta vastaavat toimijat kasvun ja oppimisen palveluiden hallinnossa (ensisijassa varhaiskasvatusjohtaja ja opetustoimenjohtaja) sekä päättäjissä (kuten kasvun ja oppimisen lautakunta).

13.6. Lokalahden koulu

- Järjestyssäännöt ovat luettavissa luokkien seinillä ja koulun yleisissä tiloissa ja niitä päivittävät rehtori yhteistyössä henkilökunnan, oppilaskunnan ja vanhempainyhdistyksen kanssa.
- Koulukuljetuksiin liittyvä ohjeistus on luettavissa kaupungin verkkosivuilla. Poissaoloihin puutemme opetustoimen opetussuunnitelmaan perustuvan ohjeistuksen mukaisesti.
- Päihteiden (tupakkatuotteet, alkoholi, huumaavat aineet) käyttöön puuttumisesta ja käytön ennaltaehkäisystä olemme sopineet seuraavaa: opetussuunnitelman mukaisesti ja tarvittaessa tapauskohtaisesti rehtorin ja luokanopettajan toimesta.
- Kiusaamiseen, häirintään ja väkivaltaan puutemme välittömästi asian tultua koulun aikuisen tietoon yhdessä huoltajien ja luokanopettajan, rehtorin sekä Hyvis- työryhmän jäsenten toimesta.
- Tapaturmia ennaltaehkäisemme terveellisyys- ja turvallisuuden tarkastusten lisäksi säännöllisillä poistumisharjoituksilla ja lisäksi järjestämällä pelastushenkilöstön kouluvierailuja. Ohjeet kriisi- ja vaaratilanteiden varalta löytyvät opettajanhuoneesta. Ensi sijassa turvallisuudesta yksikössä vastaa rehtori ja hänen ollessaan estynyt turvallisuusvastaava (vararehtori).

Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen

Yksilökohtaisen opiskeluhuollon yleiset periaatteet on esitelty opiskeluhuoltosuunnitelman luvussa neljä. Yksikössämme on sovittu näiden toimintatapojen tarkentamiseksi, että toimintaohjeet sekä lupalomakkeet löytyvät kansliasta. Oppilashuoltokertomus ja asiakirjat säilytetään lukollisessa arkistokaapissa. Tarvittaessa oppilas ja huoltaja saavat oppilasta koskevat tiedot rehtorilta.

Monialainen yhteistyö yhteisöllisessä ja yksilökohtaisessa oppilashuollossa

Yksikömmme oman henkilökunnan ja oppilaiden lisäksi yhteisöllisessä ja yksilökohtaisessa oppilashuollossa on paljon tärkeitä toimijoita. Tärkein yhteistyötaho ovat oppilaiden kotiväki. Yhteisistä toimintatavoista keskustellaan kotien kanssa vanhempainilloissa, huoltajatapaamisissa ja vanhempainyhdistyksen kokouksissa. Tiedottaminen tapahtuu Wilman kautta.

Kotien lisäksi yhteistyötä tehdään esimerkiksi kaupungin omien palveluiden sekä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalveluiden kanssa. Tärkeimpiä toimijoita on esitelty opiskeluhuoltosuunnitelman luvussa kahdeksan. Omassa yksikössämme tärkeimpiä yhteistyötahoja ovat lähin päiväkotiki ja Uudenkaupungin seurakunta.

Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen oppilashuollon koulukohtainen toteutus, kehittämistyö ja seuranta

Yksikön yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä/Hyvis auttaa lukuvuosittain rehtoria arvioimaan toimintatapoja sekä antaa kehitysehdotuksia toiminnan kehittämiseksi. Tähän työhön osallistetaan myös koko työyhteisö, oppilaat ja huoltajat. Toimintatapoja arvioidaan ja kehitetään laajassa yhteisöllisessä oppilashuoltoryhmän kokouksessa kahdesti lukuvuodessa, tällöin kokoukseen osallistuu rehtori ja muun Hyvis -työryhmän jäsenten lisäksi oppilaiden ja huoltajien sekä muun koulun henkilökunnan edustaja.

Käytettävissä olevat oppilashuollolliset palvelut sekä palveluiden kokonaistarve

Lokalahden koulussa on 77 oppilasta ja 8 kasvattajaa, sisältäen opettajat ja koulunkäynnin ohjaajat. Oppilaiden tukena on lisäksi

- kouluterveydenhoitaja paikalla kerran viikossa ja tavoitettavissa päivittäin Wilman kautta tai puhelimitse.
- koululääkäri laajojen terveystarkastusten yhteydessä

- koulukuraattori on koululla kerran viikossa ja tavoitettavissa päivittäin Wilman kautta tai puhelimitse.
- koulupsykologi ostopalveluna tarvittaessa.
- psykiatrinen sairaanhoitaja/koulupsyykkari käy koululla tarvittaessa.
- kiusaamisen vastaisen työn koordinaattori Laura Kairittu, tarvittaessa.

- Yksikkömme erityispiirteitä: Koulumme toimii lähikouluperiaatteella tarjoten mahdollisuuden koulunkäyntiin oman kylän koulussa. Joustamme ja mukautamme koulun toimintaa oppilaiden tarpeiden mukaisesti. Oppilailla voi olla tehostetun tuen päätös, erityisen tuen päätös tai 11-vuotinen oppivelvollisuus. Mikäli emme pysty tarjoamaan oppilaan edun mukaista opetusta/koulunkäyntiä, turvaudumme kaupungissa olevien pien- ja tukiluokkien apuun.
- Yleisopetuksessa tehostettua ja erityistä tukea antaa erityisluokanopettaja neljänä päivänä viikossa. Useana lukuvuonna, kuten nytkin olemme palkanneet yhden luokanopettajan tasa-arvorahalla resurssiopettajan tehtäviin ryhmäkokojen pienentämiseksi

Yhteisöllisen oppilashuollon toimintatavat

- Koulukohtainen yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä/Hyvis kokoontuu lukuvuoden aikana vähintään neljä kertaa. syyslukukaudella neljä kertaa. Kokoontumiset pidetään iltapäivisin etukäteen sovittuina ajankohtina
- Ryhmään kuuluvat rehtori ja vararehtori, erityisluokanopettaja, kaikki koulun opettajat, kouluterveydenhoitaja ja koulukuraattori. Lisäksi ryhmään kuuluu tarvittaessa vanhempainyhdistyksen edustaja sekä oppilaskunnan hallituksen edustaja. Tarvittaessa ryhmään kutsutaan myös muuta koulun henkilökuntaa.
- Ryhmän toiminnasta vastaa rehtori.
- Kokousmuistiot ovat julkisia ja nähtävillä työntekijöille koulun omassa Drive- kansiossa sekä oppilaille ja huoltajille Wilmassa.

Ryhmän yleisistä toimintatavoista ja tavoitteista voi lukea kaupungin yhteisöllisen hyvinvointityön vuosikellosta. Lokalahden koulussa painotetaan lisäksi oppilaslähtöisyyttä, turvallista oppimisympäristöä sekä oppilaiden kohtaamista. Tärkeitä arvoja ovat mm. avoimuus, yhteishenki, levollisuus, välittäminen ja hyvinvointi. Lisäksi toimimme Liikkuva koulu -periaatteen mukaisesti luoden samalla liikunnallisen ja turvallisen oppimisympäristön. On tärkeää nähdä jokainen oppilas ainutlaatuisena ja arvokkaana yksilönä.

Yhteisöllistä oppilashuoltoa ja hyvinvointia edistävää työtä tehdään koulumme arjessa jatkuvasti. Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän/Hyviksen toiminnan lisäksi hyvinvointityötä tukevat yksikkömme yhteisesti sovitut säännöt ja toimintamallit. Yksiköiden tukena kehittämistyössä ovat yhteistyötahojen lisäksi seurannasta vastaavat toimijat kasvun ja oppimisen palveluiden hallinnossa (ensisijaisesti opetustoimenjohtaja) sekä päättäjissä kasvun ja oppimisen lautakunta.

13.7. Lokki Joonatanin esiopetus

Käytettävissä olevat oppilashuollolliset palvelut sekä palveluiden kokonaistarve

Päiväkoti Lokki Joonatanissa on **11** esikoululaista (jatkossa *oppilas*) ja **2** kasvattajaa, varhaiskasvatuksen opettaja ja varhaiskasvatuksen lastenhoitaja. Oppilaiden tukena yksikön käytettävissä on lisäksi

- kouluterveydenhoitaja tarvittaessa moniammatillisissa palaverissa, yhteisöllisessä työryhmässä
- koululääkäri
- koulukuraattori tarvittaessa ja yhteisöllisessä työryhmässä
- koulupsykologi

Yksikkömme erityispiirteitä ovat tehostetun tuen piirissä kaksi esikoululaista.

Yhteisöllisen oppilashuollon toimintatavat

Koulukohtainen yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä kokoontuu **2x vuodessa**. Ryhmään kuuluvat **päiväkodin johtaja, esiopettajat, veo, terveydenhoitaja, koulukuraattori, koulupsykologi ja vanhempien edustaja**. Koollekutsujana toimii **päiväkodin johtaja**. Kokousmuistiot ovat julkisia ja nähtävillä työntekijöille, oppilaille ja huoltajille: läsnäolijoille sähköpostitse, muille esiopetusryhmän ilmoitustaululla.

Ryhmän yleisistä toimintatavoista ja tavoitteista voi lukea kaupungin yhteisöllisen hyvinvointityön vuosikellosta.

Yhteisöllistä oppilashuoltoa ja hyvinvointia edistävää työtä tehdään yksikkömme arjessa jatkuvasti. Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän toiminnan lisäksi hyvinvointityötä tukevat yksikkömme yhteisesti sovitut säännöt ja toimintamallit. Alla lueteltu näistä tärkeimpiä.

- Järjestyssäännöt ovat luettavissa, ei ole.
- Koulukuljetuksiin liittyvä ohjeistuksemme on luettavissa **nettisivuilla; esi- ja perusopetuksen koulukuljetuksen opas**.
- Poissaoloihin puutemme **ottamalla yhteyttä vanhempiin, esiopettaja**.
- Päihteiden (tupakkatuotteet, alkoholi, huumaavat aineet) käyttöön puuttumisesta ja käytön ennaltaehkäisystä olemme sopineet seuraavaa:
- Kiusaamiseen, häirintään ja väkivaltaan puutemme **Esiopetuksen kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelman mukaisesti**.
- Tapaturmia ennaltaehkäisemme terveellisyden ja turvallisuuden tarkastusten lisäksi yksikön pelastus- ja turvallisuussuunnitelman mukaisesti (esim. poistumisharjoitukset ym.) Ohjeet kriisi- ja vaaratilanteiden varalta löytyvät **pelastussuunnitelmasta**. Ensi sijassa turvallisuudesta yksikössä vastaa päiväkodin johtaja ja hänen ollessa estynyt vastuupettaja.

Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen

Yksilökohtaisen opiskeluhuollon yleiset periaatteet on esitelty opiskeluhuoltosuunnitelman luvussa neljä sekä KIKKA-hankkeen käsikirjassa. Yksikön toimintatapoja tarkennetaan Uudenkaupungin esiopetus suunnitelmassa kohdassa Yksilökohtainen oppilashuolto (luvussa 5.6)

Monialainen yhteistyö yhteisöllisessä ja yksilökohtaisessa oppilashuollossa

Yksikkömme oman henkilökunnan ja oppilaiden lisäksi yhteisöllisessä ja yksilökohtaisessa oppilashuoltotyössä on paljon tärkeitä toimijoita. Tärkein yhteistyötaho ovat oppilaiden kotiväki. Yhteisistä toimintatavoista keskustellaan huoltajien kanssa päivittäin tuonti- ja hakutilanteissa, lapsen yksilöllistä oppimissuunnitelmaa tehtäessä (LEOPS-keskustelut), vanhempainilloissa, vanhempainyhdistyksien kokouksissa. Käytössämme on Wilma-ohjelma.

Kotien lisäksi yhteistyötä tehdään esimerkiksi kaupungin omien palveluiden sekä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalveluiden kanssa. Tärkeimpiä toimijoita on esitelty opiskeluhuoltosuunnitelman luvussa kahdeksan. Omassa yksikössämme tärkeimpiä yhteistyötahoja ovat luvussa 8 mainitut.

Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhuollon yksikkökohtainen toteutus, kehittämistyö ja seuranta

Yksikön yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä auttaa lukuvuosittain päiväkodin johtajaa arvioimaan toimintatapoja sekä antaa kehitysehdotuksia toiminnan kehittämiseksi. Tähän työhön osallistetaan myös koko työyhteisö, oppilaat ja huoltajat.

Yksiköiden tukena kehittämistyössä ovat yhteistyötahojen lisäksi seurannasta vastaavat toimijat kasvun ja oppimisen palveluiden hallinnossa (ensisijassa opetustoimenjohtaja) sekä päättäjissä (kuten kasvun ja oppimisen lautakunta).

13.8. Myllymäen päiväkodin esiopetus

Käytettävissä olevat oppilashuollolliset palvelut sekä palveluiden kokonaistarve

Myllymäen päiväkodissa on **10** esikoululaista (jatkossa *oppilas*) ja **2** kasvattajaa, varhaiskasvatuksen opettaja ja varhaiskasvatuksen avustaja. Oppilaiden tukena yksikön käytettävissä on lisäksi

- kouluterveydenhoitaja tarvittaessa moniammatillisissa palaverissa, yhteisöllisessä työryhmässä
- koululääkäri
- koulukuraattori tarvittaessa ja yhteisöllisessä työryhmässä
- koulupsykologi

Yksikkömmme erityispiirteitä ovat tehostetun tuen piirissä yksi ja erityisen tuen ja pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevaa esioppilaita. Valmo-oikeutettuja esioppilaita yksi.

Yhteisöllisen oppilashuollon toimintatavat

Koulukohtainen yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä kokoontuu **2x vuodessa**. Ryhmään kuuluvat **päiväkodin johtaja, esiopettajat, veo, terveydenhoitaja, koulukuraattori, koulupsykologi ja vanhempien edustaja**. Koollekutsujana toimii **päiväkodin johtaja**. Kokousmuistiot ovat julkisia ja nähtävillä työntekijöille, oppilaille ja huoltajille: läsnäolijoille sähköpostitse, muille esiopetusryhmän ilmoitustaululla.

Ryhmän yleisistä toimintatavoista ja tavoitteista voi lukea kaupungin yhteisöllisen hyvinvointityön vuosikellosta.

Yhteisöllistä oppilashuoltoa ja hyvinvointia edistävää työtä tehdään yksikkömmme arjessa jatkuvasti. Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän toiminnan lisäksi hyvinvointityötä tukevat yksikkömmme yhteisesti sovitut säännöt ja toimintamallit. Alla lueteltu näistä tärkeimpiä.

- Järjestyssäännöt ovat luettavissa, ei ole.
- Koulukuljetuksiin liittyvä ohjeistuksemme on luettavissa **nettisivuilla; esi- ja perusopetuksen koulukuljetuksen opas**.
- Poissaoloihin puutemme **ottamalla yhteyttä vanhempiin, esiopettaja**.
- Päihteiden (tupakkatuotteet, alkoholi, huumaavat aineet) käyttöön puuttumisesta ja käytön ennaltaehkäisystä olemme sopineet seuraavaa:
- Kiusaamiseen, häirintään ja väkivaltaan puutemme **Esiopetuksen kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelman mukaisesti**.
- Tapaturmia ennaltaehkäisemme terveellisyden ja turvallisuuden tarkastusten lisäksi yksikön pelastus- ja turvallisuussuunnitelman mukaisesti (esim. poistumisharjoitukset ym.) Ohjeet kriisi- ja vaaratilanteiden varalta löytyvät **pelastussuunnitelmasta**. Ensi sijassa turvallisuudesta yksikössä vastaa päiväkodin johtaja ja hänen ollessa estynyt vastuupettaja.

Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen

Yksilökohtaisen opiskeluhoollon yleiset periaatteet on esitelty opiskeluhoollasuunnitelman luvussa neljä sekä KIKKA-hankkeen käsikirjassa. Yksikön toimintatapoja tarkennetaan Uudenkaupungin esiopetussuunnitelmassa kohdassa Yksilökohtainen oppilashuolto (luvussa 5.6)

Monialainen yhteistyö yhteisöllisessä ja yksilökohtaisessa oppilashuollossa

Yksikkömme oman henkilökunnan ja oppilaiden lisäksi yhteisöllisessä ja yksilökohtaisessa oppilashuoltotyössä on paljon tärkeitä toimijoita. Tärkein yhteistyötaho ovat oppilaiden kotiväki. Yhteisistä toimintatavoista keskustellaan huoltajien kanssa päivittäin tuonti- ja hakutilanteissa, lapsen yksilöllistä oppimissuunnitelmaa tehtäessä (LEOPS-keskustelut), vanhempainilloissa, vanhempainyhdistyksien kokouksissa. Käytössämme on Wilma-ohjelma.

Kotien lisäksi yhteistyötä tehdään esimerkiksi kaupungin omien palveluiden sekä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalveluiden kanssa. Tärkeimpiä toimijoita on esitelty opiskeluhoollasuunnitelman luvussa kahdeksan. Omassa yksikössämme tärkeimpiä yhteistyötahoja ovat luvussa 8 mainitut.

Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhoollon yksikkökohtainen toteutus, kehittämistyö ja seuranta

Yksikön yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä auttaa lukuvuosittain päiväkodin johtajaa arvioimaan toimintatapoja sekä antaa kehitysehdotuksia toiminnan kehittämiseksi. Tähän työhön osallistetaan myös koko työyhteisö, oppilaat ja huoltajat.

Yksiköiden tukena kehittämistyössä ovat yhteistyötahojen lisäksi seurannasta vastaavat toimijat kasvun ja oppimisen palveluiden hallinnossa (ensisijassa opetustoimenjohtaja) sekä päättäjissä (kuten kasvun ja oppimisen lautakunta).

13.9. Pisan esiopetus

Käytettävissä olevat oppilashuollolliset palvelut sekä palveluiden kokonaistarve

Päiväkoti Pisarassa on **14** esikoululaista (jatkossa *oppilas*) ja **3** kasvattajaa, varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja ja varhaiskasvatuksen avustaja. Oppilaiden tukena yksikön käytettävissä on lisäksi

- kouluterveydenhoitaja tarvittaessa moniammatillisissa palaverissa, yhteisöllisessä työryhmässä
- koululääkäri
- koulukuraattori tarvittaessa ja yhteisöllisessä työryhmässä
- koulupsykologi

Yksikkömme erityispiirteitä ovat tehostetun tuen piirissä viisi esioppilasta ja Valmo-oikeutettuja esioppilaita kaksi.

Yhteisöllisen oppilashuollon toimintatavat

Koulukohtainen yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä kokoontuu **2x vuodessa**. Ryhmään kuuluvat **päiväkodin johtaja, esiopettajat, veo, terveydenhoitaja, koulukuraattori, koulupsykologi ja vanhempien edustaja**. Koollekutsujana toimii **päiväkodin johtaja**. Kokousmuistiot ovat julkisia ja nähtävillä työntekijöille, oppilaille ja huoltajille: läsnäolijoille sähköpostitse, muille esiopetusryhmän ilmoitustaululla.

Ryhmän yleisistä toimintatavoista ja tavoitteista voi lukea kaupungin yhteisöllisen hyvinvointityön vuosikellosta.

Yhteisöllistä oppilashuoltoa ja hyvinvointia edistävää työtä tehdään yksikkömme arjessa jatkuvasti. Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän toiminnan lisäksi hyvinvointityötä tukevat yksikkömme yhteisesti sovitut säännöt ja toimintamallit. Alla lueteltu näistä tärkeimpiä.

- Järjestyssäännöt ovat luettavissa, ei ole.
- Koulukuljetuksiin liittyvä ohjeistuksemme on luettavissa **nettisivuilla; esi- ja perusopetuksen koulukuljetuksen opas**.
- Poissaoloihin puutemme **ottamalla yhteyttä vanhempiin, esiopettaja**.
- Päihteiden (tupakkatuotteet, alkoholi, huumaavat aineet) käyttöön puuttumisesta ja käytön ennaltaehkäisystä olemme sopineet seuraavaa:
- Kiusaamiseen, häirintään ja väkivaltaan puutemme **Esiopetuksen kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelman mukaisesti**.
- Tapaturmia ennaltaehkäisemme terveellisyden ja turvallisuuden tarkastusten lisäksi yksikön pelastus- ja turvallisuussuunnitelman mukaisesti (esim. poistumisharjoitukset ym.) Ohjeet kriisi- ja vaaratilanteiden varalta löytyvät **pelastussuunnitelmasta**. Ensi sijassa turvallisuudesta yksikössä vastaa päiväkodin johtaja ja hänen ollessa estynyt vastuuopettaja.

Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen

Yksilökohtaisen opiskeluhuollon yleiset periaatteet on esitelty opiskeluhuoltosuunnitelman luvussa neljä sekä KIKKA-hankkeen käsikirjassa. Yksikön toimintatapoja tarkennetaan Uudenkaupungin esiopetussuunnitelmassa kohdassa Yksilökohtainen oppilashuolto (luvussa 5.6)

Monialainen yhteistyö yhteisöllisessä ja yksilökohtaisessa oppilashuollossa

Yksikkömme oman henkilökunnan ja oppilaiden lisäksi yhteisöllisessä ja yksilökohtaisessa oppilashuoltotyössä on paljon tärkeitä toimijoita. Tärkein yhteistyötaho ovat oppilaiden kotiväki. Yhteisistä toimintatavoista keskustellaan huoltajien kanssa päivittäin tuonti- ja hakutilanteissa, lapsen yksilöllistä oppimissuunnitelmaa tehtäessä (LEOPS-keskustelut), vanhempainilloissa, vanhempainyhdistyksien kokouksissa. Käytössämme on Wilma-ohjelma.

Kotien lisäksi yhteistyötä tehdään esimerkiksi kaupungin omien palveluiden sekä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalveluiden kanssa. Tärkeimpiä toimijoita on esitelty opiskeluhuoltosuunnitelman luvussa kahdeksan. Omassa yksikössämme tärkeimpiä yhteistyötahoja ovat luvussa 8 mainitut.

Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhuollon yksikkökohtainen toteutus, kehittämistyö ja seuranta

Yksikön yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä auttaa lukuvuosittain päiväkodin johtajaa arvioimaan toimintatapoja sekä antaa kehitysehdotuksia toiminnan kehittämiseksi. Tähän työhön osallistetaan myös koko työyhteisö, oppilaat ja huoltajat.

Yksiköiden tukena kehittämistyössä ovat yhteistyötahojen lisäksi seurannasta vastaavat toimijat kasvun ja oppimisen palveluiden hallinnossa (ensisijassa opetustoimenjohtaja) sekä päättäjissä (kuten kasvun ja oppimisen lautakunta).

13.10. Pyhämaan koulu ja esiopetus

Käytettävissä olevat oppilashuollolliset palvelut sekä palveluiden kokonaistarve

Pyhämaan koulussa on 22 opiskelijaa/oppilasta/esikoululaista (jatkossa *oppilas*) ja 3 kasvattajaa. Oppilaiden tukena yksikön käytettävissä on lisäksi

- kouluterveydenhoitaja n.kerran kuussa aiemmin ilmoittamana päivänä.
- koululääkäri erikseen sovittuina tarkastuspäivinä tai kouluterveydenhoitajan kautta erikseen sovittaessa
- koulukuraattori paikalla koululla joka toinen viikko tiistaisin
- koulupsykologia ei ole, tarvittaessa yhteistyötä Yhtenäiskoulun koulupsykologin kanssa

Yksikkömme erityispiirteitä: Pyhämaan koulussa käy erityisopettaja yhtenä päivänä viikossa 6h. Koulussa on oppilaita 22, joista yksi on tehostetussa tuessa ja yksi erityisessä tuessa. Pyhämaan koulu on Uudenkaupungin pienin koulu, ja se sijaitsee saaristossa, kauimpana Uudenkaupungin keskusta-alueesta.

Yhteisöllisen oppilashuollon toimintatavat

Koulukohtainen yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä/hyvis kokoontuu säännöllisesti lukuvuoden aikana. Rehtori kutsuu hyviksen koolle n. viisi kertaa lukuvuoden aikana. Ryhmään kuuluvat rehtori, luokanopettajat, koulunkäynninohjaaja, koulukuraattori, kouluterveydenhoitaja, oppilaskunnan edustaja ja vanhempaintoimikunnan edustaja. Koollekutsujana toimii rehtori. Kokousmuistiot ovat julkisia ja nähtävillä työntekijöille, oppilaille ja huoltajille wilman pysyvissä tiedotteissa.

Ryhmän yleisistä toimintatavoista ja tavoitteista voi lukea kaupungin yhteisöllisen hyvinvointityön vuosikellosta. Näiden teemojen lisäksi yksikössämme erityisen tärkeitä toistuvia tapoja ja teemoja ovat yhteisten tapahtumien suunnitteleminen, yhteisöllisyys ja koulun yleiset toimintatavat.

Yhteisöllistä oppilashuoltoa ja hyvinvointia edistävää työtä tehdään yksikkömme arjessa jatkuvasti. Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän/hyviksen toiminnan lisäksi hyvinvointityötä tukevat yksikkömme yhteisesti sovitut säännöt ja toimintamallit. Alla lueteltu näistä tärkeimpiä.

- Järjestyssäännöt ovat luettavissa Wilmassa ja niitä päivittävät koulun henkilökunta yhdessä oppilaskunnan kanssa.
- Koulukuljetuksiin liittyvä ohjeistuksemme on luettavissa kaupungin nettisivuilta.
- Poissaoloihin puutemme kaupungin yhteisen poissaoloihin puuttumisen mallin mukaisesti (30h, 50h, 100h). Poissaolojen seuranta ja niihin reagoiminen on luokanopettajan vastuulla.
- Päihteiden (tupakkatuotteet, alkoholi, huumaavat aineet) käyttöön puuttumisesta ja käytön ennaltaehkäisystä olemme sopineet seuraavaa: puuttuminen mahdolliseen päihteiden käyttöön on koko koulun henkilökunnan tehtävä.
- Kiusaamiseen, häirintään ja väkivaltaan puutemme heti asian tullessa tietoon. Pienen oppilasmäärän vuoksi jokainen oppilas on aikuisille tuttu, joten puuttuminen on luontevaa ja välitöntä. Lisäksi koulussamme tuetaan someturvan käyttöä.
- Tapaturmia ennaltaehkäisemme terveellisuuden ja turvallisuuden tarkastusten lisäksi henkilökunnan vuosittaisella turvakävelyllä ja koko koulun yhteisellä poistumisharjoituksella. (esim. poistumisharjoitukset, ym.). Ohjeet kriisi- ja vaaratilanteiden varalta löytyvät opettajanhuoneen kaapista. Ohjeet on käyty henkilöstöpalaverissa läpi lukuvuoden alussa. Ensi sijassa turvallisuudesta yksikössä vastaa rehtori ja hänen ollessaan estynyt luokanopettaja/vararehtori.

Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen

Yksilökohtaisen opiskeluhuollon yleiset periaatteet on esitelty opiskeluhuoltosuunnitelman luvussa neljä. Yksikössämme on sovittu näiden toimintatapojen tarkentamiseksi, että kaikki toimintaohjeet yksilökohtaisen oppilashuoltoryhmän kokoamiseen löytyvät Pyhämaan koulun yhteisestä drive-kansiosta.

Sieltä löytyvät myös tyhjat lupalomakkeet sekä tukimateriaalia opettajalle. Oppilashuoltokertomukset tulostetaan ja säilötään kansliaan niin, että päällä lukee nimet, joilla on lukuoikeus muistioon. Lisäksi muistiot löytyvät Wilmasta ja ovat vain asianosaisille nähtävissä.

Monialainen yhteistyö yhteisöllisessä ja yksilökohtaisessa oppilashuollossa

Yksikkömme oman henkilökunnan ja oppilaiden lisäksi yhteisöllisessä ja yksilökohtaisessa oppilashuoltotyössä on paljon tärkeitä toimijoita. Tärkein yhteistyötaho ovat oppilaiden kotiväki. Yhteisistä toimintatavoista keskustellaan kotien kanssa koulun yhteisessä vanhempainillassa, oppilaskohtaisissa vanhempaintapaamisissa sekä päivittäisessä yhteistyössä esimerkiksi Wilman välityksellä. Yhteistyö vanhempaintoimikunnan kanssa on myös säännöllistä ja vanhempaintoimikunnan edustaja osallistuu yhteisöllisiin oppilashuoltokokouksiin. Vanhempaintoimikunta järjestää oppilaille retkiä ja muistavat heitä erilaisilla kevät/joulumuistamisilla. Huoltajat voivat lukea hyviksen kokousmuistiot Wilman tiedotteista. Tiedotteiden kautta huoltajille tiedotetaan myös muita tärkeitä asioita, kuten oppilashuoltohenkilökunnan yhteystiedot.

Kotien lisäksi yhteistyötä tehdään esimerkiksi kaupungin omien palveluiden sekä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystieteiden kanssa. Tärkeimpiä toimijoita on esitelty opiskeluhoitosuunnitelman luvussa kahdeksan. Omassa yksikössämme tärkeimpiä yhteistyötahoja ovat esimerkiksi seurakunta ja tarpeen tullen kasvatus- ja perheneuvolan kautta sosiaalityöntekijä.

Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhoollon koulukohtainen toteutus, kehittämistyö ja seuranta

Yksikön yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä/hyvis auttaa lukuvuosittain rehtoria arvioimaan toimintatapoja sekä antaa kehitysehdotuksia toiminnan kehittämiseksi. Tähän työhön osallistetaan myös koko työyhteisö, oppilaat ja huoltajat osana yhteisöllistä oppilashuoltopalaveria. Yksiköiden tukena kehittämistyössä ovat yhteistyötahojen lisäksi seurannasta vastaavat toimijat kasvun ja oppimisen palveluiden hallinnossa (ensisijassa opetustoimenjohtaja) sekä päättäjissä (kuten kasvun ja oppimisen lautakunta).

13.11. Saarniston koulu

Käytettävissä olevat oppilashuollolliset palvelut sekä palveluiden kokonaistarve

Saarniston koulussa on 160 opiskelijaa/oppilasta ja 25 kasvattajaa, luvussa opettajat, koulunkäynninohjaajat ja lähihoitaja (mielenterveys ja päihdetyö). Oppilaiden tukena yksikön käytettävissä on lisäksi

- kouluterveydenhoitaja paikalla kerran viikossa ja tavoitettavissa päivittäin Wilman kautta tai puhelimitse.
- koululääkäri kerran kuukaudessa torstaisin.
- koulukuraattori paikalla kerran viikossa ja tavoitettavissa päivittäin Wilman kautta tai puhelimitse.
- koulupsykologi ostopalveluna tarvittaessa.
- psykiatrinen sairaanhoitaja/koulupsykologi koululla tarvittaessa.
- Kiusaamisen vastaisen työn koordinaattori tarvittaessa.

Yksikkömme erityispiirteitä. Koulussamme toimii koko kaupungin yhteinen alakoulujen vaativan erityisen tuen pienryhmä. Lisäksi koulussamme on kaksi erityisen tuen luokkamuotoista pienryhmää jatketun oppivelvollisuuden oppilaille sekä koko kaupungin TOI- opetuksen ryhmä. Yleisopetuksen oppilaita koulussamme on 133. heistä kahdellatoista on tällä hetkellä on tehostetun tuen päätös ja viidellä oppilaalla on erityisen tuen päätös. Tuen päätökset painottuvat 1- 3- luokkien oppilaille, joskin on

nähtävissä, että myös ylempien luokkien oppilaat tulevat tarvitsemaan lisätukea. Yleisopetuksessa tukea pystyy antamaan vain yksi laaja-alainen erityisopettaja ja tämä resurssi on koulullemme liian vähän. Pienryhmien erityisluokanopettajien tilanne on parempi. Toi- opetusta lukuun ottamatta joka ryhmässä on pätevä opettaja. S2-opetusta saa 11 yhdeksän eri kotikielen oppilasta. Tälle lukuvuodelle pystyimme palkkaamaan yhden luokanopettajan tasa-arvorahalla resurssiopettajan tehtäviin.

Yhteisöllisen oppilashuollon toimintatavat

Koulukohtainen yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä/hyvis kokoontuu lukuvuoden aikana kuukausittain. syyslukukaudella neljä kertaa ja kevatlukukaudella viisi kertaa. Kokoontumiset pidetään erikseen etukäteen määriteltynä tiistai aamuna klo 8-8.45. Ryhmään kuuluvat rehtori, laaja-alainen erityisopettaja, erityisluokanopettaja/ otke-tiimin jäsen, kouluterveydenhoitaja, koulukuraattori, luokanopettaja/vararehtori. Koollekutsujana toimii vararehtori. Kokousmuistiot ovat julkisia ja nähtävillä työntekijöille Koulun omassa Drive- kansiossa, oppilaille ja huoltajille Wilmassa.

Ryhmän yleisistä toimintatavoista ja tavoitteista voi lukea kaupungin yhteisöllisen hyvinvointityön vuosikellosta. Näiden teemojen lisäksi yksikössämme erityisen tärkeitä toistuvia tapoja ja teemoja ovat taata oppilaille vakaa ja turvallinen oppimisympäristö jossa korostuvat lapsen kohtaaminen arvokkaana yksilönä.

Yhteisöllistä oppilashuoltoa ja hyvinvointia edistävää työtä tehdään yksikkömme arjessa jatkuvasti. Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän/hyviksen toiminnan lisäksi hyvinvointityötä tukevat yksikkömme yhteisesti sovitut säännöt ja toimintamallit. Alla lueteltu näistä tärkeimpiä.

- Järjestyssäännöt ovat luettavissa luokkien seinillä ja koulun yleisissä tiloissa ja niitä päivittävät rehtori yhteistyössä henkilökunnan, oppilaskunnan ja vanhempainyhdistyksen kanssa.
- Koulukuljetuksiin liittyvä ohjeistus on luettavissa kaupungin verkkosivuilla.
- Poissaoloihin puutemme opetustoimen opetussuunnitelmaan perustuvan ohjeistuksen mukaisesti.
- Päihteiden (tupakkatuotteet, alkoholi, huumaavat aineet) käyttöön puuttumisesta ja käytön ennaltaehkäisystä olemme sopineet seuraavaa: opetussuunnitelman mukaisesti ja tarvittaessa tapauskohtaisesti rehtorin ja luokanopettajan toimesta.
- Kiusaamiseen, häirintään ja väkivaltaan puutemme välittömästi asian tultua koulun aikuisen tietoon yhdessä huoltajien ja luokanopettajan, rehtorin sekä Hyvis- työryhmän jäsenten toimesta.
- Tapaturmia ennaltaehkäisemme terveellisuuden ja turvallisuuden tarkastusten lisäksi säännöllisillä poistumisharjoituksilla ja lisäksi järjestämällä pelastushenkilöstön kouluvierailuja. Ohjeet kriisi- ja vaaratilanteiden varalta löytyvät opettajanhuoneesta. Ensi sijassa turvallisuudesta yksikössä vastaa rehtori ja hänen ollessaan estynyt turvallisuusvastaava.

Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen

Yksilökohtaisen opiskeluhuollon yleiset periaatteet on esitelty opiskeluhuoltosuunnitelman luvussa neljä. Yksikössämme on sovittu näiden toimintatapojen tarkentamiseksi, että toimintaohjeet sekä lupalomakkeet löytyvät kansliasta. Oppilashuoltokertomukset ja asiakirjat säilytetään lukollisessa arkistokaapissa. Tarvittaessa oppilas ja huoltaja saavat oppilasta koskevat tiedot rehtorilta.

Monialainen yhteistyö yhteisöllisessä ja yksilökohtaisessa oppilashuollossa

Yksikkömme oman henkilökunnan ja oppilaiden lisäksi yhteisöllisessä ja yksilökohtaisessa

oppilashuoltotyössä on paljon tärkeitä toimijoita. Tärkein yhteistyötaho ovat oppilaiden kotiväki. Yhteisistä toimintatavoista keskustellaan kotien kanssa vanhempainilloissa, huoltajatapaamisissa ja vanhempainyhdistyksen kokouksissa. Tiedottaminen tapahtuu Wilman kautta. Kotien lisäksi yhteistyötä tehdään esimerkiksi kaupungin omien palveluiden sekä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystyöpalveluiden kanssa. Tärkeimpiä toimijoita on esitelty opiskeluhuoltosuunnitelman luvussa kahdeksan. Omassa yksikössämme tärkeimpiä yhteistyötahoja ovat lähi päiväkodit ja Uudenkaupungin seurakunta.

Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhuollon koulukohtainen toteutus, kehittämistyö ja seuranta

Yksikön yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä/hyvis auttaa lukuvuosittain rehtoria arvioimaan toimintatapoja sekä antaa kehitysehdotuksia toiminnan kehittämiseksi. Tähän työhön osallistetaan myös koko työyhteisö, oppilaat ja huoltajat. Toimintatapoja arvioidaan ja kehitetään isossa yhteisöllisessä oppilashuoltotyöryhmän kokouksessa kahdesti lukuvuodessa, tällöin kokoukseen osallistuu rehtorin ja muun hyvis työryhmän jäsenten lisäksi oppilaiden ja huoltajien sekä muun koulun henkilökunnan edustaja. Yksiköiden tukena kehittämistyössä ovat yhteistyötahojen lisäksi seurannasta vastaavat toimijat kasvun ja oppimisen palveluiden hallinnossa (ensisijassa opetustoimenjohtaja) sekä päättäjissä (kuten kasvun ja oppimisen lautakunta).

13.12. Satulinnan esiopetus

Käytettävissä olevat oppilashuollolliset palvelut sekä palveluiden kokonaistarve

Päiväkoti Satulinnan esiopetuksessa on 9 esikoululaista osana 21 lapsen ryhmää (jatkossa *oppilas*) ja 4 kasvattajaa: 2 varhaiskasvatuksenopettajaa, 1 lastenhoitaja ja ryhmäavustaja.

Oppilaiden tukena yksikön käytettävissä on lisäksi

- kouluterveydenhoitaja tarvittaessa moniammatillisissa palavereissa, yhteisöllisessä työryhmässä
- koululääkäri
- koulukuraattori tarvittaessa ja yhteisöllisessä työryhmässä
- koulupsykologi

Yksikkömme erityispiirteitä ovat esiopetus ryhmä toimii osana 21lapsen ryhmää. Esioppilaat toimivat esiopetusajan oman esiopettajan ja avustajan kanssa. Tehostetun tuen oppilaita heistä on kaksi ja erityisessä tuessa on yksi sekä yksi s2 esioppilas.

Yhteisöllisen oppilashuollon toimintatavat

Koulukohtainen yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä/hyvis kokoontuu 2x vuodessa Ryhmään kuuluvat Päiväkodin johtaja, esiopettajat, veo, terveydenhoitaja, koulukuraattori, koulupsykologi ja vanhempien edustaja Koollekutsujana toimii Päiväkodin johtaja. Kokousmuistiot ovat julkisia ja nähtävillä työntekijöille, oppilaille ja huoltajille : läsnäolijoille sähköpostitse, muille ilmoitustaululla.

Ryhmän yleisistä toimintatavoista ja tavoitteista voi lukea kaupungin yhteisöllisen hyvinvointityön vuosikellosta.

Yhteisöllistä oppilashuoltoa ja hyvinvointia edistävää työtä tehdään yksikkömme arjessa jatkuvasti. Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän/hyviksen toiminnan lisäksi hyvinvointityötä tukevat yksikkömme yhteisesti sovitut säännöt ja toimintamallit. Alla lueteltu näistä tärkeimpiä.

- Koulukuljetuksiin liittyvä ohjeistuksemme on luettavissa nettisivuilla; esi- ja perusopetuksen koulukuljetuksen opas
- Poissaoloihin puutumme ottamalla yhteyttä vanhempiin, esiopettaja.

- Päihteiden (tupakkatuotteet, alkoholi, huumaavat aineet) käyttöön puuttumisesta ja käytön ennaltaehkäisystä olemme sopineet seuraavaa:
- Kiusaamiseen, häirintään ja väkivaltaan puutemme Esiopetuksen kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelman mukaisesti
- Tapaturmia ennaltaehkäisemme terveellisyden ja turvallisuuden tarkastusten lisäksi yksikön pelastus ja turvallisuussuunnitelman mukaisesti (esim. poistumisharjoitukset, ym.). Ohjeet kriisi- ja vaaratilanteiden varalta löytyvät Pelastussuunnitelmasta. Ensi sijassa turvallisuudesta yksikössä vastaa päiväkodin johtaja ja hänen ollessaan estynyt vastuuolettaja.

Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen

Yksilökohtaisen opiskeluhoollon yleiset periaatteet on esitelty opiskeluhoollasuunnitelman luvussa neljä sekä Kikka hankkeen käsikirjassa. Yksikön toimintatapoja tarkennetaan Uudenkaupungin esiopetussuunnitelmassa kohdassa yksilökohtainen oppilashuolto (luvussa 5.6)

Monialainen yhteistyö yhteisöllisessä ja yksilökohtaisessa oppilashuollossa

Yksikkömme oman henkilökunnan ja oppilaiden lisäksi yhteisöllisessä ja yksilökohtaisessa oppilashuoltotyössä on paljon tärkeitä toimijoita. Tärkein yhteistyötaho ovat oppilaiden kotiväki. Yhteisistä toimintatavoista keskustellaan huoltajien kanssa päivittäin tuonti- ja hakutilanteissa, lapsen yksilöllistä oppimissuunnitelmaa tehtäessä (LEOPS-keskustelut) vanhempainilloissa, vanhempainyhdistyksien kokouksissa. Käytössämme on Wilma-ohjelma.

Kotien lisäksi yhteistyötä tehdään esimerkiksi kaupungin omien palveluiden sekä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalveluiden kanssa. Tärkeimpiä toimijoita on esitelty opiskeluhoollasuunnitelman luvussa kahdeksan. Omassa yksikössämme tärkeimpiä yhteistyötahoja ovat luvussa 8 mainitut.

Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhoollon yksikkökohtainen toteutus, kehittämistyö ja seuranta

Yksikön yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä auttaa lukuvuosittain päiväkodin johtajaa arvioimaan toimintatapoja sekä antaa kehitysehdotuksia toiminnan kehittämiseksi. Tähän työhön osallistetaan myös koko työyhteisö, oppilaat ja huoltajat .

Yksiköiden tukena kehittämistyössä ovat yhteistyötahojen lisäksi seurannasta vastaavat toimijat kasvun ja oppimisen palveluiden hallinnossa (ensisijassa opetustoimenjohtaja) sekä päättäjissä (kuten kasvun ja oppimisen lautakunta).

13.13. Seikowin esiopetus

Käytettävissä olevat oppilashuollolliset palvelut sekä palveluiden kokonaistarve

Seikowin päiväkodissa on 11 esikoululaista, (jatkossa *oppilas*) ja 2 kasvattajaa.

Oppilaiden tukena yksikön käytettävissä on lisäksi

- S2 avustaja, osa-aikainen(hanke)
- Varhaiskasvatuksen erityisopettaja
- lastenneuvolan terveydenhoitaja: tarvittaessa moniammatillisissa palavereissa sekä yhteisöllisessä oppilashuollon työryhmässä
- koulukuraattori: tarvittaessa, yhteisöllisessä työryhmässä sekä tarvittaessa moniammatillisissa palaverissa

Yksikkömme erityispiirteitä: Seikowin päiväkodissa toimii 11 lapsen esiopetusryhmä. Ryhmässä esiopettaja, lastenhoitaja ja osa-aikaisesti s2-avustaja.

Ryhmässä S2 oppilaita on 4, joista valmo-statuksella 4

Tehostetun tuen tarve:1

Yhteisöllisen oppilashuollon toimintatavat

Yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä kokoontunut 2x vuodessa:27.2.2023 ja 10.10.2023

Ryhmään kuuluvat:

Päiväkodinjohtaja, esiopettaja, veo, terveydenhoitaja, koulukuraattori, koulupsykologi(ei ole tänä vuonna ollut käytettävissä) ja vanhempien edustaja. Koollekutsujana toimii Päiväkodin johtaja. Kokousmuistiot ovat julkisia ja nähtävillä työntekijöille, oppilaille ja huoltajille: läsnäolijoille sähköpostitse, muille ilmoitustaululla.

Ryhmän yleisistä toimintatavoista ja tavoitteista voi lukea kaupungin yhteisöllisen hyvinvointityön vuosikellosta. Näiden teemojen lisäksi yksikössämme erityisen tärkeitä toistuvia tapoja ja teemoja ovat pienryhmätoiminta, tunnetaitojen harjoittelu yhdessä. Erilaisiin kielisiin ja kulttuureihin tutustuminen ja erilaisuuden hyväksyminen.

Yhteisöllistä oppilashuoltoa ja hyvinvointia edistävää työtä tehdään yksikkömme arjessa jatkuvasti. Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän toiminnan lisäksi hyvinvointityötä tukevat yksikkömme yhteisesti sovitut säännöt ja toimintamallit. Alla lueteltu näistä tärkeimpiä.

- Järjestyssäännöt /toimintaperiaatteet ovat luettavissa yksikön toimintasuunnitelmassa ja tiimikirjassa ja niitä päivittävät päiväkodin johtaja ja erityisopettaja ja opettaja.
- Koulukuljetuksiin liittyvä ohjeistuksemme on luettavissa nettisivuilla; esi- ja perusopetuksen koulukuljetuksen opas
- Poissaoloihin puuttuminen: näistä periaatteet löytyvät Kikka-hankkeen käsikirjasta .
- Kiusaamiseen, häirintään ja väkivaltaan puutemme Esiopetuksen kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelman mukaisesti
- Tapaturmia ennaltaehkäisemme terveellisyden ja turvallisuuden tarkastusten lisäksi yksikön pelastus- ja turvallisuussuunnitelman mukaisesti (esim. poistumisharjoitukset kerran vuodessa.) Ohjeet kriisi- ja vaaratilanteiden varalta löytyvät Pelastussuunnitelmasta. Ensi sijassa turvallisuudesta yksikössä vastaa päiväkodin johtaja ja hänen ollessaan estynyt vastuuopettaja.

Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen

Yksilökohtaisen opiskeluhoollon yleiset periaatteet on esitelty opiskeluhoollasuunnitelman luvussa neljä sekä Kikka-hankkeen käsikirjassa. Yksikön toimintatapoja tarkennetaan myös Uudenkaupungin esiopetussuunnitelmassa kohdassa yksilökohtainen oppilashuolto (luvussa 5.6) ja tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa.

Monialainen yhteistyö yhteisöllisessä ja yksilökohtaisessa oppilashuollossa

Yksikkömme oman henkilökunnan ja oppilaiden lisäksi yhteisöllisessä ja yksilökohtaisessa oppilashuoltotyössä on paljon tärkeitä toimijoita. Tärkein yhteistyötaho ovat oppilaiden kotiväki. Yhteisistä toimintatavoista keskustellaan huoltajien kanssa päivittäin tuonti- ja hakutilanteissa, lapsen yksilöllistä oppimissuunnitelmaa tehtäessä (LEOPS-keskustelut) vanhempainilloissa ja vanhempainyhdistyksien kokouksissa.

Käytössämme on Wilma-ohjelma.

Kotien lisäksi yhteistyötä tehdään esimerkiksi kaupungin omien palveluiden sekä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalveluiden kanssa. Tärkeimpiä toimijoita on esitelty opiskeluhoitosuunnitelman luvussa kahdeksan. Omassa yksikössämme tärkeimpiä yhteistyötahoja ovat luvussa 8 mainitut.

Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhoollon yksikkökohtainen toteutus, kehittämistyö ja seuranta

Yksikön yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä auttaa lukuvuosittain päiväkodin johtajaa arvioimaan toimintatapoja sekä antaa kehitysehdotuksia toiminnan kehittämiseksi. Tähän työhön osallistetaan myös koko työyhteisö, oppilaat ja huoltajat.

Yksiköiden tukena kehittämistyössä ovat yhteistyötahojen lisäksi seurannasta vastaavat toimijat kasvun ja oppimisen palveluiden hallinnossa (ensisijassa varhaiskasvatusjohtaja ja opetustoimenjohtaja) sekä päättäjissä (kuten kasvun ja oppimisen lautakunta).

13.14. Tiitiäisen esiopetus

Käytettävissä olevat oppilashuollolliset palvelut sekä palveluiden kokonaistarve

Päiväkoti Tiitiäisessä on **20** esikoululaista ja **3** kasvattajaa: 2 varhaiskasvatuksen opettajaa ja varhaiskasvatuksen lastenhoitaja. Oppilaiden tukena yksikön käytettävissä on lisäksi

- kouluterveydenhoitaja
- koululääkäri
- koulukuraattori (Esiopetuksen kuraattori)
- koulupsykologi
- Sateenkaari Kodon kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja (veo) ja varhaiskasvatuksen toimintaterapeutti

Yksikkömme erityispiirteitä ovat joustavuus ja mahdollisuus pienten opetusryhmien järjestämiseen. Sateenkaari Kodon kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja varhaiskasvatuksen toimintaterapeutti työskentelevät päiväkodissa vähintään kerran kuukaudessa, mutta tilanteen ja tarpeen vaatiessa useammin. He osallistuvat lasten tuen tarpeen tunnistamiseen ja arviointiin sekä tuen toteuttamiseen yhdessä ryhmän kasvattajien, päiväkodin johtajan ja lasten huoltajien kanssa.

Veo koordinoi moniammatillista yhteistyötä yhdessä ryhmän kasvattajien kanssa, Veon ja toimintaterapeutin konsultaatiotuki on käytettävissä matalalla kynnyksellä puhelimitse ja sähköpostitse myös työskentelypäivien välillä.

Yhteisöllisen oppilashuollon toimintatavat

Tiitiäisen oppilashuollolla tuetaan koko esiopetusyhteisön hyvinvointia. Toimintamme koostuu päivittäisistä arjen toimintatavoista, myönteisestä vuorovaikutuksesta, kohtaamisista ja tilanteista. Yhteisöllistä oppilashuoltoa toteuttaa koko esiopetusyksikön henkilöstö. Yhteisöllistä oppilashuoltoa toteutetaan yhdessä vanhempien kanssa lasten terveyttä ja turvallisuutta sekä viihtyisyyttä edistäen. Lisäksi huoltajien osallisuus mahdollistuu vanhempainilloissa erillisin kyselyin ja keskusteluin.

Yksikkökohtaiseen oppilashuoltoryhmään kuuluvat päiväkodin johtaja, esiopetuksen työntekijöiden edustaja, Sateenkaari Kodon veo, toimintaterapeutti sekä huoltajien edustaja.

Esiopetusvuoden aikana yhteistyötä tehdään myös tiiviisti lähikoulujen kanssa sekä ulkopuolisten lasten hyvinvointia edistävien toimijoiden kanssa (mm. museo, teatteri, kirjasto).

Päiväkoti Tiitiäisen esiopetusryhmän yhteisöllinen oppilashuoltotyöryhmä kokoontuu tarpeen mukaan toimintakauden aikana. Toimintakauden alussa sovitaan tarkemmat kokoontumisajat. Ryhmän koollekutsujana toimii päiväkodin johtaja. Kokousmuistiot ovat julkisia ja nähtävillä työntekijöille, esikoululaisille sekä huoltajille Päiväkoti Tiitiäisen toimiston seinällä.

Ryhmän yleisistä toimintatavoista ja tavoitteista voi lukea kaupungin yhteisöllisen hyvinvointityön vuosikellosta. Näiden teemojen lisäksi yksikössämme erityisen tärkeitä toistuvia tapoja ja teemoja ovat ympäröivän metsän ja luonnon hyödyntäminen sekä päivittäinen pienryhmätoiminta, joka mahdollistaa lapsen kohtaamisen hänen kasvua ja kehitystä tukevalla tavalla.

Yhteisöllistä oppilashuoltoa ja hyvinvointia edistävää työtä tehdään yksikkömme arjessa jatkuvasti. Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän toiminnan lisäksi hyvinvointityötä tukevat yksikkömme yhteisesti sovitut säännöt ja toimintamallit. Alla lueteltu näistä tärkeimpiä.

- Järjestyssäännöt ovat luettavissa toimiston kansioista ja niitä päivittävät päiväkodin johtaja yhteistyössä henkilöstön kanssa.
- Koulukuljetuksiin liittyvä ohjeistuksemme on luettavissa toimiston kansioista.
- Poissaoloihin puutemme, jos niitä ilmenee. Lomat myöntää päiväkodin johtaja.
- Kiusaamiseen, häirintään ja väkivaltaan puutemme välittömästi henkilökunnan toimesta. Tilanteet käsitellään myös asianosaisten lasten vanhempien kanssa. Ohjeistuksena Sateenkaari Kodon kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen asiakirja 2023-2024.
- Lasten kanssa sovelletaan Miniverso sovittelumallin menetelmiä.
- Tapaturmia ennaltaehkäisemme terveellisuuden ja turvallisuuden tarkastusten lisäksi (esim. poistumisharjoitukset, ym.) sovituin suunnitelmin. Ohjeet kriisi- ja vaaratilanteiden varalta löytyvät päiväkodin toimiston seinältä. Retkiä varten laaditaan turvallisuussuunnitelma.
- Ensi sijassa turvallisuudesta yksikössä vastaa päiväkodin johtaja toimistosta löytyvän suunnitelman mukaisesti.

Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen

Yksilökohtaisen opiskeluhoollon yleiset periaatteet on esitelty opiskeluhoollasuunnitelman luvussa neljä.

Tuen tarpeen mukaan lapsen asioita käsitellään ensin esiopetusryhmän työntekijöiden ja päiväkodin johtajan kanssa. Keskusteluun otetaan mukaan Sateenkaari Kodon kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja, varhaiskasvatuksen toimintaterapeutti sekä lapsen huoltajat. Kun huoltajilta saadaan suostumus, konsultoimme oppilashuollon kuraattoria tai neuvolan terveydenhoitajaa. Lapsen asioita käsitellään lapsen tueksi koottavassa asiantuntijaryhmässä ja laaditaan oppilashuoltokertomus. Lapsen mahdollisesta tuen tarpeesta riippuen laaditaan pedagoginen arvio tai -selvitys.

Sateenkaari Kodon varhaiskasvatuksen erityisopettaja vastaa siitä, että henkilöstöllä on käytössään ajantasaiset lupalomakkeet moniammatillisen yhteistyön toteuttamiseksi. Tyhjiä lupalomakkeita löytyy päiväkodin toimistosta. Täytetyt oppilashuoltokertomukset ja lupalomakkeet säilytetään lapsen papereiden yhteydessä sovitulla tavalla. Tästä vastaa päiväkodin johtaja.

Monialainen yhteistyö yhteisöllisessä ja yksilökohtaisessa oppilashuollossa

Yksikkömme oman henkilökunnan ja oppilaiden lisäksi yhteisöllisessä ja yksilökohtaisessa oppilashuoltotyössä on paljon tärkeitä toimijoita. Tärkein yhteistyötaho ovat oppilaiden kotiväki. Yhteisistä toimintatavoista keskustellaan kotien kanssa.

Vanhempien kanssa vaihdetaan kuulumisia päivittäin. Esiopetuksen vanhempainilta järjestetään kerran lukukaudessa- Siellä käydään läpi esiopetuksen toimintasuunnitelma, toiminta ja käytännöt. Vanhemmilta pyydetään palaute, jonka mukaan toiveita ja ideoita hyödynnetään toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä. Päiväkodissa toimii vanhempainyhdistys. Lapsia koskevat asiakirjat säilytetään toimiston arkistossa. Asiakirjat ovat saatavilla pyydettäessä.

Kotien lisäksi yhteistyötä tehdään esimerkiksi kaupungin omien palveluiden sekä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalveluiden kanssa. Tärkeimpiä toimijoita on esitelty opiskeluhoitosuunnitelman luvussa kahdeksan. Omassa yksikössämme tärkeimpiä yhteistyötahoja ovat esimerkiksi lastenneuvola, perheneuvola, esiopetuksen kuraattori. Sateenkaari Kodon kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja ja toimintaterapeutti.

Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhoillon yksikkökohtainen toteutus, kehittämistyö ja seuranta

Yksikön yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä/hyvis auttaa lukuvuosittain rehtoria arvioimaan toimintatapoja sekä antaa kehitysehdotuksia toiminnan kehittämiseksi. Tähän työhön osallistetaan myös koko työyhteisö, oppilaat ja huoltajat.

Osallisuuden tapoja ovat vanhempien tyytyväisyyskysely, päiväkodin henkilökunnan kehittämisillat ja suunnittelupäivät sekä viikoittaiset tiimipalaverit. Käytännön- ja toiminnansuunnittelun lisäksi niissä käsitellään myös oppilashuollon asioita.

Yksiköiden tukena kehittämistyössä ovat yhteistyötahojen lisäksi seurannasta vastaavat toimijat kasvun ja oppimisen palveluiden hallinnossa (ensisijassa opetustoimenjohtaja) sekä päättäjistö (kuten opetuslautakunta).

13.15. Tilkkutäkin esiopetus

Käytettävissä olevat oppilashuollolliset palvelut sekä palveluiden kokonaistarve

PÄIVÄKOTI TILKKUTÄKISSÄ on 10 opiskelijaa/oppilasta/esikoululaista (jatkossa *oppilas*) ja 2 kasvattajaa. Oppilaiden tukena yksikön käytettävissä on lisäksi

- kouluterveydenhoitaja 6-vuotis neuvolakäynti, kesällä ennen koulun aloitusta kouluterveydenhoitajalla käynti
- koululääkäri kesällä ennen koulun aloitusta
- koulukuraattori
- koulupsykologi tarvittaessa neuvolan kautta

Yksikkömme erityispiirteitä ovat pieni ryhmäkoko, kaksi opettajaa. Huolitapauksessa etenemme neuvolatyöryhmän kautta eteenpäin.

Yhteisöllisen oppilashuollon toimintatavat

Koulukohtainen yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä/hyvis kokoontuu lakisääteisesti.

Ryhmän yleisistä toimintatavoista ja tavoitteista voi lukea kaupungin yhteisöllisen hyvinvointityön vuosikellosta.

Yhteisöllistä oppilashuoltoa ja hyvinvointia edistävää työtä tehdään yksikkömme arjessa jatkuvasti. Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän/hyviksen toiminnan lisäksi hyvinvointityötä tukevat yksikkömme yhteisesti sovitut säännöt ja toimintamallit. Alla lueteltu näistä tärkeimpiä.

- Koulukuljetuksiin liittyvä ohjeistuksemme on luettavissa Uudenkaupungin kaupungin sivuilta.
- Poissaoloihin puutemme tarvittaessa keskustelemalla huoltajien kanssa.
- Kiusaamiseen, häirintään ja väkivaltaan puutemme kiusaamisen ehkäisyn suunnitelman mukaan, jota säilytetään keltaisessa huoneessa (toimisto) SUUNNITELMAT -kansiossa.
- Tapaturmia ennaltaehkäisemme terveellisuuden ja turvallisuuden tarkastusten lisäksi keskustelemalla ennakoitavissa olevista asioista ja kirjaamalla ne turvallisuussuunnitelmaan, joka löytyy keltaisesta huoneesta TALON OMAVALVONTA -kansiossa. (esim. poistumisharjoitukset, ym.). Samasta kansiossa löytyvät ohjeet kriisi- ja vaaratilanteiden varalle.. Ensi sijassa turvallisuudesta yksikössä vastaa nimetty henkilö ja hänen ollessaan estynyt varahenkilö.

Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen

Yksilökohtaisen opiskeluhuollon yleiset periaatteet on esitelty opiskeluhuoltosuunnitelman luvussa neljä. Yksikössämme on sovittu näiden toimintatapojen tarkentamiseksi, että toimintaohjeet löytyvät Uudenkaupungin kaupungin sivuilta. Oppilashuoltokertomukset säilytetään keltaisessa huoneessa lukitussa kaapissa, eskarit-kansiossa

Monialainen yhteistyö yhteisöllisessä ja yksilökohtaisessa oppilashuollossa

Yksikkömme oman henkilökunnan ja oppilaiden lisäksi yhteisöllisessä ja yksilökohtaisessa oppilashuoltotyössä on paljon tärkeitä toimijoita. Tärkein yhteistyötaho ovat oppilaiden kotiväki. Yhteisistä toimintatavoista keskustellaan kotien kanssa. Päivittäiset keskustelut lasta tuodessa/ hakiessa, vanhempainillat 2x syksyllä, (eskarit & koko talon yhteinen), leops -keskustelut 2x vuodessa.

Kotien lisäksi yhteistyötä tehdään esimerkiksi kaupungin omien palveluiden sekä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalouden kanssa. Tärkeimpiä toimijoita on esitelty opiskeluhuoltosuunnitelman luvussa kahdeksan.

Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhuollon yksikkökohtainen toteutus, kehittämistyö ja seuranta

Yksikön yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä/hyvis auttaa lukuvuosittain rehtoria arvioimaan toimintatapoja sekä antaa kehitysehdotuksia toiminnan kehittämiseksi. Tähän työhön osallistetaan myös koko työyhteisö, oppilaat ja huoltajat

Yksiköiden tukena kehittämistyössä ovat yhteistyötahojen lisäksi seurannasta vastaavat toimijat kasvun ja oppimisen palveluiden hallinnossa (ensisijassa opetustoimenjohtaja) sekä päättäjissä (kuten kasvun ja oppimisen lautakunta).

13.16. Uudenkaupungin lukio

Uudenkaupungin lukiossa opiskelee tällä hetkellä 186 lukion opiskelijaa ja lisäksi vaihteleva joukko aineopiskelijoita. Lukio toimii tällä hetkellä väistötiloissa Novidan A-rakennuksessa. Yhteisiä tiloja kaikkien toisen asteen opiskelijoiden kanssa ovat mm. ruokala ja liikuntatilat sekä yhteiset aulatilat. Opetushenkilöstöä lukiossa on noin 15 henkilötövuotta (10 lukion viranhaltijaa ja useita yhteisiä opettajia yläkoulun kanssa). Opiskeluhuollon henkilöstö koostuu seuraavasti: rehtori (vastaa opiskeluhuollosta lukiossa), opinto-ohjaaja (yhteisöllinen opiskeluhoito ja opiskelijoiden ohjaus),

kuraattori (opiskeluhuollon henkilöstö osin yhteinen Novidan kanssa), terveydenhoitaja, erityisopettaja (yhteistyössä perusopetuksen kanssa).

Opiskelijoiden haasteet näkyvät poissaoloina, opintosuoritusten viivästyminen ja opintojen kasautumisena. Syyt taustalla ovat moninaiset: elämäntilanne, masennus, sairaus, opiskeluhuollon henkilöstön ajan riittäminen, opiskelijoiden ajan riittäminen opiskeluhuollollisten asioiden hoitamiseen ja koulupäivän ulkopuolella ei ole opiskelijoilla halukkuutta osallistua opiskeluhuollon palveluihin.

Opiskeluhooltohenkilöstö on osittain yhteistä toisen asteen opiskelijoiden kesken (Novida/lukio) ja tämä välillä haastavaa. Jokainen opettaja osaltaan kykenee tiedostamaan opiskelijoiden haasteet, koska sama opettaja pysyy mukana koko lukio-opiskelujen ajan. Fyysinen tilojen pienuus ja läheisyys mahdollistaa arjen kohtaamiset. Lukion pienuus auttaa opiskeluhuollon tutuksi tekemisessä ja madaltaa kynnyksiä ottaa yhteyttä. Suurin osa opiskelijoista täysi-ikäistyy lukioaikana ja se muuttaa opiskeluhuollon näkökulmaa. Opiskeluhuollon palveluista hyvin saavutettavia ovat tällä hetkellä terveydenhoitajan ja koulukuraattorin palvelut. Muutama vuoteen koulupsykologin palvelua ei ole ollut saatavilla ja tämä vaikeuttaa oppimisen tuen perusteena olevien oppimisvaikeuksien arvioimista. Opiskelijoiden tukemisessa koulun henkilökunta, kouluterveydenhoitaja, koulukuraattori ja koulupsykologi tekevät tiivistä yhteistyötä ja lisäksi tukea koordinoidaan yhteistyössä erikoissairaanhoidon kanssa päällekkäisyyksien minimoimiseksi.

13.17. Uudenkaupungin yhtenäiskoulu

Käytettävissä olevat oppilashuollolliset palvelut sekä palveluiden kokonaistarve

Uudenkaupungin yhtenäiskoulussa on 672 oppilasta ja 79 kasvattajaa (opettajaa, koulunkäynninohjaajaa ja ryhmäkohtainen psykiatrinen sairaanhoitaja). Oppilaiden tukena yksikön käytettävissä on lisäksi

- kouluterveydenhoitaja
  - o 1. - 6. luokkien kouluterveydenhoitaja neljänä päivänä viikossa
  - o 7. - 9. luokkien kouluterveydenhoitaja neljänä päivänä viikossa
- Koululääkäri kahdesti viikossa
- Koulukuraattori
  - o 1. - 2. luokkien kuraattori kerran viikossa
  - o 3. - 9. luokkien kuraattori päivittäin
- koulupsykologi kahtena päivänä viikossa koululla, yksi päivä etätöitä
- Koulupsykologi kahtena päivänä viikossa
- Koulunuorisotyöntekijä kolmena päivänä viikossa
- Yhteisöllisen hyvinvointityön kuraattori kolmena päivänä viikossa joulukuun loppuun saakka

Yksikköme erityispiirteitä ovat erityisluokat 1. - 2. lk, 3. - 4. lk, 5. - 6. lk, kolme yläkoulun erityisluokkaa (kaksi koulun omaa, yksi keskitetty kaupungin yhteinen luokka) ja joustavan perusopetuksen luokka (JOPO 8. - 9. lk). 1. - 2. luokkien yksikkö sijaitsee tällä hetkellä seurakuntakeskuksessa (Koulukatu 6) ja 3. - 9. luokkien yksikkö Pohitullin kiinteistössä ja modulirakennuksessa (Pohjoistullitie 3). Lisäksi koulumme alaisuuteen kuuluu vaativan erityisen tuen kaksi luokkaa, jotka toimivat ns. Välskärin koululla (Kasarmilahdentie 2).

Koulussamme on 88 tehostetun tuen oppilasta (n. 13 % oppilaista) ja 70 erityisen tuen oppilasta (n. 10 % oppilaista). Oppilaistamme 64 puhuu äidinkielenään muuta kieltä kuin suomea (n. 10 % oppilaista), ja heistä 50 opiskelee suomea toisena kielenä (n. 7,4 % kaikista oppilaista, n. 78 % kaikista oppilasta, joilla äidinkieli on muu kuin suomi).

Huono-osaisuuskerroin Uudessakaupungissa on summamuuttujana tarkasteltaessa 105,7 (2019-2021 indeksi, päivitetty 10.6.2023 [Diakonia-ammattikorkeakoulun palvelu](#)). Naapurikuntia tarkastellessa arvo on huomattavasti korkeampi: Laitila 81,2, Vehmaa 96, Taivassalo 73,8 ja Pyhäranta 59,1.

Vuoden 2023 alussa opiskeluhoito siirtyi hyvinvointialueiden järjestettäväksi, minkä jälkeen käytössä olevat resurssit ovat koululla muuttuneet.

Yhteisöllisen oppilashuollon toimintatavat

Koulukohtainen yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä/hyvis kokoontuu joka toinen viikko, tiistaiamuisin. Ryhmän kiinteiksi jäseniksi kuuluvat apulaisrehtori, oppilaanohjaaja, koulukuraattorit, kouluterveydenhoitajat sekä koulunuorisotyöntekijä. Koollekutsujana toimii apulaisrehtori. Kokousmuistiot ovat julkisia ja nähtävillä työntekijöille, oppilaille ja huoltajille wilman tiedotteen kautta, joissa on linkki koulun Google Drive –kansioon, jonka sisältö on julkisesti jaettu.

Ryhmän yleisistä toimintatavoista ja tavoitteista voi lukea kaupungin yhteisöllisen hyvinvointityön vuosikellosta. Näiden teemojen lisäksi yksikössämme erityisen tärkeitä toistuvia tapoja ja teemoja ovat nivelvaihteydskentely (eskari - ykkönen, alakoulu - yläkoulu, yläkoulu - toinen aste), tukioppilastoiminta, oppilaskunnan hallituksen toiminta, työyhteisön hyvinvoinnista huolehtiminen.

Yhteisöllistä oppilashuoltoa ja hyvinvointia edistävää työtä tehdään yksikkömme arjessa jatkuvasti. Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän/hyviksen toiminnan lisäksi hyvinvointityötä tukevat yksikkömme yhteisesti sovitut säännöt ja toimintamallit. Alla lueteltu näistä tärkeimpiä.

- Järjestyssäännöt ovat luettavissa Wilman tiedotteena ja valittu työryhmä organisoi päivittämistä oppilaiden osallisuus huomioiden lukuvuoden aikana.
- Kaupungin yhteinen koulukuljetusopas on luettavissa kaupungin nettisivuilla lisäksi Wilmassa jaetaan tietoa koulukuljetuksista tiedotteiden kautta.
- Poissaoloihin puuttuminen: luokanopettaja tai luokanvalvoja seuraa oman luokkansa poissaoloja ja ottaa huoltajaan yhteyttä opiskeluhoitosuunnitelman tuntirajat huomioiden. Tarvittaessa poissaoloihin liittyviin keskusteluihin kutsutaan esim. koulukuraattori, kouluterveydenhoitaja, rehtori tai muu ammattilainen pohtimaan ratkaisua.
- Päihteiden (tupakkatuotteet, alkoholi, huumaavat aineet) käyttöön puuttumisesta ja käytön ennaltaehkäisystä olemme sopineet seuraavaa: Jos oppilaan jää koulupäivän aikana kiinni tupakkatuotteen käyttämisestä tai halussa pitämisestä, oppilaalle annetaan ensimmäisellä kerralla yhden tunnin jälki-istunto ja sekä oppilaan että huoltajan kanssa keskustellaan. Jos oppilas jää uudelleen kiinni tupakkatuotteista otetaan tarvittaessa yhteys lastensuojeluun ja tehdään rikosilmoitus. Oppilas voidaan myös ohjata varhaisen puuttumisen malliin nuorisotoimeen. Koulussa tehdään ehkäisevää päihdetyötä antamalla oppilaille tietoa päihteiden haitoista terveystiedon oppisisältöjä käsitellessä. Lisäksi ehkäisevän päihdetyön viikolla sekä tarvittaessa muulloinkin järjestetään tietoisikutapahtumia. Jos oppilasta epäillään alkoholin tai huumeiden käytöstä, otetaan huoltajan lisäksi yhteyttä myös lastensuojeluun ja poliisiin.
- Jokainen työntekijä on velvollinen puuttumaan tilanteisiin, joissa havaitsee kiusaamista, häirintää tai väkivaltaa. Tilanteeseen liittyvien oppilaiden kanssa keskustellaan ja heidän kanssaan sovitaan toimintatavoista.

Ensimmäisellä kerralla asiasta keskustellaan jokaisen oppilaan kanssa erikseen kahden koulun aikuisen läsnäollessa. Keskustelusta ilmoitetaan myös huoltajalle sekä tehdään merkintä konfliktitilanteen selvittämisestä Wilmaan. Jos oppilas todetaan syylliseksi, hänelle määrätään jälki-istunto.

Jos tilanne jatkuu, otetaan asia uudestaan käsittelemään ja kutsutaan keskusteluun mukaan myös huoltajat. Kiusaamista, häirintää tai väkivaltaa jatkaneelle oppilaalle voidaan kirjoittaa kirjallinen

varoitus.

Jos tilanne on pitkittynyt, sovitaan tilanteen selvittämisen toimintatavasta yhdessä k0-yhdyshenkilön kanssa. Tarvittaessa käytetään perusopetuslain mukaisia kurinpitotoimia ja turvallisuushakaa aiheuttava oppilas voidaan erottaa koulusta määrääjäksi.

- Tapaturmia ennaltaehkäisemme terveellisyyden ja turvallisuuden tarkastusten lisäksi tekemällä poistumisharjoituksen vuosittain, vaadimme oppilaita noudattamaan opettajan antamia ohjeistuksia (erityisesti taito- ja taideaineet sekä kemia ja fysiikka). Ohjeet kriisi- ja vaaratilanteiden varalta löytyvät henkilöstölle yhteisesti jaetuista Google Drive –kansioista. Ensi sijassa turvallisuudesta yksikössä vastaa rehtori ja hänen ollessaan estynyt ao. järjestyksessä
  - o apulaisrehtori,
  - o toinen apulaisrehtori,
  - o 3. - 6. lk tiimin vastuuopettaja ja kielten sekä reaalin tiimin vastuuopettaja,
  - o 1. - 2. lk tiimin vastuuopettaja ja matemaattis-luonnon tieteellisen tiimin vastuuopettaja
  - o taito- ja taideaineiden tiimin vastuuopettaja

Yksilökohtaisen oppilashuollon järjestäminen

Yksilökohtaisen opiskeluhuollon yleiset periaatteet on esitelty opiskeluhuoltosuunnitelman luvussa neljä. Yksikössämme on sovittu näiden toimintatapojen tarkentamiseksi, että henkilöstön yhteisessä kalenterissa on ns. jakso-merkinnässä linkki yksilöllisen oppilashuoltoryhmän kokoamisen ohjeistukseen sekä muistion täyttämiseen. Kirjattu ohjeistus on yhteisesti jaetussa Google Drive –kansiossa, missä jaetaan myös moniammatillisen asiantuntijaryhmän lupalomake sähköisessä muodossa. Paperiversio lupalomakkeesta löytyy kopiokoneen vierestä ilmoitustaululta, josta voi ottaa kopion tarvittaessa. Kun yksilöllinen oppilashuoltoryhmä kutsutaan koolle, sovitaan asiasta huoltajan ja oppilaan kanssa puhelimitse tai Wilma-viestillä.

Monialainen yhteistyö yhteisöllisessä ja yksilökohtaisessa oppilashuollossa

Yksikkömme oman henkilökunnan ja oppilaiden lisäksi yhteisöllisessä ja yksilökohtaisessa oppilashuoltotyössä on paljon tärkeitä toimijoita. Tärkein yhteistyötaho ovat oppilaiden kotiväki. Yhteisistä toimintatavoista keskustellaan kotien kanssa vanhempainilloissa ja vanhempien tapaamisissa. Wilman kautta ilmoitetaan viesteillä ja tiedotteilla koulun toimintatavoista. Sähköiseen muotoon kehitetään linkkilistaa Wilman tiedotteeseen, josta myös huoltajat pääsevät lukemaan koulun toimintamalleja.

Kotien lisäksi yhteistyötä tehdään esimerkiksi kaupungin omien palveluiden sekä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveyspalveluiden kanssa. Tärkeimpiä toimijoita on esitelty opiskeluhuoltosuunnitelman luvussa kahdeksan. Omassa yksikössämme tärkeimpiä yhteistyötahoja ovat esimerkiksi luvussa 8 mainitut tahot. Lisäksi yhteistyötä tehdään mm. ehkäisevän päihdetyön viikolla Lounais-Suomen syöpäyhdistyksen alaisen Niko-toiminnan kanssa. Niko-toiminnan tarkoituksena on ehkäistä, vähentää ja lopettaa nuorten nikotiinituotteiden käyttöä sekä kehittää terveyden edistämisen malleja.

Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhuollon koulukohtainen toteutus, kehittämistyö ja seuranta

Yksikön yhteisöllinen oppilashuoltoryhmä/hyvis auttaa lukuvuosittain rehtoria arvioimaan toimintatapoja sekä antaa kehitysehdotuksia toiminnan kehittämiseksi. Tähän työhön osallistetaan myös koko työyhteisö, oppilaat ja huoltajat teettämällä kysely sekä keskustelemalla toimintatavoista koulun tapahtumien yhteydessä. Suunnitteluryhmään kuuluvat tiimien vastuuopettajat toimivat omassa tiimissään henkilöstön konsultatiivisena tukena. Yksiköiden tukena kehittämistyössä ovat yhteistyötahojen lisäksi seurannasta vastaavat toimijat kasvun ja oppimisen palveluiden hallinnossa (ensisijassa opetustoimenjohtaja) sekä päättäjissä (kuten kasvun ja oppimisen lautakunta).